DÖNEM: 23 **CİLT: 5** **YASAMA YILI: 2**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
TUTANAK DERGİSİ

25'inci Birleşim
27 Kasım 2007 Salı

İ Ç İ N D E K İ L E R

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ
II.- GELEN KÂĞITLAR
III.- YOKLAMALAR
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR
A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI
1.- Şanlıurfa Milletvekili Abdurrahman Müfit Yetkin'in, Harran Ovası'nda ürün deseninin çeşitlendirilmesinin önemine ilişkin gündem dışı konuşması ve Tarım ve Köyişleri Bakanı Mehmet Mehdi Eker'in cevabı
2.- İzmir Milletvekili Selçuk Ayhan'ın, ülkemizde yaşanmakta olan kuraklığın tarım alanlarında yarattığı sıkıntılara ve çiftçilerin içine sürüklendiği olumsuzluklara ilişkin gündem dışı konuşması ve Tarım ve Köyişleri Bakanı Mehmet Mehdi Eker'in cevabı
3.- Niğde Milletvekili Mümin İnan'ın, 1999 yılında kapatılan Niğde Gümrük Müdürlüğünün yeniden açılmasına ilişkin gündem dışı konuşması ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Hayati Yazıcı'nın cevabı

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI
A) TEZKERELER
1.- Belarus Parlamentosu Bölgesel Politika ve Yerel Yönetim Daimi Komisyonu Başkanı ve beraberindeki Parlamento heyetinin, Türkiye Büyük Millet Meclisinin konuğu olarak resmî temaslarda bulunmak üzere ülkemizi ziyaretinin uygun bulunduğuna ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/226)
2.- Azerbaycan Millî Meclisi Başkanı Oktay Asadov'un resmî davetine icabet edecek olan Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Köksal Toptan'ın beraberindeki Parlamento heyetini oluşturmak üzere siyasi parti gruplarınca bildirilen isimlere ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/227)
3.- Avusturya Millî Meclis Başkanlığının daveti üzerine, Aralık 2007 tarihinde Viyana'da "Kitle imha silahlarının yasaklanması" konulu Uluslararası Parlamenter Foruma icabet edilmesine ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/224)
4.- Slovenya Meclisi Dış İlişkiler Komisyonunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu heyetini Slovenya'ya davetine icabet edilmesine ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/225)
B) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1.- Aydın Milletvekili Ahmet Ertürk ve 21 milletvekilinin, Büyük Menderes Nehri'ndeki kirliliğin ve çevreye etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/56)

2.- Aydın Milletvekili Ahmet Ertürk ve 21 milletvekilinin, pamuk üretimindeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/57)

3.- Muğla Milletvekili Metin Ergun ve 25 milletvekilinin, turizm sektöründeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/58)

VI.- ÖNERİLER

A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1.- 2008 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2006 Yılı Merkezî Yönetim Kesinhesap Kanunu Tasarılarının görüşme gün ve saatleri ile konuşma sürelerine ilişkin Danışma Kurulu önerisi

VII.- SORULAR VE CEVAPLAR

A) SÖZLÜ SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, Pülümür Dağı-Mutu arası anayolun asfaltlanması ve Pertek Köprüsünün yapımına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/22)

2.- Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, Tunceli-Pülümür'de meydana gelen depremlerde zarar gören binalara ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/23)

3.- İzmir Milletvekili Ahmet Ersin'in, okul servislerinin denetimine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/85)

4.- Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, Tuzla Gemi Tersanesinde çalışan işçilere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/86)

5.- Malatya Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu'nun, Malatya'da yapımı süren barajlara ilişkin Çevre ve Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/88) ve Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım'ın cevabı

6.- Malatya Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu'nun, Malatya'daki bölünmüş yol çalışmalarına ilişkin sözlü soru önergesi (6/89) ve Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım'ın cevabı

7.- Tokat Milletvekili Reşat Doğru'nun, Talazan Köprüsünün tamir ihtiyacına ilişkin sözlü soru önergesi (6/150) ve Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım'ın cevabı

8.- Tokat Milletvekili Reşat Doğru'nun, Zile-Alaca karayolu projesine ilişkin sözlü soru önergesi (6/153) ve Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım'ın cevabı

9.- Artvin Milletvekili Metin Arifağaoğlu'nun, Borçka bağlantılı yollardaki tünellerin aydınlatılmasına ilişkin sözlü soru önergesi (6/155) ve Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım'ın cevabı

10.- Artvin Milletvekili Metin Arifağaoğlu'nun, Ardanuç-Ardahan yoluna ilişkin sözlü soru önergesi (6/156) ve Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım'ın cevabı

11.- Artvin Milletvekili Metin Arifağaoğlu'nun, Borçka-Camili yoluna ilişkin sözlü soru önergesi (6/157) ve Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım'ın cevabı

12.- Artvin Milletvekili Metin Arifağaoğlu'nun, Ankara-Batum uçak seferlerine ilişkin sözlü soru önergesi (6/158) ve Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım'ın cevabı

13.- Ordu Milletvekili Rıdvan Yalçın'ın, Ordu'ya yapılması planlanan havaalanı ve limana ilişkin sözlü soru önergesi (6/171) ve Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım'ın cevabı

14.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bursa Demiryolu Projesine ilişkin sözlü soru önergesi (6/179) ve Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım'ın cevabı

15.- Ordu Milletvekili Rıdvan Yalçın'ın, Ordu'nun bazı ilçelerini birbirine bağlayacak olan yol projesine ilişkin sözlü soru önergesi (6/190) ve Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım'ın cevabı

B) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Konya Milletvekili Atilla Kart'ın, Konya'nın "Özel Yetkili Ağır Ceza Mahkemesi" ihtiyacına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Mehmet Ali Şahin'in cevabı (7/266)

2.- Antalya Milletvekili Hüsnü Çöllü'nün, Cumhurbaşkanlığına gönderilen atama kararnamelerine ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Cemil Çiçek'in cevabı (7/353)

3.- Bursa Milletvekili Onur Öymen'in, Almanya ile imzalanan İstisna Akdi Anlaşmasının uygulamasına ilişkin sorusu ve Dışişleri Bakanı Ali Babacan'ın cevabı (7/386)

4.- Bursa Milletvekili Kemal Demirel'in, bir köydeki gölet çalışmalarına ilişkin sorusu ve Çevre ve Orman Bakanı Veysel Eroğlu'nun cevabı (7/439)

5.- Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan'ın, Kaz Dağlarındaki altın arama çalışmalarına ilişkin sorusu ve Çevre ve Orman Bakanı Veysel Eroğlu'nun cevabı (7/445)

6.- Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan'ın, İğneada'da çevreyi etkileyecek bazı projelere ilişkin sorusu ve Çevre ve Orman Bakanı Veysel Eroğlu'nun cevabı (7/446)

7.- İstanbul Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu'nun, İstanbul'da görev yapan bir öğretmenle ilgili bir iddiaya ilişkin Başbakandan sorusu ve Millî Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik'in cevabı (7/492)

8.- Hakkâri Milletvekili Hamit Geylani'nin, Çukurca'daki taburun top atışlarına ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı M. Vecdi Gönül'ün cevabı (7/514)

9.- İzmir Milletvekili Ahmet Ersin'in, BBC'nin "terörist" yerine kullandığı tanımlara ilişkin Başbakandan sorusu ve Dışişleri Bakanı Ali Babacan'ın cevabı (7/526)

10.- Adana Milletvekili Nevin Gaye Erbatur'un, hamilelik dönemi ilaçlarındaki katkı payına ilişkin Başbakandan sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik'in cevabı (7/530)

11.- Antalya Milletvekili Tayfur Süner'in, Antalya ormanlarında zararlı böceklerle mücadeleye ilişkin sorusu ve Çevre ve Orman Bakanı Veysel Eroğlu'nun cevabı (7/534)

12.- Amasya Milletvekili Hüseyin Ünsal'ın, TRT'deki personel hareketliliğine ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Mehmet Aydın'ın cevabı (7/537)

13.- Antalya Milletvekili Hüsnü Çöllü'nün, hayvancılık destekleme ödemelerine,

- Adana Milletvekili Nevin Gaye Erbatur'un, zeytin üreticilerinin desteklenmesine,

İlişkin soruları ve Tarım ve Köyişleri Bakanı Mehmet Mehdi Eker'in cevabı (7/548, 549)

14.- Antalya Milletvekili Tayfur Süner'in, Akseki Devlet Hastanesinin onarım ihalesine ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Faruk Nafız Özak'ın cevabı (7/553)

15.- İstanbul Milletvekili Süleyman Yağız'ın, Time Dergisi'nde yer alan sözde Ermeni soykırımıyla ilgili bir habere ilişkin sorusu ve Dışişleri Bakanı Ali Babacan'ın cevabı (7/555)

16.- Antalya Milletvekili Tayfur Süner'in, 2847 sayılı Kanun'a aykırı derneklere ve gazi aylıklarındaki farklara ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı M. Vecdi Gönül'ün cevabı (7/558)

17.- İstanbul Milletvekili Ayşe Jale Ağırbaş'ın, vergi borcu bulunan mükelleflerin banka hesaplarına haciz konulmasına ilişkin sorusu ve Maliye Bakanı Kemal Unakıtan'ın cevabı (7/588)

18.- Antalya Milletvekili Hüsnü Çöllü'nün, Konyaaltı sahil düzenlemesi ve kullanım hakkı konusundaki protokolün iptaline ilişkin sorusu ve Maliye Bakanı Kemal Unakıtan'ın cevabı (7/589)

19.- Bursa Milletvekili Abdullah Özer'in, vergi borçları nedeniyle banka hesaplarına haciz konulan mükelleflere ilişkin sorusu ve Maliye Bakanı Kemal Unakıtan'ın cevabı (7/592)

20.- İzmir Milletvekili Selçuk Ayhan'ın, İzmir'deki bir ilköğretim okulu yönetimiyle ilgili iddialara ilişkin sorusu ve Millî Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik'in cevabı (7/594)

21.- Adana Milletvekili Nevin Gaye Erbatur'un, sağlığa zararlı ithal ürünlere karşı tüketicinin bilinçlendirilmesine ilişkin sorusu ve Sanayi ve Ticaret Bakanı Mehmet Zafer Çağlayan'ın cevabı (7/606)

22.- İzmir Milletvekili Bülent Baratalı'nın, Kabacakırı Organize Sanayi Bölgesinin yer seçimine ilişkin sorusu ve Sanayi ve Ticaret Bakanı Mehmet Zafer Çağlayan'ın cevabı (7/607)

23.- Kocaeli Milletvekili Cevdet Selvi'nin, Kocaeli-Gebze-Dilovası beldesindeki sanayi atıkları konusunda kurulan Meclis Araştırması Komisyonu raporu doğrultusundaki çalışmalara ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik'in cevabı (7/708)

24.- İzmir Milletvekili Ahmet Ersin'in, Cumhurbaşkanlığı ve Dışişleri konutlarındaki tadilat ve tefrişata ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Cemil Çiçek'in cevabı (7/713)

25.- Ankara Milletvekili Yıldırım Tuğrul Türkeş'in, milletvekillerinin etnik kökenlerine yönelik açıklamasına ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Cemil Çiçek'in cevabı (7/715)

VIII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/337) (S. Sayısı: 47)

2.- Tanık Koruma Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/346) (S. Sayısı: 34)

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.04'te açılarak dört oturum yaptı.

Edirne Milletvekili Necdet Budak, Edirne'de meydana gelen sel felaketine,

Adıyaman Milletvekili Şevket Köse, Ağız ve Diş Sağlığı Haftası'na,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşmasına, Millî Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik cevap verdi.

Tunceli Milletvekili Kamer Genç, Öğretmenler Günü nedeniyle bir açıklamada bulundu.

Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman ve 32 milletvekilinin, raylı sistem ve demir yolu ulaşımındaki sorunların (10/54),

Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman ve 33 milletvekilinin, Balkan göçmenlerinin sorunlarının (10/55),

Araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergeleri Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önergelerin gündemdeki yerlerini alacağı ve ön görüşmelerinin sırası geldiğinde yapılacağı açıklandı.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında bulunan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesi kapsamında değerlendirilerek temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesi kararlaştırılmış bulunan Uluslararası Çocuk Kaçırmanın Hukukî Yön ve Kapsamına Dair Kanun Tasarısı (1/315) (S. Sayısı: 33), görüşmeleri tamamlanarak, yapılan açık oylamadan sonra,

Kabul edildi.

2'nci sırasında bulunan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesi kapsamında değerlendirilerek temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesi kararlaştırılmış bulunan Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun Tasarısı'nın (1/337) (S. Sayısı: 47) birinci bölümü üzerindeki görüşmeler tamamlandı, verilen aradan sonra;

3'üncü sırasında bulunan, Tanık Koruma (1/346) (S. Sayısı: 34),

4'üncü sırasında bulunan, Ses ve Gaz Fişeği Atabilen Silahlar Hakkında (1/437) (S. Sayısı: 54),

Kanun Tasarıları, komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadıklarından ertelendi.

27 Kasım 2007 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere, birleşime 19.12'de son verildi.

Meral AKŞENER
Başkan Vekili

Yusuf COŞKUN	*Canan CANDEMİR ÇELİK*
Bingöl	Bursa
Kâtip Üye	Kâtip Üye
Fatoş GÜRKAN	*Harun TÜFEKCİ*
Adana	Konya
Kâtip Üye	Kâtip Üye

No.: 37

II.- GELEN KÂĞITLAR
23 Kasım 2007 Cuma
Teklif

1.- Trabzon Milletvekili Cevdet Erdöl ve Adana Milletvekili Necdet Ünüvar'ın; Sağlık Hizmetleri Temel Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/65) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.11.2007)

Sözlü Soru Önergeleri

1.- İzmir Milletvekili Ahmet Ersin'in, THY'nin Başbakanlığa satmak için uçak alacağı iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/230) (Başkanlığa geliş tarihi: 9/11/2007)

2.- Gaziantep Milletvekili Hasan Özdemir'in, Gaziantep Havaalanındaki kargo ve uçak seferlerine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/231) (Başkanlığa geliş tarihi: 14/11/2007)

3.- Manisa Milletvekili Mustafa Enöz'ün, Ayanlar Barajı projesine ilişkin Çevre ve Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/232) (Başkanlığa geliş tarihi: 14/11/2007)

4.- Manisa Milletvekili Mustafa Enöz'ün, Alaşehir Afşar II Barajı projesine ilişkin Çevre ve Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/233) (Başkanlığa geliş tarihi: 14/11/2007)

5.- Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, bakanların askerlik durumuna ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/234) (Başkanlığa geliş tarihi: 15/11/2007)

6.- Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, uzlaşmaya konu vergi ve cezalara ilişkin Maliye Bakanından sözlü soru önergesi (6/235) (Başkanlığa geliş tarihi: 15/11/2007)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Özyürek'in, Türkmenistan'da gözaltına alınan bir işadamı için girişimlerde bulunduğu iddiasına ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/780) (Başkanlığa geliş tarihi: 9/11/2007)

2.- Amasya Milletvekili Hüseyin Ünsal'ın, İstanbul-Üsküdar'daki bir plan tadilatına ve villa inşaatlarına ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/781) (Başkanlığa geliş tarihi: 14/11/2007)

3.- Erzincan Milletvekili Erol Tınastepe'nin, TEKEL İçki Fabrikasının özelleştirilmesine ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/782) (Başkanlığa geliş tarihi: 14/11/2007)

4.- Bursa Milletvekili Onur Öymen'in, Suudi Arabistan Kralının ziyaretine ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/783) (Başkanlığa geliş tarihi: 14/11/2007)

5.- Hatay Milletvekili Süleyman Turan Çirkin'in, kaçırılan askerlerin Türkiye'ye getirilmesiyle ilgili iddialara ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/784) (Başkanlığa geliş tarihi: 14/11/2007)

6.- Uşak Milletvekili Osman Coşkunoğlu'nun, Türk Telekom'daki greve ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/785) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

7.- Artvin Milletvekili Metin Arifağaoğlu'nun, KÖY-DES yatırım programına ve Yusufeli Barajı inşaatına ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/786) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

8.- İzmir Milletvekili Canan Arıtman'ın, Suudi Arabistan Kralına Devlet Şeref Madalyası verilmesine ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/787) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

9.- İzmir Milletvekili Canan Arıtman'ın, ABD Başkanı ile görüşmesine ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/788) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

10.- Erzincan Milletvekili Erol Tınastepe'nin, cemevlerine ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/789) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

11.- İstanbul Milletvekili Hasan Macit'in, Kuzey Irak'ta iş yapan firmalara ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/790) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

12.- Bursa Milletvekili Kemal Demirel'in, vekaleten görev yapan personelden asaleten atananlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından yazılı soru önergesi (7/791) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

13.- İzmir Milletvekili Abdurrezzak Erten'in, Kadifekale'deki kentsel dönüşüm projesine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından yazılı soru önergesi (7/792) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

14.- Tekirdağ Milletvekili Kemalettin Nalcı'nın, belediyelerin alt yapı çalışmaları için İller Bankasından ayrılan ödeneğe ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından yazılı soru önergesi (7/793) (Başkanlığa geliş tarihi: 14/11/2007)

15.- Bursa Milletvekili Kemal Demirel'in, vekaleten görev yapan personelden asaleten atananlara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi (7/794) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

16.- Uşak Milletvekili Osman Coşkunoğlu'nun, Türk Telekom'daki greve ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi (7/795) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

17.- İstanbul Milletvekili Mehmet Ufuk Uras'ın, Türk Telekom'da grevdeki işçilerin yerine eleman çalıştırılmasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi (7/796) (Başkanlığa geliş tarihi: 14/11/2007)

18.- Yozgat Milletvekili Mehmet Ekici'nin, geçici işçi statüsündeki personele ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi (7/797) (Başkanlığa geliş tarihi: 14/11/2007)

19.- Bursa Milletvekili Kemal Demirel'in, Umurbey sulama projesine ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/798) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

20.- Bursa Milletvekili Kemal Demirel'in, vekaleten görev yapan personelden asaleten atananlara ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/799) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

21.- Bursa Milletvekili Kemal Demirel'in, bir göletin sulama boruları ihalesine ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/800) (Başkanlığa geliş tarihi: 14/11/2007)

22.- Bursa Milletvekili Kemal Demirel'in, vekaleten görev yapan personelden asaleten atananlara ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (Hayati Yazıcı) yazılı soru önergesi (7/801) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

23.- Bursa Milletvekili Kemal Demirel'in, vekaleten görev yapan personelden asaleten atananlara ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından yazılı soru önergesi (7/802) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

24.- İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın, Habur Gümrük Kapısına yapılan müdür atamasına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (Hayati Yazıcı) yazılı soru önergesi (7/803) (Başkanlığa geliş tarihi: 14/11/2007)

25.- Bursa Milletvekili Kemal Demirel'in, vekaleten görev yapan personelden asaleten atananlara ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (Nazım Ekren) yazılı soru önergesi (7/804) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

26.- İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın, terör örgütü mensubu bir kişiye tarımsal kredi verildiği iddiasına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (Nazım Ekren) yazılı soru önergesi (7/805) (Başkanlığa geliş tarihi: 14/11/2007)

27.- İstanbul Milletvekili Atila Kaya'nın, Türkiye İstatistik Kurumunda çalışan yöneticilere ve bazı iddialara ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (Nazım Ekren) yazılı soru önergesi (7/806) (Başkanlığa geliş tarihi: 14/11/2007)

28.- Bursa Milletvekili Kemal Demirel'in, vekaleten görev yapan personelden asaleten atananlara ilişkin Devlet Bakanından (Mehmet Aydın) yazılı soru önergesi (7/807) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

29.- Kırklareli Milletvekili Tansel Barış'ın, TRT'deki "Sınırlar Arasında" programının sansürlendiği iddialarına ilişkin Devlet Bakanından (Mehmet Aydın) yazılı soru önergesi (7/808) (Başkanlığa geliş tarihi: 14/11/2007)

30.- Bursa Milletvekili Kemal Demirel'in, vekaleten görev yapan personelden asaleten atananlara ilişkin Dışişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/809) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

31.- Bursa Milletvekili Onur Öymen'in, AB ile tam üyelik müzakerelerine ve Fransa'nın tutumuna ilişkin Dışişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/810) (Başkanlığa geliş tarihi: 14/11/2007)

32.- İstanbul Milletvekili Atila Kaya'nın, Kuzey Irak'taki bir Türkmen mezarlığına iş merkezi yapıldığı iddiasına ilişkin Dışişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/811) (Başkanlığa geliş tarihi: 14/11/2007)

33.- Bursa Milletvekili Kemal Demirel'in, vekaleten görev yapan personelden asaleten atananlara ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi (7/812) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

34.- İstanbul Milletvekili Hasan Macit'in, doğalgaz anlaşmalarına ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi (7/813) (Başkanlığa geliş tarihi: 13/11/2007)

35.- Kırklareli Milletvekili Tansel Barış'ın, elektrik üretimi, iletimi ve tüketimine ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi (7/814) (Başkanlığa geliş tarihi: 14/11/2007)

36.- İzmir Milletvekili Abdurrezzak Erten'in, İzmir'deki enerji üretim ve tüketimine ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi (7/815) (Başkanlığa geliş tarihi: 14/11/2007)

37.- Adana Milletvekili Tacidar Seyhan'ın, kurulması planlanan nükleer santrale ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi (7/816) (Başkanlığa geliş tarihi: 14/11/2007)

38.- Bursa Milletvekili Kemal Demirel'in, vekaleten görev yapan personelden asaleten atananlara ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/817) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

39.- Aydın Milletvekili Mehmet Fatih Atay'ın, Eskişehir İl Özel İdaresinin bir vakfa para aktardığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/818) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

40.- İstanbul Milletvekili Ayşe Jale Ağırbaş'ın, kadın sığınma evlerine ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/819) (Başkanlığa geliş tarihi: 14/11/2007)

41.- İstanbul Milletvekili Mehmet Ufuk Uras'ın, grevde bulunan Telekom işçilerine polisin müdahale ettiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/820) (Başkanlığa geliş tarihi: 14/11/2007)

42.- Bursa Milletvekili Kemal Demirel'in, vekaleten görev yapan personelden asaleten atananlara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından yazılı soru önergesi (7/821) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

43.- Yalova Milletvekili Muharrem İnce'nin, Bursa Senfoni Orkestrasına müzik aleti alım ihalesindeki usulsüzlük iddiasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından yazılı soru önergesi (7/822) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

44.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, Bodrum'da deniz dolgusuyla yapılacak bir turistik tesise ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından yazılı soru önergesi (7/823) (Başkanlığa geliş tarihi: 14/11/2007)

45.- Yalova Milletvekili Muharrem İnce'nin, envanterden düşülen bir arkeolojik esere ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından yazılı soru önergesi (7/824) (Başkanlığa geliş tarihi: 14/11/2007)

46.- İzmir Milletvekili Abdurrezzak Erten'in, İzmir'in tarihi ve kültürel değerlerinin korunması için yapılacak projelere ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından yazılı soru önergesi (7/825) (Başkanlığa geliş tarihi: 14/11/2007)

47.- Kocaeli Milletvekili Hikmet Erenkaya'nın, Kocaeli'de koruma altındaki tarihi yapılara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından yazılı soru önergesi (7/826) (Başkanlığa geliş tarihi: 14/11/2007)

48.- İstanbul Milletvekili Ayşe Jale Ağırbaş'ın, vergi adaletine ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi (7/827) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

49.- Bursa Milletvekili Kemal Demirel'in, vekaleten görev yapan personelden asaleten atananlara ilişkin Devlet Bakanından (Nimet Çubukçu) yazılı soru önergesi (7/828) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

50.- Bursa Milletvekili Kemal Demirel'in, vekaleten görev yapan personelden asaleten atananlara ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi (7/829) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

51.- İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın, özelleştirilen bir kuruluşa mal satan şirkette çocuklarının ortaklığı olup olmadığına ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi (7/830) (Başkanlığa geliş tarihi: 14/11/2007)

52.- İstanbul Milletvekili Ayşe Jale Ağırbaş'ın, TEKEL'in sigara fabrikalarının özelleştirilmesine ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi (7/831) (Başkanlığa geliş tarihi: 15/11/2007)

53.- İstanbul Milletvekili Ayşe Jale Ağırbaş'ın, ilköğretim öğrencilerine önerilen 100 temel esere ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/832) (Başkanlığa geliş tarihi: 9/11/2007)

54.- İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Özpolat'ın, bir sendika şube başkanı hakkında inceleme başlatılmasına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/833) (Başkanlığa geliş tarihi: 9/11/2007)

55.- Bursa Milletvekili Kemal Demirel'in, vekaleten görev yapan personelden asaleten atananlara ilişkin Devlet Bakanından (Mehmet Şimşek) yazılı soru önergesi (7/834) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

56.- Gaziantep Milletvekili Akif Ekici'nin, yükseköğrenim kredisine ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/835) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

57.- Bursa Milletvekili Kemal Demirel'in, vekaleten görev yapan personelden asaleten atananlara ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/836) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

58.- Yalova Milletvekili Muharrem İnce'nin, kadrolu ve sözleşmeli öğretmenlerin özlük haklarındaki farklılıklara ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/837) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

59.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Duran Bulut'un, Türkçe'deki bozulmaya ve telif hakları ücretine ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/838) (Başkanlığa geliş tarihi: 14/11/2007)

60.- Bursa Milletvekili Kemal Demirel'in, vekaleten görev yapan personelden asaleten atananlara ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/839) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

61.- Edirne Milletvekili Bilgin Paçarız'ın, Edirne Göğüs Hastalıkları Hastanesinin Uzunköprü İlçesine taşınmasına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/840) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

62.- İzmir Milletvekili Bülent Baratalı'nın, ishal vakalarına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/841) (Başkanlığa geliş tarihi: 14/11/2007)

63.- Erzurum Milletvekili Zeki Ertugay'ın, hayvancılıktaki kayıt sistemine ve aşılama programına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/842) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

64.- Bursa Milletvekili Kemal Demirel'in, vekaleten görev yapan personelden asaleten atananlara ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/843) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

65.- Denizli Milletvekili Ali Rıza Ertemür'ün, Serinhisar Tarım Kredi Kooperatifinin kapatılmasına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/844) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

66.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Susam'ın, kuraklığın zarar verdiği ürünlerin hibe kapsamına alınmasına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/845) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

67.- İzmir Milletvekili Abdurrezzak Erten'in, İzmir'deki tarım alanlarına ve tarımsal projelere ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/846) (Başkanlığa geliş tarihi: 14/11/2007)

68.- İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın, terör örgütü mensubu bir şahsa doğrudan gelir desteği ödendiği iddiasına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/847) (Başkanlığa geliş tarihi: 14/11/2007)

69.- İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın, süt teşviklerinin ödenmesine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/848) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

70.- Bursa Milletvekili Kemal Demirel'in, vekaleten görev yapan personelden asaleten atananlara ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/849) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

71.- İzmir Milletvekili Abdurrezzak Erten'in, İzmir'deki demiryolu projelerine ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/850) (Başkanlığa geliş tarihi: 14/11/2007)

72.- İzmir Milletvekili Canan Arıtman'ın, kadına yönelik şiddete ilişkin Devlet Bakanından (Nimet Çubukçu) yazılı soru önergesi (7/851) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

73.- İzmir Milletvekili Abdurrezzak Erten'in, Aydın-İzmir otoyoluna ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/852) (Başkanlığa geliş tarihi: 14/11/2007)

74.- Uşak Milletvekili Osman Coşkunoğlu'nun, Türk Telekom'daki greve ve personel politikasına ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/853) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

75.- Adana Milletvekili Muharrem Varlı'nın, Türk Telekom'daki greve ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/854) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

76.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun, tahrip olan bir balıkçı barınağına ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/855) (Başkanlığa geliş tarihi: 14/11/2007)

77.- Bursa Milletvekili Kemal Demirel'in, vekaleten görev yapan personelden asaleten atananlara ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (Cemil Çiçek) yazılı soru önergesi (7/856) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

78.- Bursa Milletvekili Kemal Demirel'in, vekaleten görev yapan personelden asaleten atananlara ilişkin Devlet Bakanından (Kürşad Tüzmen) yazılı soru önergesi (7/857) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

79.- Bursa Milletvekili Kemal Demirel'in, vekaleten görev yapan personelden asaleten atananlara ilişkin Devlet Bakanından (Murat Başesgioğlu) yazılı soru önergesi (7/858) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

80.- Bursa Milletvekili Kemal Demirel'in, vekaleten görev yapan personelden asaleten atananlara ilişkin Millî Savunma Bakanından yazılı soru önergesi (7/859) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

81.- Bursa Milletvekili Kemal Demirel'in, vekaleten görev yapan personelden asaleten atananlara ilişkin Adalet Bakanından yazılı soru önergesi (7/860) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

82.- Bursa Milletvekili Kemal Demirel'in, vekaleten görev yapan personelden asaleten atananlara ilişkin Devlet Bakanından (Mustafa Said Yazıcıoğlu) yazılı soru önergesi (7/861) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/11/2007)

83.- Ankara Milletvekili Yıldırım Tuğrul Türkeş'in, Başbakanın milletvekillerinin etnik kökeniyle ilgili bir açıklamasına ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanından yazılı soru önergesi (7/862) (Başkanlığa geliş tarihi: 9/11/2007)

No.: 38

26 Kasım 2007 Pazartesi

Sözlü Soru Önergeleri

1.- Tokat Milletvekili Reşat Doğru'nun, Tokat'taki kömür dağıtımına ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/236) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.11.2007)

2.- Tokat Milletvekili Reşat Doğru'nun, Zile Anadolu Öğretmen Lisesine ayrılan ödeneğe ve bina yapımına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/237) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.11.2007)

3.- Malatya Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu'nun, hayvancılık teşvik primlerinin ödenmesine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/238) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.11.2007)

4.- Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, yurt dışı seyahatlerine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/239) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.11.2007)

5.- İstanbul Milletvekili Mehmet Ufuk Uras'ın, Bandırma'da bazı cadde isimlerinin değiştirilmesine ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/240) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.11.2007)

6.- Gaziantep Milletvekili Yaşar Ağyüz'ün, yönetici ve öğretmen atamalarına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/241) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.11.2007)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- İstanbul Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu'nun, Sayıştay yönetimiyle ilgili bazı iddialar ile eylem ve işlemlerine ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanından yazılı soru önergesi (7/867) (Başkanlığa geliş tarihi: 2.11.2007)

2.- Aydın Milletvekili Mehmet Fatih Atay'ın, ABD Başkanı ile yaptığı görüşmeye ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/868) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.11.2007)

3.- İzmir Milletvekili Bülent Baratalı'nın, doğalgaz dağıtım şirketleriyle ilgili bazı iddialara ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/869) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.11.2007)

4.- Kırklareli Milletvekili Tansel Barış'ın, doğalgaz dağıtım şirketiyle ilgili bazı iddialara ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/870) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.11.2007)

5.- Tekirdağ Milletvekili Enis Tütüncü'nün, Suudi Arabistan Kralına Devlet Şeref Madalyası verilmesine ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/871) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.11.2007)

6.- İzmir Milletvekili Ahmet Ersin'in, İncirlik Üssünün kullanımıyla ilgili bazı iddialara ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/872) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.11.2007)

7.- Muğla Milletvekili Fevzi Topuz'un, afetlere karşı alınan önlemlere ve afet mağdurlarının zararlarının giderilmesine ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/873) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.11.2007)

8.- İzmir Milletvekili Ahmet Ersin'in, ABD seyahatinin maliyetine ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/874) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.11.2007)

9.- İstanbul Milletvekili Süleyman Yağız'ın, genel ya da kısmi bir af hazırlığı yapılıp yapılmadığına ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/875) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.11.2007)

10.- İzmir Milletvekili Kemal Anadol'un, THY'nin bir sempozyuma sponsor olmasına ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/876) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.11.2007)

11.- Konya Milletvekili Atilla Kart'ın, TEKEL'in makine ithalatındaki iddialara yönelik girişimlere ilişkin Adalet Bakanından yazılı soru önergesi (7/877) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.11.2007)

12.- İzmir Milletvekili Bülent Baratalı'nın, Urla Adliye Sarayı yapımına ilişkin Adalet Bakanından yazılı soru önergesi (7/878) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.11.2007)

13.- Afyonkarahisar Milletvekili Halil Ünlütepe'nin, Yimpaş Holding Yönetim Kurulu Başkanının cezasının infazının ertelenmesine ilişkin Adalet Bakanından yazılı soru önergesi (7/879) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.11.2007)

14.- Giresun Milletvekili Murat Özkan'ın, katı atık yakma tesislerine girdi taahhütüne ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/880) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.11.2007)

15.- Aydın Milletvekili Özlem Çerçioğlu'nun, Aydın-Sultanhisar'daki sulama suyu sıkıntısına ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/881) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.11.2007)

16.- Burdur Milletvekili Ramazan Kerim Özkan'ın, Burdur'da kurulacak bir baz istasyonuna ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/882) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.11.2007)

17.- Manisa Milletvekili Şahin Mengü'nün, Soma-Yağcılı'da yapılan ağaç kesimlerine ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/883) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.11.2007)

18.- Kahramanmaraş Milletvekili Durdu Özbolat'ın, Geben Barajı projesine ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/884) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.11.2007)

19.- İstanbul Milletvekili Ayşe Jale Ağırbaş'ın, Meriç Nehrinin ıslahına ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/885) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.11.2007)

20.- Adana Milletvekili Nevin Gaye Erbatur'un, kadın işsizliğine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi (7/886) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.11.2007)

21.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, özelleştirme sonucu işsiz kalıp kamuda tekrar işe alınanların yaşadıkları sorunlara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi (7/887) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.11.2007)

22.- İstanbul Milletvekili Süleyman Yağız'ın, kayıt dışı istihdama ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi (7/888) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.11.2007)

23.- Manisa Milletvekili Mustafa Enöz'ün, Manisa Erkek Yetiştirme Yurdundaki bir olaya ilişkin Devlet Bakanından (Nimet Çubukçu) yazılı soru önergesi (7/889) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.11.2007)

24.- Adana Milletvekili Nevin Gaye Erbatur'un, kadın sığınma evlerine ilişkin Devlet Bakanından (Nimet Çubukçu) yazılı soru önergesi (7/890) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.11.2007)

25.- Kırklareli Milletvekili Tansel Barış'ın, Başbakanın bir yakınının evinin bulunduğu sokakta polis ekiplerine nöbet tutturulduğu iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/891) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2007)

26.- Aydın Milletvekili Özlem Çerçioğlu'nun, bireysel silahlanmaya ve kamu personelinin silah taşımasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/892) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.11.2007)

27.- Adana Milletvekili Nevin Gaye Erbatur'un, Adana'nın aldığı göçe ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/893) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.11.2007)

28.- Ankara Milletvekili Yılmaz Ateş'in, Ankara'da otobüs duraklarının yenilenmesine ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/894) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.11.2007)

29.- İzmir Milletvekili Bülent Baratalı'nın, tüzel kişiliği sona erecek olan belediyelere, mahallî idarelerin gelir kaynaklarına ve Bulgaristan göçmenlerinin vatandaşlık başvurularına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/895) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.11.2007)

30.- Antalya Milletvekili Tayfur Süner'in, yönetici atamalarına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/896) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.11.2007)

31.- Mersin Milletvekili İsa Gök'ün, okulların depreme karşı güçlendirilmesi için ayrılan ödeneğe ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/897) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.11.2007)

32.- Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'ün, sözleşmeli ve geçici personel alımına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/898) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.11.2007)

33.- İstanbul Milletvekili Hüseyin Mert'in, öğretmen atamalarına ve okul yöneticilerine ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/899) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.11.2007)

34.- İzmir Milletvekili Bülent Baratalı'nın, Yenifoça Öğretmenevine ve derslik ihtiyacına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/900) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.11.2007)

35.- İzmir Milletvekili Bülent Baratalı'nın, İzmir'deki okulların depreme karşı güçlendirilmesine ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/901) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.11.2007)

36.- İzmir Milletvekili Bülent Baratalı'nın, yapılması planlanan bir Anadolu Öğretmen Lisesine ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/902) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.11.2007)

37.- Adana Milletvekili Nevin Gaye Erbatur'un, diyabet hastası çocukların sorunlarına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/903) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.11.2007)

38.- İstanbul Milletvekili Sacid Yıldız'ın, hastanelerde alınması gereken güvenlik önlemlerine ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/904) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.11.2007)

39.- Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'ün, geçici ve sözleşmeli sağlık personeli alımına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/905) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.11.2007)

40.- İzmir Milletvekili Bülent Baratalı'nın, İzmir'deki hastane ve sağlık ocaklarının depreme karşı güçlendirilmesine ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/906) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.11.2007)

41.- Rize Milletvekili Ahmet Mesut Yılmaz'ın, çay yaprağı alımına ve destekleme primi ödemelerine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/907) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.11.2007)

42.- Giresun Milletvekili Murat Özkan'ın, etlere kimyasal madde enjekte edildiği iddiasına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/908) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.11.2007)

43.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Susam'ın, gebe düve ithalatına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/909) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.11.2007)

44.- Ardahan Milletvekili Ensar Öğüt'ün, Ardahan'daki telefon santrallerine ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/910) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.11.2007)

45.- Adana Milletvekili Yılmaz Tankut'un, Pozantı-Ankara otoyolu projesine ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/911) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.11.2007)

46.- Kocaeli Milletvekili Hikmet Erenkaya'nın, Körfez-Gebze arasındaki karayolu çalışmalarına ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/912) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.11.2007)

47.- Adana Milletvekili Nevin Gaye Erbatur'un, Çukurova Nitelikli Sanayi Bölgesi planına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından yazılı soru önergesi (7/913) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.11.2007)

48.- İstanbul Milletvekili Bihlun Tamaylıgil'in, izinsiz halka arz gerçekleştiren şirketlere ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (Nazım Ekren) yazılı soru önergesi (7/914) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.11.2007)

49.- Antalya Milletvekili Tayfur Süner'in, turizm sektörünün çeşitli yönlerden desteklenmesine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından yazılı soru önergesi (7/915) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.11.2007)

50.- Gaziantep Milletvekili Yaşar Ağyüz'ün, vergi beyannamelerindeki bir uygulamaya ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi (7/916) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.11.2007)

51.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, mermer sektörünün sorunlarına ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi (7/917) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.11.2007)

52.- İstanbul Milletvekili Hasan Macit'in, İstanbul ve Tekirdağ'da yaşanan sel baskınlarına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından yazılı soru önergesi (7/918) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.11.2007)

53.- İzmir Milletvekili Oğuz Oyan'ın, zeytinyağı ithalatına izin verileceği iddiasına ilişkin Devlet Bakanından (Kürşad Tüzmen) yazılı soru önergesi (7/919) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.11.2007)

54.- Gaziantep Milletvekili Akif Ekici'nin, BAĞ-KUR sigortalılarının sağlık hizmetlerinden yararlanma şartlarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi (7/920) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.11.2007)

27 Kasım 2007 Salı

Tasarı

1.- Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile İngiltere Uluslararası Tarım ve Teknoloji Merkezi Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/462) (Tarım, Orman ve Köyişleri ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.11.2007)

Teklifler

1.- İzmir Milletvekili Bülent Baratalı'nın; 2.5.1972 Tarih ve 1586 Sayılı "Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'ın Ölüm Cezalarının Yerine Getirilmesine Dair Kanunun" Yürürlükten Kaldırılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/66) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 9.11.2007)

2.- Karaman Milletvekili Hasan Çalış ve Tokat Milletvekili Reşat Doğru'nun; İşyerleri ile Ticari Kuruluşlarda Türkçe Adların Kullanılmasına Dair Kanun Teklifi (2/67) (Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor; Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabiî Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2007)

3.- Sivas Milletvekili Hamza Yerlikaya'nın; Başarılı Sporculara Aylık Bağlanması ve Devlet Sporcusu Unvanı Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/68) (Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2007)

4.- İzmir Milletvekili Bülent Baratalı ve 7 Milletvekilinin; 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa Bazı Maddelerin Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (2/69) (Millî Savunma ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2007)

5.- İzmir Milletvekili Bülent Baratalı ve 7 Milletvekilinin; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/70) (İçişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2007)

6.- Zonguldak Milletvekili Ali İhsan Köktürk ve 19 Milletvekilinin; 17.7.1964 Tarihli ve 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa Geçici Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/71) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2007)

Rapor

1.- Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/452) (S. Sayısı: 64) (Dağıtma tarihi: 27.11.2007) (GÜNDEME)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Aydın Milletvekili Ahmet Ertürk ve 21 Milletvekilinin, Büyük Menderes Nehrindeki kirliliğin ve çevreye etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/56) (Başkanlığa geliş tarihi: 22/11/2007)

2.- Aydın Milletvekili Ahmet Ertürk ve 21 Milletvekilinin, pamuk üretimindeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/57) (Başkanlığa geliş tarihi: 22/11/2007)

3.- Muğla Milletvekili Metin Ergun ve 25 Milletvekilinin, turizm sektöründeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/58) (Başkanlığa geliş tarihi: 23/11/2007)

27 Kasım 2007 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Nevzat PAKDİL

KÂTİP ÜYELER : Yaşar TÜZÜN (Bilecik), Fatma SALMAN KOTAN (Ağrı)

BAŞKAN – Saygıdeğer milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 25'inci Birleşimini açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Elektronik cihazla yoklama yapacağız.

Yoklama için üç dakika süre vereceğim.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, GAP'ta ürün deseninin çeşitlendirilmesinin önemi hakkında söz isteyen, Şanlıurfa Milletvekili Müfit Yetkin'e aittir.

Sayın Yetkin, buyurun. (AK Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Şanlıurfa Milletvekili Abdurrahman Müfit Yetkin'in, Harran Ovası'nda ürün deseninin çeşitlendirilmesinin önemine ilişkin gündem dışı konuşması ve Tarım ve Köyişleri Bakanı Mehmet Mehdi Eker'in cevabı

A. MÜFİT YETKİN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; GAP'ın uygulama alanı olan Harran Ovası'nda ürün deseninin çeşitlendirilmesinin önemiyle ilgili gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Şanlıurfa ilinde bugün 256 bin hektar arazi çoğunlukla barajdan gelen suyla sulanmakta olup, Harran Ovası "vahşi sulama" dediğimiz aşırı sulamadan dolayı tuzlulaşma, alkalileşme ve drenaj bozuklukları tehdidi altındadır.

Harran Ovası'nda tarımı yapılan ana ürünler pamuk ve tahıldır. Türkiye pamuk üretiminde 936 bin tonla dünya yedincisi olup, Çin ise 5,8 milyon tonla başı çekmektedir, onu ABD 5,2 milyon ton ve Hindistan 4,1 milyon tonla izlemektedir. Bu yüksek üretimden dolayı dünya pamuk borsalarında fiyatlar düşük oluştuğundan rekabette güçlük bulunmaktadır. Bakanlığımız ise dönüm başına 160 YTL destek primi ödeyerek çiftçimize yardımcı olmaktadır.

Tek yıllık bitki olan pamuk oldukça pahalı girdilere sahiptir. Bu kadar ağır şartlarda pamuk tarımı yapan çiftçilerimizin tarlasını dinlendirmek için ürün deseni genişletmesi gerekmektedir.

Yem bitkilerinin kraliçesi olarak da adlandırılan yonca, tarımı yapılan tüm yem bitkilerinden daha yüksek yem değerine sahiptir ve yonca hemen hemen her cins hayvana verilebilir. Kendisinden sonra ekilen bitkilere de daha kaliteli bir toprak bırakır. Yonca bitkisi beş ila yedi yıllık bir bitki olup kökleri hızla derinlere inebilmektedir. Harran Ovası'nda aşırı sulama ve topoğrafik yapı nedeniyle ovanın yaklaşık 35 bin hektarında su seviyesi yükseldiğinden, bu tür yerlerde ekilen yonca bitkisi su gereksiniminin çok büyük bir bölümünü taban suyundan sağlayacaktır. Bu, aynı zamanda, yüksek taban suyu olan bölgelerde drenaj ihtiyacını en az düzeye indirmiş olacaktır. Tek sürüm ve ekimle beş ila yedi yıl boyunca biçim ve balyalama dışında masrafı olmayan, gübre ve mazot kullanımı pamuğa göre çok az olan, ayrıca kökleriyle toprağa azot bağlayarak toprak verimini artıran bu bitkinin Harran Ovası'nda yetiştirilmesi, toprak kalitesine ve ekonomiye büyük yararlar sağlayacaktır.

İnsan beslenmesinde protein çok büyük önem taşımaktadır ve ana kaynağı hayvansal besinlerdir. Bu besinlerin sağlanmasında hayvancılığın geliştirilmesi şarttır. Ülkemizde entansif hayvancılık henüz fazla yaygınlaşmamıştır. Bu tür hayvancılığın yapılabilmesi için yem bitkilerinin ucuza mal edilmesi ve yaygınlaşması gerekmektedir. Bu bakımdan yonca da yüksek verim ve beslenme değeriyle bu boşluğu kapatacak en önemli yem bitkilerinden biridir.

Ülkemizde yem bitkisi açığı 6 milyon ton dolaylarındadır. Bu açık, hiçbir protein ve geliştirici madde içermeyen sap ve samanla karşılanmaktadır. Bu bakımdan, hayvancılığın geliştirilmesi, çiftçilerin beklenen düzeyde kazanç sağlamaları için pamukla birlikte yonca ekimi desteklenmelidir. Güneşi az olan

yerlerde 4-5 biçim yapılabilirken, Harran Ovası'nda güneşli günlerin neredeyse aralık ayına kadar etkili olması, biçim sayısını 10'a kadar artırmaktadır.

Değerli Başkan, kıymetli milletvekilleri; Tarım Bakanlığının pamuk ürün prim desteklemesi dönüm başına yaklaşık 160 YTL olup ve her yıl ödenmesine karşılık, yonca için yaklaşık 155 YTL ödenmektedir. Yonca ürünü için diğer yıllar ürün prim desteklemesi yapılmamaktadır.

Önerimiz: Şanlıurfa ili pilot bölge ilan edilerek ve 100 dönüm yonca ekimi yapan çiftçi işletmesine ayrıca 15 büyükbaş düve alım şartı konarak, her yıl ürün prim desteklenmesi ödenmesi durumunda, hem yonca ekiminde hem hayvan sayısında önemli artışlar sağlanacaktır. Çiftçimizin de büyük kazancı olacaktır. Şöyle ki: Harran Ovası'nda 1 dönüm pamuktan, destekleme dâhil, ortalama 250 YTL kazanabilen çiftçimiz, 1 dönüm yoncadan, destekleme hariç, 300 YTL kazanabilir. Böylece, aldığı desteklemeyle 15 düve satın alarak, hayvancılığa başlayabilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yetkin, konuşmanızı tamamlayınız.

A. MÜFİT YETKİN (Devamla) – Devletin hiçbir maddi kaybı olmadan, pamuğa ödenen prim, ürün deseni çeşitlendirilmesi kapsamında yonca ekimine kaydırılırsa, millî hasılamızda önemli artışlar sağlanacaktır.

100 dönüm yonca ekiminde her yıl destekleme alan kimseye 15 düve alım şartı getirilirse, beş yıl sonra, 11 milyon olan büyükbaş popülasyonunda büyük artış sağlanacak olup, bu artış ülkemiz hayvancılığına büyük katkı yapmış olacaktır.

Yine, yonca eken çiftçiye yoncayla ilgili tarım aletlerine yüzde 40 destek sağlanmasına devam edilmesi esastır. Bu işletmelere, süt sağım ve soğutma tankı kullanma şartı getirilerek destek sağlanırsa, sokak sütçülüğü denilen sağlıksız süt satışı da engellenmiş olacaktır. Ayrıca, yonca tarımında ilaç kullanmaya gerek olmadığından organik tarım ve organik hayvancılık da yapılabilir.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Gündem dışı ikinci söz, kuraklık ve kuraklık sonucu çiftçilere ödenmesi gereken primler hakkında söz isteyen İzmir Milletvekili Selçuk Ayhan'a aittir.

Sayın Ayhan, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- İzmir Milletvekili Selçuk Ayhan'ın, ülkemizde yaşanmakta olan kuraklığın tarım alanlarında yarattığı sıkıntılara ve çiftçilerin içine sürüklendiği olumsuzluklara ilişkin gündem dışı konuşması ve Tarım ve Köyişleri Bakanı Mehmet Mehdi Eker'in cevabı

SELÇUK AYHAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; ülkemizde yaşanmakta olan kuraklığın tarım alanlarımızda yarattığı sıkıntıları ve çiftçilerimizin içine sürüklendiği olumsuzlukları dile getirmek üzere söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, yüce heyetinizi ve ekranları başında bizleri izlemekte olan sevgili yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Bilindiği gibi yerküremiz, süreç içinde gözlenen doğal bir değişimin yanı sıra doğrudan ya da dolaylı olarak küresel atmosferin bileşimini bozan insan faaliyetleri sonunda iklim değişikliğiyle karşı karşıyadır. Bu değişimden ülkemiz de ciddi olarak nasibini almaktadır. Görülüyor ki kuraklık, bu yılı veya önümüzdeki birkaç yılı kapsayan geçici bir tehdit değildir, kalıcı önlemler alınmasını gerektiren uzun süreli bir tehdittir. Nasıl deprem riskiyle yaşamayı öğrendiysek, kuraklıkla yaşamayı da öğrenmek durumundayız.

Bu yıl ülkemizde yeterli yağış olmaması, başta İç Anadolu Bölgemiz olmak üzere, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerimiz dışındaki tüm bölgelerimizi kuraklık ve kuraklığın yarattığı sorunlarla karşı karşıya bırakmıştır.

Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğünün yayınladığı rapora göre, 1 Ekim 2006 ile 31 Temmuz 2007 tarihleri arasındaki yağışlar normaline göre daha az olmuş, bu azalma Ege Bölgemizde yüzde 43, Marmara Bölgemizde yüzde 34, İç Anadolu Bölgemizde yüzde 22, Akdeniz Bölgemizde yüzde 13, Karadeniz Bölgemizde yüzde 5 olarak gerçekleşmiştir. Dikkat edilirse, Ege Bölgesi'ndeki toplam yağış, kurak iklim olarak adlandırılan İç Anadolu Bölgesi'nin aldığı yağıştan daha azdır.

Doğal olarak, yaşanan meteorolojik kuraklık tarımsal kuraklığa dönüşmüş, ülke genelinde tarla ürünlerinden yem bitkilerine, meyve sebze ürünlerine değin tüm ürünlerde çeşitli zararlar meydana gelmiştir. Tarla ürünlerinde dane oluşumu yetersiz kalmış, ciddi verim azalmaları oluşmuştur. Ayçiçeği, çeltik, pamuk, mısır, fındık, kestane gibi ürünlerde –ki, bir kısmını bizzat gidip yerinde inceledim- ürün kaybı artışları ciddi olarak artmaktadır. Ege Bölgesi'nde ikinci ürün ekimlerine yasak getirilmiştir.

Bölgelerimize göre dağılımına baktığımızda, oluşan maddi zararın yüzde 41,7'sinin İç Anadolu Bölgemizde olduğu, bunu takiben yüzde 27,7'sinin Ege Bölgesi, yüzde 15'inin Marmara Bölgesi, yüzde 14,3'ünün Akdeniz Bölgesi'nde olduğu görülmektedir.

Rakamsal olarak baktığımızda, bu zararın toplam 5 milyar YTL olduğunu görmekteyiz. Tarım ürünlerine bu zararı dağıttığımızda, buğday, arpa ve çekirdeksiz kuru üzümde yüzde yirmişer, patates, elma ve karpuzda yüzde yirmi üçer, domateste yüzde 25, ayçiçeği, zeytinyağı ve narenciyede yüzde 15-17 arası, kuru incirde yüzde 39 dolayında olduğunu görüyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yaşanan bu durum dikkate alınarak, kuraklıktan zarar gören çiftçilerimize yardım yapılması amacıyla 4 Temmuz 2007 tarihinde Bakanlar Kurulu kararı yayımlanmıştır. Kuraklık zararlarının belirlenmesi, il ve ilçelerimizde kurulan hasar tespit komisyonlarınca yapılmasına karşın, Bakanlar Kurulu kararnamesi, amaca hizmet edecek yeterlilikte çıkarılmamış; sanki "adet yerini bulsun" amacıyla çıkarıldığı hissini vermektedir. "Nasıl mı?" derseniz. Daha fazla il tarımsal kuraklıktan zarar gördüğü hâlde sadece kırk ili kapsam içine almıştır kararname. Şimdi, buradan Hükûmete sormak istiyorum: Kararnameye alınmayan illerimizde yaşayan ve kuraklıktan etkilenen çiftçilerimiz bu ülkenin çiftçisi değil midir? Bu kararname, kuraklık zararının yüzde 25'i aşması koşuluyla destek vermeyi öngörmüş, bunun altındaki oranlarla ilgilenmemiştir.

Aynı kararname, sadece buğday, arpa, fiğ ve korunga ürünlerini kapsam içine almış, diğer ürünleri yok saymıştır. Söz konusu hibenin sertifikalı tohumluk ihtiyacının karşılanması amacıyla verileceğini açıklayarak, çiftçiden çok tohumculuk sektörünün zararlarına duyarlılık göstermiş; desteğin, çiftçilerin kaybettikleri ürün miktarına karşılık gelen alan üzerinden...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ayhan, konuşmanızı tamamlayınız.

Buyurun.

SELÇUK AYHAN (Devamla) – …toplam zararın yüzde 10'una karşılık gelen bir miktarın ödeneceğini göstermiştir. Bu da 5 milyar YTL'lik zarara karşı 514 milyon YTL olmaktadır.

Sürem kalmadığı için kısa kesiyorum.

Değerli arkadaşlarım, yapılması gerekenleri özetlersek, öncelikle, yaşanan iklimsel değişiklikleri göz önüne alarak, kuraklık ve don afetleri "Devlet Destekli Tarım Sigortaları" kapsamına alınmalıdır.

Kuraklık desteği, sadece buğday, arpa, fiğ ve korunga için değil, bu afetten etkilenen istisnasız tüm ürünleri ve zararın yaşandığı tüm illeri kapsamalıdır.

Kuraklık desteği olarak verilen yardımlar, göstermelik bir lütuf olarak değil, üreticinin gerçek zararını karşılamaya dönük olmalıdır. Sıcak paraya vergisiz yüksek faiz vererek uluslararası sermaye için cennet olan ülkemizde bu destek için kaynak bulmak zor olmasa gerek.

Yukarıda altını önemle çizdiğim sorunların bir an önce çözüme ulaştırılacağını umut ediyor, beni dinlediğiniz için hepinize teşekkür ediyor, saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Gündem dışı konuşmalara Tarım ve Köyişleri Bakanı Sayın Mehmet Mehdi Eker cevap vereceklerdir.

Sayın Bakan, buyurun. (AK Parti sıralarından alkışlar)

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gündem dışı konuşmalara cevap vermek üzere huzurunuzdayım ve yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

GAP bölgesinde toplam 7,5 milyon hektar alanın 3 milyon 200 bin hektarlık alanı tarımsal faaliyetlere elverişli. Bunun yaklaşık 2,1 milyon hektarlık alanı ise sulama potansiyeline sahiptir ve bu da Türkiye'nin ekonomik olarak sulanabilir tarım arazisinin yüzde 20'sinin üzerinde bir alana tekabül etmektedir.

Türkiye'nin bölgesel kalkınmaya yönelik en büyük yatırım projesi olarak tanımlanan Güneydoğu Anadolu Projesi'nin sulama faaliyetleri tamamlandığında, şimdiye kadar devlet eliyle gerçekleştirilen sulama alanına eşit bir alan daha sulu tarıma açılmış olacaktır. Geçen zaman içerisinde, Fırat ve Dicle Havzalarında toplam 263 bin hektar alan sulamaya açılmıştır. 109 bin hektarlık alanın hâlâ sulama şebeke inşaatı devam etmektedir ve 1 milyon 347 bin hektarlık alan ise planlama safhasında bulunmaktadır. Böylece, GAP'ın meydana getireceği yüksek tarım ve sanayi potansiyeli bölgede ekonomik hasılayı 4,5 kat artıracak, nüfus 8,6 milyona ulaşacak ve bölge halkının yaklaşık 3,5 milyonuna iş imkânı sağlanmış olacaktır.

Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde sulamanın başladığı 1995 yılından 2006 yılına kadar ülkemizdeki tarımsal üretim içerisinde GAP'ın payında meydana gelen değişim ana başlıklar itibarıyla şu şekildedir:

Mısır üretiminde GAP'ın payı yüzde 0,47'den yüzde 9,37'ye çıktı. Buğdayda yüzde 10'dan 15'e çıktı. Antep fıstığında yüzde 86'dan 89'a çıktı. Pamukta Türkiye üretiminin yüzde 27'sinden yüzde 52'sine çıktı. Mercimek yüzde 98 oranında bulunmakta. Susamdaysa -ki, bu da bir endüstriyel bitki- belli bir miktarda düşme meydana geldi, ürün desenindeki değişim itibarıyla.

2010 yılı ürün deseninde -ki, buna dönük, kalkınma planında bir öngörü, bir çalışma yapıldı- 1 milyon 276 bin hektar alan sulu, 1 milyon 584 bin hektar alan da kuru olmak üzere, ikinci ürün üretimiyle toplam 3 milyon 244 bin hektar alanda tarım yapılacağı öngörülüyor. Sulanabilen alanın yüzde 92'sinde ana ürünler, yüzde 17'sinde ise ikinci ürün ve yüzde 8'lik bir kısmında da çok yıllık bitkiler üretilebilecek. Yine, kuru alanın yüzde 81'inde ana ürünler ve yaklaşık yüzde 19'unda da çok yıllık bitkilerin ekileceği öngörülmektedir.

Bölge kalkınma planına göre, bölgenin 2010 yılı toplam bitkisel üretim değeri 1 milyar 708 milyon YTL düzeyinde olacak. Bu bölge illeri içerisinde en yüksek üretim değerinde Şanlıurfa olacak -ki, 700 milyon YTL'lik bir paya sahip- Şırnak da 32,5 milyon YTL'lik payla, üretim değeriyle, dokuz il içerisinde en alt sırada olacak diye öngörülüyor.

2006 yılı ile GAP Bölge Kalkınma Planı 2010 yılı öngörüsü olarak, üretim değerleri arasındaki değişim şu şekilde: Buğdayda yüzde 20,7; arpada yüzde 45 oranında bir azalma öngörülüyor, yani 2006'dan 2010'a kadarki süreç içerisinde, mısırda yüzde 110'luk, pamukta yüzde 181'lik, ayçiçeğinde yüzde 754'lük, susamda da yüzde 46'lık bir üretim artışı öngörülmekte. Bununla birlikte sebzede yüzde 10, Antep fıstığında yüzde 5'lik bir artış ve üzüm ve zeytin ürünlerinde de bir azalma öngörülüyor.

Yapılan hesaplara ve projeksiyonlara göre, bölgede sulamaların geliştirilmesiyle, ana ürün olan hububattan sonra yetiştirilecek olan mısır, soya ve yer fıstığı gibi ikinci ürünlerin üretilmeye başlanmasıyla ürün deseni yoğunluğu yüzde 136'lara çıkacak, yani, birim alanda daha yoğun bir tarımsal üretim faaliyeti gerçekleştirilecektir. Bu da çiftçi gelirinin artmasına ve ürün rotasyonuna gidilerek toprağın verimliliğinin korunmasına, ayrıca, sürdürülebilir bir tarımsal yapıya katkı sağlayacaktır.

Bunun yanında, ikinci ürün yem bitkilerinin ekimi, bölgede hayvancılık sektörünü de canlandıracaktır. Bu, özellikle yem bitkileri veya mısır yoluyla, silajlık mısır yoluyla dolaylı bir şekilde etkilenecek. GAP bölgesi tarımsal pazarlama ve ürün desenine göre, 2010 yılında, toplam ekilen alan içinde tahılların payının yüzde 38 olacağı beklenmekte; baklagiller, toplam sulu alanın yaklaşık yüzde 20'sini kaplamakta, endüstri bitkilerinden pamuk, sulu alanın yüzde 25'inde yetiştirilmektedir. Buğday ve arpadan sonra ikinci ürün olarak ekilebilen yağlık bitkilerin payı ise yüzde 10'dur. Sebzeler, sulu alanda yumru bitkilerinden daha büyük bir alan kapsamakta, ancak, sulama alanında öngörülen bitki deseni, gerçekleşen bitki desenine göre önemli oranda farklılıklar göstermektedir. Yüksek katma değer yaratması, fiyat ve pazar garantisi görerek diğer ürünlere göre organize satış piyasalarına sahip bulunmasından dolayı, pamuk üretiminin ürün desenindeki oranı, plan öngörülerinin bugün bile üzerine çıkmış bulunmaktadır.

Ayrıca, sanayi sektörü için önemli bir ham madde olması yanında stratejik bir ürün olması ve yarattığı istihdam olanaklarıyla GAP bölgesi ekonomisinde önemli bir yere sahip bulunan pamuğun, 2006 verilerine göre 310 bin hektar ekim alanı ve 1,3 milyon ton üretimiyle, son yıllarda Türkiye'nin en önemli pamuk üreticisi bölge durumuna gelmiştir.

GAP bölgesi, Türkiye'nin pamuk ekilen alanlarının yüzde 52'sini oluşturmaktadır. Bu durumun gelişmesinde, kuşkusuz doğal, sosyal ve ekonomik faktörlerin etkili olduğunu söylemek mümkündür.

Gerek toprak, iklim, sulama avantajı gerek çiftçi örgütlenmesi gerekse ürün fiyatları, ürünlerin pazarlanabilme durumu, teknolojisi, iş gücü, kredi vesaire ve sanayiyle ilişkisi dikkate alındığında bu sonucun olması gayet doğaldır.

Sulamayla, tarımsal üretimin katma değeri kuru tarıma göre ortalama 4 katlık bir artış göstermektedir. GAP kapsamındaki ilk büyük sulama yatırımı olan Şanlıurfa Harran ovaları sulaması 1995 yılında 30 bin hektar alanda başlamış ve toplam sulama alanı cari tarih itibarıyla 139 bin hektara ulaşmıştır.

GAP'ta, Şanlıurfa Harran ovaları sulamaya geçilmeden önce toplam gayrisafi üretim değeri 31,5 milyon dolar ve birim alandan elde edilen gayrisafi üretim değeri hektar başına sadece 1.050 dolar iken, oluşan katma değer 18 milyon dolarda kaldı. Birim alanda elde edilen katma değer hektar başına 600 dolara ve kişi başına da katma değer 596 dolara çıkmış. 2006 yılında sulama sağlandıktan sonra, yani, 130 bin hektar alanın sulamaya açılmasıyla biraz önce söylediğim parametreler şu şekilde değişiyor: Toplam gayrisafi üretim değeri 276 milyon dolara çıktı, 30 küsur milyon dolardan 276 milyon dolara. Birim alandan elde edilen gayrisafi üretim değeri, hektar başına 2.129 dolara ve kişi başına gayrisafi üretim değeri de 800 dolarlardan 2.039 dolarlara çıktı. 2006 yılı toplam katma değer 116,5 milyon dolar, birim alanda yaratılan katma değer ise hektar başına 897 dolar ve kişi başına katma değer 859 dolara çıktı.

Yine, GAP bölgesinde ürün çeşitlendirilmesine dönük çalışmalar kapsamında bir dizi faaliyet sürdürülmektedir. Ürün çeşitlemesini sağlamak amacıyla gerek ilgili kuruluşlar ve üniversitelerle yapılan iş birliği çerçevesinde, il ve ilçe bazında ekolojik sisteme, bölgenin toprak yapısına uygun yetiştirilebilecek ürünlerin tespit çalışması tamamlandı ve bu çalışmalar basılarak araştırıcıların ve uygulayıcıların hizmetine sunuldu.

Ayrıca, sulama sistemlerinin işletme bakım ve yönetimi ile sulama dışı alanlarda yapılan demonstrasyon çalışmalarında ürün çeşitlemesi dikkate alınmaktadır. Bölgede çiftçilere örnek teşkil etmesi amacıyla tarımsal yayım amaçlı sebze ve meyvecilik demonstrasyon çalışmaları yürütülmektedir.

Ayrıca, GAP bölgesi illerindeki çiftçilerin sulu ve kuru tarımda birim alandan yüksek gelir elde etmesi, modern tarım teknolojilerinin yaygınlaştırılması ve ürün deseninde çeşitliliğin sağlanarak alternatif yüksek gelir getiren ürünlere teşvik edilebilmek amacıyla yurt içi ve yurt dışı çok sayıda çiftçi teknik gezi ve eğitim programlarına alınmış bulunmaktadır.

Modern sulama teknikleri, meyve ve sebze yetiştiriciliğinde modern teknolojilerin kullanımı ve özellikle son yıllarda önemli bir proje alanı olarak karşı karşıya kaldığımız Eurepgap ve organik tarım uygulamaları, özellikle bu konularda çiftçilere dönük ciddi eğitimler yapılmıştır.

Sürdürülebilir kaynak kullanımı çerçevesinde bölgede, bugün ve gelecekte Eurepgap standartlarında üretim ve ekolojik tarım ön plana çıkmakta ve Avrupa Birliği üyesi ülkelere pazarlama imkânları bulunmaktadır.

Bu çerçevede, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde konvansiyonel tekniklerle yapılan tarımsal faaliyet dışında organik tarım faaliyetlerine de hız verildi. Çeşitliliğin bir parçası olarak bu faaliyetler sürdürülüyor. Diyarbakır, Gaziantep, Kilis ve Şanlıurfa illeri "Organik Tarımın Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi" kapsamındadır. 2006 yılı verilerine göre, Adıyaman, Gaziantep, Siirt, Şanlıurfa illerinde 249 çiftçi 26 bin hektarda 114.200 ton organik gıda maddesi üretmiş bulunmakta, sadece bu illerde bu proje kapsamında; ki, bu 114 bin, yaklaşık 115 bin ton organik üretimin yaklaşık 7 bin tonu da ihraç edilmiştir.

Organik tarım üretiminde GAP bölgesi, hâlihazırda Türkiye'nin toplam organik tarım üretiminin dörtte 1'ini oluşturmaktadır. Dörtte 1'ini; ki, bunun kapasitesi çok daha yüksektir, çok daha iyi bir noktaya getirilebilir.

Yine, bu faaliyetler çerçevesinde önemli bir alan su ürünleri konusudur. Fırat ve Dicle havzasında 2.235 kilometre uzunluğunda akarsu, 6.481 hektar doğal göl ve 129.900 hektar baraj gölü gibi büyük bir su kaynağı bulunmaktadır. Yapımı öngörülen baraj göllerinin tamamlanmasıyla, yaklaşık 200 bin hektar su yüzey alanı oluşacak ve bu alanla ilgili su ürünleri etüt projesi hazırlandı. Burada da buna göre yılda 32.500 ton üretim ve 50 milyon dolarlık gelir ile 6.500 kişinin istihdamı mümkün görülmektedir, sadece bu bölgedeki su ürünleri faaliyetleri içerisinde.

Tabii, bu bölgedeki faaliyetlerin hem çeşitlendirilmesi hem daha başarılı bir şekilde yürütülmesi açısından tarımsal desteklemeler ve kooperatif desteklemeleri önem kazanmaktadır. Biz de Hükûmet olarak, geldiğimiz noktadan itibaren, gerek Türkiye'nin genel anlamda tarım sektörüne verdiğimiz destekler gerekse GAP bölgesindeki çiftçilere dönük verdiğimiz desteklerde çok ciddi artışlar meydana getirdik. Örneğin, 2002 yılında 1,868 milyar YTL olan toplam tarımsal destek 5,2 milyar YTL'ye, yani yaklaşık 3 kat dolayında bir artış meydana getirildi.

GAP'ta da, GAP bölgesinde de destekler 349 milyon YTL'den 1 milyar YTL'ye çıkarıldı. Türkiye'nin, toplam destekler içerisinde GAP'ın tarımsal destek payı yüzde 20 civarındadır.

Yine, kooperatif desteklerinde, GAP bölgesindeki kooperatif destekleri bir önceki dönemle mukayese ettiğimizde 15 katlık bir artış görüyoruz. 5,6 milyon YTL'den 87,1 milyon YTL'ye çıktı GAP bölgesinde bulunan tarımsal kooperatif destekleri.

Yine, bu bölgedeki kırsal kalkınma destekleri… Üç yüz kırk tane bu bölgede proje uygulandı ve 22 milyon YTL hibe destek sağlandı, bu üç yüz kırk proje için.

Tabii, çiftçi eğitimine dönük yayın faaliyetlerine dönük de projeler hayata geçti. Özellikle, geçen yıl başlattığımız bir proje ile GAP illerine 280 ziraat mühendisi ve veteriner hekimin, o bölgedeki köylerde istihdam edilmek üzere, çalışmak üzere istihdamı sağlandı ve bunlar şu anda orada çalışıyor; ki, bu da, bu proje çerçevesinde Türkiye genelinde istihdam edilenlerin yüzde 13'üne tekabül etmektedir.

Sulama yatırımlarında devlet desteği, kamu desteği önemli miktarda artırıldı. Burada, özellikle 1 Mayıs 2007 tarihinde Tarım Bakanlığı, Ziraat Bankası ve Hazinenin müştereken ortaya koyduğu bir Damla Sulama Projesi'nden söz etmek mümkün. Beş yıl vadeyle, beş taksitte, sıfır faizle damla ve yağmurlama sulama sistemi kurmak isteyen çiftçilerimize kredi sağlanmaktadır; ki, bugün itibarıyla, 100 milyon YTL'nin üzerinde, bu konuda kredi kullandırıldı. Eğer, çiftçi bu taksitin anaparasını ödeyemez ise, biz, tarımsal desteklerini bunun karşılığında kullanmasına imkân sağlıyoruz, yani, devletten aldığı tarımsal destekleri bu projenin borcunun ödenmesinde kullanabilecektir. Bu kredinin geri dönüşümü, sulama sistemine göre iki buçuk yıl ila dört yıl arasında değişmektedir. Yani, yüksek geriye dönüş oranı bulunan önemli bir proje; ki, bu konu aynı zamanda, uzun vadede, kuraklıkla mücadele konusunda da dikkate alınması gereken bir projedir.

Yine bunun dışında, tabii, yürütülen diğer önemli çalışmalarımız var. Çiftçi Kayıt Sistemi ve Doğrudan Gelir Desteği Projesi, Alternatif Ürün Projesi, Tarım Havzaları Geliştirme Projesi ve Kimyevi Gübre Kullanımı, Denetimi ve Analizi Çalışmaları, Süt Sığırcılığının Geliştirilmesi Projesi, bu bölgede bizim yürüttüğümüz başlıca projeler.

Keza, Et Balık Kurumu faaliyetleri çerçevesinde, kombinaların faaliyetleri çerçevesinde bir TAR-ET Projesi var (Sözleşmeli Besicilik Projesi) ve tarıma dayalı ihtisas sanayi bölgelerinin faaliyete geçmesi o bölgede ve Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün çalışmalarından bu bölgeye dönük olarak bahsetmemiz mümkün. Zaman almamak için bunların detaylarına girmek istemiyorum. Sadece 2002-2007 yılları arasında tarım reformunun 27.160 hektar alanda toplulaştırılmasını bitirdiği alan söz konusu. 2008 yılında hedeflediğimiz toplulaştırma alanı 54 bin hektar…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, ikinci bir soru daha vardı, cevaplayacak mısınız?

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – Evet, cevaplayacağım.

BAŞKAN – Buyurun.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

2008 ve sonrası için de 181 bin hektar alan, bu bölgede, GAP bölgesinde toplulaştırma yapılacak alandır.

Tohum miktarı: Keza, Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğünde sertifikalı dağıtılan, sertifikalı tohumluk miktarında çok büyük bir artış kaydedildi Hükûmetimiz döneminde. Örneğin 2002 yılında, sadece 1.400 ton tohumluk dağıtılmış iken bu bölgede, 2006 yılında, bu, tam 31.674 tona çıkarıldı.

Bunun dışında, Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu IFAD'dan temin edilen bir kaynak ile Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ve IFAD'ın müştereken yürürlüğe koyduğu Diyarbakır, Batman ve Siirt illerini

kapsayan beş yüz köyde bir kırsal kalkınma projesi başladı, ayrıca bu bölgede. Bu sene -2007 yılında- proje faaliyetleri başladı. Burada beş yüz köyün altyapı, ekonomik kalkınma ve eğitim, özellikle istihdam eğitimiyle ilgili olarak, bu beş yüz köyün kalkındırılması beş yıl süre içerisinde bu proje kapsamında gerçekleştirilecek önemli bir faaliyettir. Bölgedeki vatandaşlarımızın hayatını bu entegre bir kırsal kalkınma anlayışı çerçevesinde yürütmektir. Dolayısıyla, bir yandan ürün çeşitlemesi, bir yandan modern sulama sistemlerinin devreye girmesi, bir yandan da bununla ilişkili olarak kırsal altyapı hizmetlerinin geliştirilmesi bizim temel faaliyet alanımızdır ve bunlar 60'ıncı Hükûmetin programında da zaten yer alıyor ve bunlar, büyük bir hızla devam edecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yine kuraklık ve kuraklık sonucu çiftçilere ödenmesi gereken, ödenmeyen primlerle ilgili yapılan gündem dışı konuşma hakkında da yüce heyetinizi bilgilendirmek istiyorum. Ülkemizde yetişen stratejik ürünlerin tamamı Bakanlığımız tarafından üretim ve pazar sürecinde sürekli olarak takip edilmekte ve takip sürecinde elde edilen veriler değerlendirilerek de buna göre çeşitli tedbirler alınmaktadır. 2006-2007 yılı tahıl ve yem bitkileri üretim sezonunda yaşanan gelişmeler, her yıl olduğu gibi, ekimden hasada kadar düzenli olarak takip edildi. İç Anadolu başta olmak üzere, ülkemiz açısından tahıl ve yem bitkileri gelişme sezonunun kritik dönemlerinin sonu olan mayıs ayı sonu, haziran ayı başı itibarıyla yapılan değerlendirmelerde de kuraklık zararının durumu tespit edildi, ortaya kondu. Üretim sezonunun takibi kapsamında, tabii birtakım teknikler kullanıldı -geçen gün bir başka değerli milletvekilimizin sorusuna cevaben yine açıklamıştım bunların tekniklerini- meteorolojik veriler, uzaktan algılama ve coğrafi bilgi sistemi ve yer gözlemleriyle yapılan tespitler, hesaplamalar sonucunda bir tahmin gerçekleştirildi. Burada, tabii, Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Teşkilatının kullandığı yöntemle bu değerlendirmeler yapıldı. Buna göre, kuraklık zararının Türkiye'nin kırk ilinde yüzde 3 ila yüzde 40 arasında değiştiğini tespit ettik. Bu iller tek tek incelendi ve bunlara ait kuraklık analizleri yapıldı, ilin genel ortalaması esas alındı, zarar oranı eğer yüzde 3'ten daha fazlaysa biz bunları kapsam içerisine aldık, burada hasar tespit komisyonları oluştu, il-ilçe bazında ortaya bir tablo çıktı. Buna göre de, biz, 4 Temmuz tarihinde de bir Bakanlar Kurulu kararıyla bir destek sağlanmasını karar altına aldık.

Buna göre, kuru alanda yapılan tarımsal üretim -özellikle, bizim, birinci derecede, tabii, sorun alanı olarak burayı görüyoruz- 2007 yılı ilkbahar döneminde yağış yetersizliği sebebiyle, topraktaki nem sebebiyle, tarımsal kuraklık sebebiyle ürünlerin yüzde 25'i ve üzerinde zarar gören çiftçilere tohumluk ihtiyacını gidermeleri veya benzeri bir ihtiyaçlarını, üretimle ilgili bir ihtiyaçlarını gidermeleri gayesiyle, buğday için dekar başına 15 YTL, arpa ve korunga için dekar başına 12 YTL ve fiğ için de dekar başına 20 YTL olmak üzere bir kuraklık desteği ödenmesine karar verildi. Buna göre kırk ilden 551.238 çiftçi bundan hak sahibi olarak ortaya çıktı ve 266 milyon YTL destek verilmesi, ödenmesi, hasar tespit komisyonları sonucunda ortaya çıktı. Geçtiğimiz 13 Kasım günü 266 milyon YTL serbest bırakıldı ve çiftçilerimizin hesabına bu para geçti; büyük ölçüde geçti, belki tek tük vardır, onlar da bankacılık işlemleri vesaire açısından sürüyor. Ama şu an itibarıyla bizim hesaplarımıza göre 266 milyon YTL para ödendi. Bu da 551 bin çiftçi ediyor.

Bir başka kolaylık daha sağladık çiftçilerimize destek babında. O da şu: Otuz dört ilde 544.579 çiftçinin borçlarıyla ilgili birtakım işlemler yapıldı. Özellikle Ziraat Bankası ve tarım kredi kooperatiflerine olan borçların bir yıl süreyle ertelenmesi süreci başlatıldı. Bu da sağlandı. Müracaat eden çiftçilerimizin bu yöndeki taleplerine de, borçların ertelenmesine de başlandı.

Tabii kuraklık kapsamında –sayın milletvekilimiz de belirtti- bu, bir tek yılla ilgili olmayabilir. Önümüzdeki yıllarda da gerek küresel ısınmaya bağlı gerek başka sebeplerle, iklim değişiklikleri sebebiyle kuraklık yaşanabilir. Bu ihtimale karşı biz, orta ve uzun vadede alınabilecek tedbirlerle ilgili de gerekli çalışmaları yaptık. Tarımsal kuraklık yönetimiyle ilgili bir koordinasyon kurulu oluşturuldu, ilgili bakanlıkların tamamının iştirakiyle ve bu faaliyetini sürdürüyor. Mesela, kuraklığa dayanıklı bitki tohumlarının geliştirilmesiyle ilgili çalışmalar yapılıyor. Mevcut kuraklığa dayanıklı buğday tohumlukları tespit edildi. İller ve bölgeler itibarıyla hangi ilde, hangi bölgede, hangi buğday çeşidi kuraklığı daha yüksek düzeyde tolere ediyor, buna göre bir çeşit tavsiye listesi geliştirildi ve bunlar illere gönderildi ekim sezonundan önce; ki, çiftçimizi bilgilendirmek ve bu konuda herhangi bir sorunla karşılaşmamaları açısından.

Konya'da milletlerarası hububat araştırma merkezimiz var. 2008 yılı içerisinde bir kuraklık test merkezinin burada kurulmasıyla ilgili bir projelendirme yapıldı, o faaliyete geçecek. Bunun dışında, bir kuraklık eylem planı, oldukça kapsamlı, detaylı ki, o da… Bundan sonraki yıllarda, her yıl belirli sezonlar

itibarıyla, tüm tarımsal ürünleri ve tarımsal üretimi izleyecek, takip edecek, riskleri değerlendirecek, analiz yapacak ve gerekli tedbirleri, daha doğrusu acil, kısa, orta ve uzun vadede alınacak tedbirleri değerlendirecek bir izleme komitesi var, onlar da faaliyetlerini sürdürüyorlar.

Tabii, mevcut suyun iyi kullanılması, tasarruflu kullanılması, Türkiye'deki sulama sistemlerinin tamamının vahşi sulamadan basınçlı modern sulama tekniklerine dönüştürülmesiyle ilgili alınan tedbirler var. Bunlar projelendirildi. Devlet Su İşleri, artık, yeni başlattığı hiçbir projeyi açık sistem yapmıyor, kapalı sistem yapıyor, basınçlı sulama sistemleriyle yapıyor.

Onun dışında da, bizim, kırsal kalkınma yatırımlarının desteklenmesi çerçevesinde, il ve ilçelerde, buna dönük tesisleri, yatırımları destekleme, yüzde 50 hibe oranında destekleme gibi bir projemiz var ve bu tür çalışmaları da… Orta ve uzun vadede kuraklıkla mücadele kapsamında da veya onun etkisini asgari düzeye indirecek şekilde de çalışmalarımız sürüyor, bundan sonra da devam edecek.

Benim, değerli milletvekillerimize cevap olarak sunacağım bilgiler bu düzeyde ve hepinize saygılar sunuyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Gündem dışı üçüncü söz, Niğde Gümrük Müdürlüğünün açılması hakkında söz isteyen, Niğde Milletvekili Mümin İnan'a aittir.

Sayın İnan, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

3.- Niğde Milletvekili Mümin İnan'ın, 1999 yılında kapatılan Niğde Gümrük Müdürlüğünün yeniden açılmasına ilişkin gündem dışı konuşması ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Hayati Yazıcı'nın cevabı

MÜMİN İNAN (Niğde) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım; Niğde ilimize gümrük müdürlüğü açılmasıyla ilgili gündem dışı söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Niğde, Anadolu'nun tam ortasında, kendi imkânlarıyla ayakta durmaya çalışan, bir taraftan da Türkiye'mizin genelindeki ekonomik problemleri de yaşayan bir ilimizdir. Tarım ve sanayi yatırımlarını beraber götürmeye çalışarak insanlarına iş imkânları sağlarken, diğer taraftan da ülkemizin ekonomisine katma değer sağlamaktadır.

Niğde ilimiz 1 milyon tondan fazla patates üretimiyle ülkemizde birinci sırada, elma üretimiyle de üçüncü sırada yer almaktadır. İhracata yönelik kiraz üretimiyle de bu alanda önemli bir yer tutmaktadır. Son zamanlarda Türkiye'nin en önemli mikronize kalsit üretimi de Niğde'mizde yapılmaktadır ve bunun çok büyük bir kısmı da ihraç edilmektedir.

İlimizde, Niğde Organize Sanayi ve Bor Karma Organize Sanayi olmak üzere iki organize sanayi bölgesi mevcuttur. Niğde Organize Sanayi Bölgesi, tekstil ve diğer yatırımları ile ülke ekonomisine ve Niğde'ye hizmet etme gayreti içerisindedir. Bor Organize Sanayi Bölgesi ise, bir taraftan yatırımcı kabul ederken, diğer taraftan da altyapı yatırımlarını tamamlamaktadır. Hem tarım ürünlerinde hem de sanayi ürünlerinde önemli miktarlarda ihracat yaparak ülkemizin dış ticaretine olumlu katkılar yapan Niğde'de, tarım üreticileri, tüccarlar ve sanayicilerimiz üretirlerken ve ürünlerini pazarlarken birçok problemleri de yaşamaktadırlar. Bu problemlerden bir tanesi de Niğde ilimizde gümrük müdürlüğünün olmamasıdır.

Niğde ilimizde 1992 tarihinde Mersin Gümrükleri Başmüdürlüğüne bağlı olarak üçüncü sınıf Niğde Gümrük Müdürlüğü kurulmuş, bu Müdürlük 1995 yılında birinci sınıf gümrük müdürlüğüne yükseltilerek, ithalat ve ihracat işlemlerinde Niğde sanayicisi ve tarım tüccarına hizmet için faaliyet göstermekteyken 1999 yılında kapatılmıştır. Değişik vesilelerle gümrük müdürlüğünün yeniden açılması için bugüne kadar Niğde'mizi ziyaret eden bakanlarımıza ve ilgililerimize konu iletilmesine rağmen ne yazık ki açılamamıştır. O gün ihtiyaç olmadığı düşüncesiyle kapatılan gümrük müdürlüğünün bugün acilen açılmasına ihtiyaç vardır.

Niğde'de gümrük müdürlüğü olmadığı için gümrükleme ve diğer işlemlerin yapılabileceği kuruluşlar da bulunmamaktadır. Tüccarlarımız ve sanayicilerimiz bütün ithalat ve ihracat işlemleri için komşu şehirlere gitmekte ve büyük sıkıntılar yaşamaktadırlar. Niğde'ye en yakın gümrük müdürlüğü bulunan illerden Mersin 200, Karaman 189, Konya 255, Aksaray 122, Kayseri ise 128 kilometredir.

En küçük bir işlem için bile yukarıda belirttiğim komşu illerimize mal ve belge gönderilmektedir. En basit sorunda bile belgeler ve mallar bu mesafeleri birkaç kez katetmektedirler. Bu da hem zaman kaybı hem de ekonomik olarak ekstra yük ve sıkıntılara yol açmaktadır.

Organize sanayi bölgelerimizdeki firmaların ürünlerinin büyük bir bölümü ihraç edilmektedir. Makine ve ham madde ithalatı yüksek seviyededir. Bu sebeple, gümrük işlemleri dönemsel olmayıp yıl boyunca devam ettiğinden, işlemlerle ilgili sıkıntılar sürekli yaşanmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kurulmasını istediğimiz gümrük müdürlüğünde, Niğde ve Bor Organize Sanayi Bölgesindeki kurum ve kuruluşlar ile ithalat ve ihracatçılar her türlü dış ticaret işlemlerini daha kolay takip edebileceklerdir.

Müdürlüğe, yer konusunda, Niğde Organize Sanayi Bölgesi ve Niğde Ticaret Odası da yardımcı olacaktır.

Niğde'mizdeki bu bölgelerin 2007 sonu itibarıyla sanayi ürünleri ihracatı 100 milyon doları, ithalatı ise 50 milyon doları aşacaktır. 1 milyon tonun üzerindeki patates üretiminin de 400 bin tonunun ihracata gittiği tahmin edilmektedir.

Türkiye'mizin ve Niğde'mizin sürdürülebilir bir ihracatı yakalaması ve ülkemizin ihracatı ve ithalatı arasındaki makasın kapatılması için ihracatçıların desteklenmesi, önlerindeki engellerin kaldırılması gerekmektedir.

Ayrıca, buna bağlı olarak, Niğde Organize Sanayi Bölgemizdeki problemleri de bu vesileyle kısa kısa gündeme getirmek istiyorum.

Bunlar:

1) Niğde ilimizde en kısa süre içerisinde gümrük müdürlüğünün açılması.

2) 5084 sayılı Teşvik Yasası'ndaki enerji desteği geç ödenmektedir. Bu konunun ele alınması ve -şu anda Niğdeli sanayicilerimizin 6 milyon 387 bin YTL alacağı vardır- bunların kısa sürede ödenmesi. Bu teşviklerin ödeme süresinin kısaltılması ya da gelir vergisi stopajı ve SSK işveren payı gibi, anında terkin yoluyla yapılması gerekmektedir.

Niğde Organize Sanayi Bölgesi, altyapısı tamamlanmış ender bölgelerden bir tanesidir. Niğde Organize Sanayi Bölgesi arsaları için devlet tarafından verilen teşvikler, borcu olan sanayilere göre daha düşüktür. Bu nedenle, bedelsiz arsa ödemelerinin, ödeme yılındaki bayındırlık-kara yolları birim fiyatlarına göre yapılması daha adil olacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın İnan, buyurun, konuşmanızı tamamlayınız.

MÜMİN İNAN (Devamla) – Teşekkür ederim.

Türkiye'nin genel sorunu olan bürokratik süreç organize sanayi bölgelerindeki yatırımcıları yormaktadır. Bürokrasiyi azaltıp, mevzuatın daha sade ve anlaşılır hâle getirilmesi gerekmektedir.

Organize sanayi bölgelerinin dağıtım lisansı alma zorunluluğu getirildiği için, il içinde elektrik fiyatlarının daha yüksek olacağı tahmin edilmektedir. 2003 yılı öncesinde olduğu gibi organize sanayi bölgelerine özel fiyat tarifesi uygulanmalıdır.

Bedelsiz arsa tahsisinde esas alınan 30 kişi istihdam şartı 4 Nisan 2007 tarihinde 10 kişiye indirilmesine rağmen yönetmelik değişikliği yapılamadığı için bugüne kadar 10 kişi çalıştırmak isteyen işverenlere arsa tahsisi yapılamamaktadır.

Niğde organize sanayi bölgesinin önemli bir bölümünü içeren iplik üreticileri, Uzak Doğu ve Asya'dan ithal edilen dampingli iplik yüzünden çok zor duruma düşmüşlerdir. Bu üreticilerimizi koruyabilmek için antidamping yasasındaki tedbirlerin yeniden gözden geçirilmesi gerekmektedir.

Acımasız küresel ekonomi ile rekabette sanayici ve üreticilerimizi devlet olarak yalnız bırakmamalıyız.

Niğde'mizde gümrük müdürlüğünün açılmasının yanı sıra diğer problemlerin çözümü için de Hükûmetimizden yardım talep etmekteyiz. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın İnan teşekkür ediyorum sizlere.

Gündem dışı konuşmaya Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Hayati Yazıcı cevap vereceklerdir.

Sayın Bakanım, buyurun. (AK Parti sıralarından alkışlar)

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Niğde Milletvekili Sayın Mümin İnan'ın, Niğde'de gümrük kurulmasına ilişkin gündem dışı konuşması dolayısıyla Bakanlığıma bağlı kuruluşun görüşlerini arz etmek üzere söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

Gümrük Müsteşarlığı 18 adet bölge baş müdürlüğü, 145 adet gümrük müdürlüğü, 92 adet gümrük muhafaza müdürlüğü ve TASİŞ'iyle birlikte Türkiye genelinde örgütlenmiş, Türk ekonomisine önemli hizmet de sunan bir kamu kuruluşudur.

Zaman gelmiş Türkiye genelinde gümrük idareleri artırılmış, zaman gelmiş azaltılmış ama bir idari birimde, bir yörede gümrük idaresi oluşturulabilmesi için elbette ki Müsteşarlığın oluşturduğu kriterler bulunmaktadır. Yani istekle, arzuyla, şunun talebiyle veyahut da şu perspektifle bu müdürlükler oluşturulmamaktadır. Dolayısıyla bir idari birimde gümrük müdürlüğünün oluşturulabilmesi için:

1) Gümrük idaresinin kurulduğu mahallin iktisadi ve ticari durumu, dış ticaretle uğraşan kuruluşların sayısı, bunlardan hangilerinin ithalat, hangilerinin ihracat yaptığı ile bu işlemlerin ne miktarda yapıldığı ve yıl boyunca süreklilik arz edip etmediği.

2) En yakın gümrük idarelerinin isimleri, aralarındaki mesafenin ne kadar olduğu, ulaşım durumu.

3) Kurulması istenilen gümrük idaresinden kurum ve kuruluşların talep edeceği gümrük işlemleri ile bu kurum ve kuruluşların gümrük kurulmasına ilişkin isteklerinin gerçekliliği, yerindeliği.

4) Mahalle en yakın gümrük idarelerindeki iş hacmi.

5) Mahallin kara, hava ve deniz yoluyla ulaşım imkânları.

6) Kurulacak idarenin maliyeti, talep edilecek gümrük işlemleri değerlendirildiğinde kurulacak gümrük idaresinin kapasitesinin ne olacağı; özetle, fayda-maliyet ilişkisi göz önünde bulundurulduğunda kurulması istenilen gümrük idarelerinden beklenen verimlilik hususlarının bir arada değerlendirilmesi suretiyle gümrük idareleri oluşturulmaktadır.

Bu çerçeve içerisinde, gündem dışı konuşan arkadaşımızın da ifade ettiği gibi, 1992 yılında Niğde'de gümrük idaresi kurulmuştur. Daha sonra 17/9/1999 tarihinde 9913314 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'yla Niğde'deki gümrük idaresi kaldırılmıştır, yani Anavatan Partisi, DSP ve MHP'nin oluşturduğu Hükûmet döneminde gerek görülmemiş, kaldırılmıştır. 2004 yılında tekrar bir başvuru olmuş, demin arz ettiğim ölçütler, kriterler dikkate alınarak, Niğde'de gümrük idaresi kurulmasının verimlilik ölçütleri itibarıyla uygun olmadığı sonucuna varılmıştır.

Bu konu, Niğde Milletvekillerimiz Sayın İsmail Göksel ve Sayın Muharrem Selamoğlu tarafından da daha önce bana bilgi notu verilmek suretiyle dile getirilmiştir. Sizin de dile getirdiğiniz hususları dikkate alacağız. Müsteşarlığımız yeniden bir değerlendirme yapacak. Arz ettiğim ölçütlere uygunluğunun sabit olması hâlinde gümrük idaresini kuracağız.

Bu şekilde heyetinizi bilgilendirmiş oldum. Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakanım.

Saygıdeğer milletvekilleri, gündeme geçiyoruz.

Sayın milletvekilleri, bir hususu arz etmek istiyorum: Ulaştırma Bakanı Sayın Binali Yıldırım, gündemin "Sözlü Sorular" kısmının 6, 16, 19, 21, 22, 23, 24, 31, 37 ve 48'inci sıralarında yer alan, Sanayi ve Ticaret Bakanı Sayın Zafer Çağlayan ise 11 ve 29'uncu sıralarında yer alan soruları birlikte cevaplandırmak istemişlerdir. Sayın Bakanların bu isteklerini sırası geldiğinde yerine getireceğim.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının iki tezkeresi vardır; okutup, bilgilerinize sunacağım.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) TEZKERELER

1.- Belarus Parlamentosu Bölgesel Politika ve Yerel Yönetim Daimi Komisyonu Başkanı ve beraberindeki Parlamento heyetinin, Türkiye Büyük Millet Meclisinin konuğu olarak resmî temaslarda bulunmak üzere ülkemizi ziyaretinin uygun bulunduğuna ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/226)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

TBMM Başkanlık Divanı'nın 12 Kasım 2007 tarih ve 10 sayılı Kararı ile, Belarus Parlamentosu Bölgesel Politika ve Yerel Yönetim Daimi Komisyonu Başkanı ve beraberindeki parlamento heyetinin Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin konuğu olarak resmi temaslarda bulunmak üzere ülkemizi ziyareti uygun bulunmuştur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında 3620 sayılı Kanun'un 7 nci Maddesi gereğince Genel Kurul'un bilgisine sunulur.

Köksal Toptan

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

2.- Azerbaycan Millî Meclisi Başkanı Oktay Asedov'un resmî davetine icabet edecek olan Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Köksal Toptan'ın beraberindeki Parlamento heyetini oluşturmak üzere siyasi parti gruplarınca bildirilen isimlere ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/227)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Köksal Toptan'ın, Azerbaycan Milli Meclisi Başkanı Oktay Asadov'un davetine icabetle, beraberinde bir Parlamento heyetiyle, Azerbaycan'a resmi ziyarette bulunması, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında 3620 Sayılı Kanun'un 6. Maddesi uyarınca, Genel Kurul'un 20 Kasım 2007 tarihindeki 22. Birleşiminde kabul edilmiştir.

Anılan Kanun'un 2. Maddesi uyarınca, Heyetimizi oluşturmak üzere Siyasi Parti Gruplarınca bildirilen isimler Genel Kurul'un bilgilerine sunulur.

Köksal Toptan

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

Adı Soyadı:	Seçim İli
Yılmaz Tankut	(Adana)
Ensar Öğüt	(Ardahan)
Ayşe Akbaş	(Balıkesir)
Cemal Taşar	(Bitlis)
Recep Koral	(İstanbul)

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Meclis araştırması açılmasına ilişkin üç önerge vardır, okutuyorum:

B) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1.- Aydın Milletvekili Ahmet Ertürk ve 21 milletvekilinin, Büyük Menderes Nehri'ndeki kirliliğin ve çevreye etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/56)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aydın, Denizli ve Uşak illerimizi sosyoekonomik yönden etkileyen Büyük Menderes Nehri kirliliğinin ve çevresel etkilerinin araştırılıp, alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis araştırılması açılmasını arz ederiz. 12.11.2007

1) Ahmet Ertürk	(Aydın)
2) Zeyid Aslan	(Tokat)
3) Mehmet Çerçi	(Manisa)

4) İsmail Bilen (Manisa)
5) Cemal Yılmaz Demir (Samsun)
6) Mehmet Alp (Burdur)
7) Recep Yıldırım (Sakarya)
8) Atilla Koç (Aydın)
9) Mehmet Erdem (Aydın)
10) Durdu Mehmet Kastal (Osmaniye)
11) Recai Berber (Manisa)
12) Tuğrul Yemişci (İzmir)
13) Hasan Ali Çelik (Sakarya)
14) Zülfükar İzol (Şanlıurfa)
15) Mehmet Yüksel (Denizli)
16) Mehmet Salih Erdoğan (Denizli)
17) Polat Türkmen (Zonguldak)
18) Ali İhsan Merdanoğlu (Diyarbakır)
19) Şevket Gürsoy (Adıyaman)
20) Fevzi Şanverdi (Hatay)
21) Özkan Öksüz (Konya)
22) İkram Dinçer (Van)

Gerekçe:

Ege Bölgesinin en büyük akarsuyu olan Büyük Menderes Nehrinin başlangıç noktası, Afyon'a bağlı Dinar İlçesinin doğusundaki kireç taşı dikliklerinden doğan ve Karapınar suyu ile beslenen kaynaktır. Afyon, Uşak ve Denizli illerindeki muhtelif dere ve çaylar güneye doğru akarak Nehre katılırlar. Uşaktan gelen Banaz Çayı deri sanayi ve kimyevi atıklarla, Denizli ilinden gelen Çürüksu Çayı tekstil ve endüstriyel atıklarla, Kızıldere Bölgesinden jeotermal kaynaklı sular da yüksek miktarda borla Nehre katılır. Söke ovasından geçerek Akköy yakınlarından Ege Denizi'ne dökülür. Uzunluğu 584 Km.'dir. Ayrıca, yaklaşık 25 bin km2'Iik havzaya düşen ortalama yıllık yağış toplamı 16 milyar metreküp civarındadır. Ege Bölgesinin can damarı konumunda bir akarsudur.

Büyük Menderes Nehri, yöremiz çiftçilerinin tarımsal amaçlı su ihtiyaçlarını karşılayan çok önemli bir kaynaktır. Ancak, Büyük Menderes Nehri, yerleşim birimlerinin evsel, sanayi merkezlerinin endüstriyel, sağlık kuruluşlarından ise tıbbi atıklar nedeniyle yoğun kirlenmeye maruz kalmaktadır. Valilikler ve birçok çevre kuruluşu tarafından yapılan tahlillerde, Büyük Menderes Nehri suyunun içeriğinde çevre ve insan sağlığı açısından yaşamsal tehlike içeren maddeler tespit edilmiştir. Ayrıca; Büyük Menderes Nehrinde, yüksek bor değerleri mevcuttur. Bu değerler, Germencik'te 75 mg/I kadar ulaşır. Kızıldere Jeotermal Santrali'nde kullanılan artık sular ortalama 32 mg/I bor içerirler ve 250 l/s debi ile Büyük Menderes nehrine akıtılırlar. Bu kullanılan jeotermal sular 2 m3/s debisinde bulunan nehirdeki bor içeriklerini 4,4 mg/I değerine kadar yükseltir. Büyük Menderes nehri sularının kirlenmesi ile birlikte yörede jeotermal suların kullanılması, reenjeksiyon yapılamadığı sürece borun zehirleyici özelliği nedeniyle ekonomik önemini azaltmaktadır. Büyük Menderes Nehrindeki yüksek miktarda bulunan bor içerikleri narenciye gibi bitkilerde zehirleyici etkiler meydana getirmektedir.

Yukarıda açıklandığı gibi ülkemiz ve Ege Bölgesi için gerek çevresel, gerekse, sosyo-ekonomik açıdan son derece önemli bir yer işgal eden Büyük Menderes Nehrinin ve havzasının doğal dengesinin korunması son derece hayati öneme sahiptir.

Sanayi tesislerinin gerekli çevresel önlemleri almadan gerekli arıtma işlemlerini gerçekleştirmeden sanayi atıklarını Büyük Menderes Nehrine boşaltmaları sonucunda Nehirde canlı hayatı son bulmuştur. Bunun yanında tarım arazilerinin bu suyla sulanması sonucunda üretimde verim kayıpları ve toprakların çoraklaşması sonucuna doğru hızla gidilmektedir. Nehrin suyu ile temas eden insanlarda da değişik deri

hastalıkları ve diğer sağlık sorunları baş göstermektedir. Ayrıca, akarsulardaki debilerin çok azalması, atık suların arıtılmadan Nehre bırakılmasının önlenmesini daha da önemli kılmaktadır.

Büyük Menderes Nehrinin Ege Denizine ulaştığı kıyılarda, 30 kilometre uzunluğunda da bir delta oluşmaktadır. Çok çeşitli tür ve sayıda kuşların barındığı delta, 1994 tarihinde millî park statüsüne alınmıştır. Ayrıca, havzada yer alan Bafa Gölünde, başta su ürünleri olmak üzere, çok çeşitli ekolojik zenginlikler vardır.

Havzadaki tarım topraklarının önemli ölçüde kirlendiği ve verim düşüklüğüne uğradığı ayrıca, Bafa Gölü ve Menderes deltasındaki ekolojik zenginlikleri de son derece olumsuz etkilediği yapılan değişik çalışmalar neticesinde ortaya çıkmıştır.

Büyük Menderes Nehrinin ve Deltasının bir an önce nedenleri bilinen bu çevre felaketlerinden kurtarılması, ileride oluşacak sosyo-ekonomik problemlerin önlenmesi ve sürdürülebilir kalkınma anlayışı içerisinde Havzanın master planının hazırlanması kaçınılmaz bir zorunluluktur. Havza bir bütün olarak ele alınması ve kurumlar arasında koordinasyon sağlanarak önemli çevre sorunları ve sosyo-ekonomik problemlerin bir an önce çözümlenmesi yönünde gerekli adımların atılması gerekmektedir.

Konunun Türkiye Büyük Millet Meclisinde kurulacak Meclis Araştırması Komisyonunda incelenmesi ve alınması gerekli tedbirlerin belirlenmesi hayati öneme sahiptir.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Diğer önergeyi okutuyorum:

2.- Aydın Milletvekili Ahmet Ertürk ve 21 milletvekilinin, pamuk üretimindeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/57)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Ülkemizde pamuk üretiminde, üreticilerimizin karşılaştığı sorunların araştırılıp, alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ederiz. 12. 11 .2007

1) Ahmet Ertürk (Aydın)
2) Zeyid Aslan (Tokat)
3) Mehmet Çerçi (Manisa)
4) İsmail Bilen (Manisa)
5) Cemal Yılmaz Demir (Samsun)
6) Mehmet Alp (Burdur)
7) Recep Yıldırım (Sakarya)
8) Atilla Koç (Aydın)
9) Mehmet Erdem (Aydın)
10) Durdu Mehmet Kastal (Osmaniye)
11) Recai Berber (Manisa)
12) Tuğrul Yemişci (İzmir)
13) Hasan Ali Çelik (Sakarya)
14) Zülfükar İzol (Şanlıurfa)
15) Mehmet Yüksel (Denizli)
16) Mehmet Salih Erdoğan (Denizli)
17) Polat Türkmen (Zonguldak)
18) Ali İhsan Merdanoğlu (Diyarbakır)
19) Şevket Gürsoy (Adıyaman)
20) Fevzi Şanverdi (Hatay)
21) Özkan Öksüz (Konya)
22) İkram Dinçer (Van)

Gerekçe:

Son yıllarda ülkemizde uygulanan ekonomik tedbir ve kararlar en fazla tarımsal üretimle uğraşan çiftçilerimizi etkilemiştir. Ülkemiz açısından stratejik öneme sahip pamuk ürünü, Ege, Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerimizde 24 İl, 676 İlçe, 12.000 köyde üretilmektedir.

Her türlü girdide yüksek oranda fiyat artışı ile karşı karşıya kalarak zor şartlar altında ve çok büyük meşakkatle üretilen pamuk ekim alanları her geçen gün gerilemekte, ithalat artmakta, döviz kaybı olmaktadır. Ayrıca, meydana gelen tabii afetler sonucu kalite ve randıman kaybıyla fiyatlar düşmüş, bunların sonucu toplama ücretleri ürün fiyatının yarı nispetine varan şekilde artmıştır.

Ana hammaddesini pamuğun oluşturduğu tekstil sanayi ülkemizde toplam 630.000 kişiye istihdam yaratan, 40 bin firmanın faaliyet gösterdiği ve bu sayede ihracatın %34.3'ünü, GSMH'nin % 10,7'sini gerçekleştiren önemli bir sektördür. Ancak, belli bölgelerde (Ege, Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri) ziraatı yapılabildiği gibi arz olunduğu sebeplerden ötürü artık üreticiler tarafından pamuk üretiminden vazgeçilmektedir. 2003 yılında 600 bin ton pamuk ithalatı yapılmış, yaklaşık 500 Milyon Dolar yabancı ülke çiftçilerine döviz olarak ödenmiştir.

Üretim açısından; sektör son yıllarda pamukta ihracatçı konumdan ithalatçı konuma geçmiş 800.000 ton üretimimize karşın 1.300.000 ton lif tüketimimiz bulunmaktadır. Yetiştiricilik açısından en uygun ekolojiye sahip Ege bölgesinden sonra GAP Bölgesindeki pamuk ekim alanlarını 800.000 hektar'a çıkartarak, 500.000 hektar daha fazla alanda pamuk ekimi yaparak (Bölgedeki toplam sulanabilir tarım alanının %45'i pamuk ekilmek kaydıyla) ithalat ile ikame ettiğimiz lif pamuk ihtiyacını yerli üretimden karşılayabiliriz. Çok kısıtlı alanda yapılabilen ekim, Ege'de Büyük Menderes Vadisinde narenciye, Küçük Menderes ve Bakırçay Vadisinde üzüme diğer bölgelerde de sebze, çiçek ekimine yönelen çiftçi, pamuktan kazanamayınca başka bölgelerde de yetişebilen farklı ürünlere yönelmiş ve pamuk ekiminden vazgeçerek ülkemiz daha çok ithalata mecbur kalmıştır. Böylece üretici ihtiyaç duyulan pamuk üretimi yerine arz fazlası olan narenciye, üzüm gibi ürünlerle tarım sektöründe yeni sıkıntılar yaratmaktadır.

Pamuğun lifinin tekstil sektörüne, tohumunun işlenmesi de yağ ve hayvancılık sektörüne hammaddedir. Rakamsal olarak ithalatımızda petrolden sonra en çok döviz ödediğimiz 2. kalem olan ham yağ açığımıza, 130.000 ton rafine yağ, yem sanayimize de 800.000 ton küspe ile katkıda bulunabiliriz.

Tekstil ve konfeksiyon sektörü açısından; tekstil ve konfeksiyon sektörü kaliteli pamuğu zamanında ve rakip ülkelerle eşit şartlarda tedarik etmek istemekte, bu ise çoğu zaman üretici açısından gelir kayıplarına yol açmakta veya bu sektörü ithalata yöneltmektedir. Pamuk üretiminde maliyet unsurları içerisinde toprak işleme ve hasat, toplam maliyetin yaklaşık %50'sini oluşturmaktadır. Azaltılmış toprak işleme yöntemleri ve hasatta mekanizasyon uygulamaları ile üreticiye %20 oranında katkı sağlayabilecektir. Ucuzlayan maliyetler tekstil ve konfeksiyon sektörünün rekabet şartlarını da kolaylaştıracaktır.

Fakat günümüzde hala pamukta kalite kriteri olarak sadece çırçır randımanını baz alan bir anlayış hüküm sürmektedir. Tarımda yeni ve devamlılık arz eden bir anlayışla, üretilmesinde zorunluluk bulunan ve stratejik ürün olan pamuğun üretimi mutlaka prim ile desteklenmelidir. Üretimin sürdürülebilmesi, yarattığı istihdam, katma değer ve döviz girdisi dikkate alındığında, üreticilerimizin desteklenmesinde mutlak zorunluluk vardır.

Pamuğun toplumsal ve ekonomik yaşamdaki bu önemli yeri nedeniyle tüm diğer üretici ülkelerde olduğu gibi, ülkemizde de üretimin sürdürülebilirliği ve geliştirilmesi kamusal ve kalıcı politikaların oluşturulmasını gerekli kılmaktadır.

Konunun Türkiye Büyük Millet Meclisinde kurulacak Meclis Araştırması Komisyonunda incelenmesi ve alınması gerekli tedbirlerin belirlenmesi hayati öneme sahiptir.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Diğer önergeyi okutuyorum:

3.- Muğla Milletvekili Metin Ergun ve 25 milletvekilinin, turizm sektöründeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/58)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Turizm günümüzde döviz girdisi ve istihdamı artırıcı özellikleri ile ulusal ekonomiye katkıda bulunan, sosyal ve kültürel hayatı etkileyen, Türk ekonomisinin de vazgeçilmez temel taşlarından birisi olan bir sektördür. Dış ticaret açığına, enflasyona ve işsizliğe çare arayan hükümetlerin önemle üzerinde durduğu bir konudur.

Ülkemiz kültür ve tabiat varlıkları açısından son derece önemli, zengin ve büyük bir potansiyele sahiptir özellikle arkeolojik zenginliklerimiz diğer ülkelerle kıyaslanamayacak kadar emsalsiz bir hazine niteliğindedir.

Dünya turizminin odak noktasını oluşturan Türkiye turizm sektöründe yeteri kadar gelişme gösterememiş, gelen turist sayısı ve turizm gelirleri açısından ancak % 1,5-2 düzeyinde düşük bir oranda kalmıştır.

Ülkemizde izlenen yanlış politikalar yüzünden turizmde son yıllarda bir düşüş meydana gelmiştir. Ülkenin döviz çıkmazı, enflasyon ve işsizlik gibi başlıca sorunlarına turizmin çözüm getireceği beklenmiş, ancak planlı, akılcı ve sağlam bir politika izlenemediğinden; güvensiz ve dengesiz bir turizm sektörünün sorunlarıyla büyümesine neden olmuştur.

Ülkemizin ekonomik yönden gelişmesinde turizmin taşıdığı rol inkâr edilemeyecek kadar büyüktür. Ancak özellikle 2005 yılı sonlarında başlayan ve hâlâ devam eden turist sayısındaki düşüş, fiyat ve kalite kaybı döviz girdisindeki azalma ve bunların neticesinde ülkemizin en büyük sorunu olan işsizliğin artmasına ve ekonominin belirlenen hedeften sapmasına neden olmuştur.

Türkiye turizminin GSMH'daki payı 2000 yılında % 3,8 ihracattaki payı ise % 27,3'tür. 2006 yılında ise GSMH'daki payı % 4,3 ihracattaki payı ise % 19,5'tir. Ülkemizin zengin turizm potansiyeli ve kaynakları göz önünde bulundurulursa 6 yılda elde edilen bu rakamın çok düşük olduğu görülmektedir. Turizm gelirindeki payımızın Akdeniz'e sahili sadece 800 km olan İspanya'nın dahi gerisine düşmüştür.

Ülkemizde deniz-kum-güneş üçlemesine dayanan kıyı turizmine yönelik kitle turizminin yanı sıra; potansiyel olarak mevcut olup, henüz gelişme olanağı bulamamış sağlık, termal, yat, kruvaziyer, kongre, inanç, yayla ve doğa turizmi ile kış ve dağ sporları gibi alternatif turizmin gelişmesi ve yaygınlaşması gerekmektedir.

Son yıllarda denizlerimizin kirlenmesi ve bunlarla mücadele edilememesi de turizm açısından ayrı bir sorun teşkil etmektedir.

İstanbul ve Antalya'dan sonra en fazla yabancı turistin geldiği ilimiz Muğla'dır. Doğal güzellikleri, tarihi varlıkları ve kültürel zenginlikleriyle bir turizm cenneti olan ilimize özellikle Marmaris, Bodrum ve Fethiye gibi sahil kentlerimize her yıl binlerce turist gelmektedir. Sahil kentlerimizin yanında iç kesimlerin de turizmden payını alması sağlanmalı ve 4 ay olan turizm sezonunun 12 aya çıkarılması için ciddi çalışmalar yapılmalıdır.

Kaliteli turist çekilebilmesi için yeni oteller ve yeni tesisler yapmak kadar turizme bilgili, eğitimli ve kaliteli elemanlar yetiştirmek de son derece önemlidir. Turizme ara eleman yetiştirme kursları yurt genelinde yaygınlaştırılmalıdır.

Bu bağlamda turizmin Türkiye ekonomisindeki yeri ve önemini, gelişimini, Türkiye'ye gelen yabancı turist sayısını, turizm gelirini, turist başına harcamayı, turizm milli gelir ihracat ve toplam yatırımlar içindeki payı ile turizm tesis ve sayısını belirleyen çalışmalar yapılarak; zengin tabiat ve kültür varlıklarımızın korunması, alternatif turizmin geliştirilmesi gibi çalışmaların bir an evvel yapılması gerekmektedir.

Asya ve Avrupa arasında bir köprü vazifesi gören ülkemizin turizm sektörünün sorunlarını ve alınacak tedbirlerin tespiti amacıyla, anayasanın 98. ve TBMM iç tüzüğünün 104 ve 105. maddeleri gereğince meclis araştırması açılmasını arz ederim. 23.11.2007

1) Metin Ergun (Muğla)
2) Ali Uzunırmak (Aydın)
3) Hüseyin Yıldız (Antalya)
4) Süleyman Nevzat Korkmaz (Isparta)
5) Oktay Vural (İzmir)
6) Murat Özkan (Giresun)
7) Mehmet Şandır (Mersin)
8) Recep Taner (Aydın)
9) Mustafa Enöz (Manisa)

10) Necati Özensoy (Bursa)
11) İsmet Büyükataman (Bursa)
12) Beytullah Asil (Eskişehir)
13) Osman Ertuğrul (Aksaray)
14) Mümin İnan (Niğde)
15) Akif Akkuş (Mersin)
16) Faruk Bal (Konya)
17) Behiç Çelik (Mersin)
18) Hakan Coşkun (Osmaniye)
19) Ahmet Bukan (Çankırı)
20) Muharrem Varlı (Adana)
21) Hasan Çalış (Karaman)
22) Sabahattin Çakmakoğlu (Kayseri)
23) Ertuğrul Kumcuoğlu (Aydın)
24) Osman Durmuş (Kırıkkale)
25) Süleyman Latif Yunusoğlu (Trabzon)
26) Abdülkadir Akcan (Afyonkarahisar)

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur. Önergeler gündemdeki yerlerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki ön görüşmeler sırası geldiğinde yapılacaktır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının iki tezkeresi vardır, ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım:

A) TEZKERELER (Devam)

3.- Avusturya Millî Meclis Başkanlığının daveti üzerine, Aralık 2007 tarihinde Viyana'da "Kitle imha silahlarının yasaklanması" konulu Uluslararası Parlamenter Foruma icabet edilmesine ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/224)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Avusturya Milli Meclis Başkanlığının daveti üzerine, Aralık 2007 tarihinde Viyana'da "Kitle imha silahlarının yasaklanması" konulu Uluslararası Parlamenter Foruma icabet edilmesi hususu, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında 3620 Sayılı Kanun'un 9'ncu Maddesi uyarınca Genel Kurul'un tasviplerine sunulur.

Köksal Toptan
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

4.- Slovenya Meclisi Dış İlişkiler Komisyonunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu heyetini Slovenya'ya davetine icabet edilmesine ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/225)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Slovenya Meclisi Dış İlişkiler Komisyonu, Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu heyetini Slovenya'ya davet etmektedir.

Söz konusu davete icabet edilmesi hususu, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında 3620 Sayılı Kanun'un 6'ncı Maddesi uyarınca Genel Kurul'un tasviplerine sunulur.

Köksal Toptan
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, bu konuda bir şey sorabilir miyim? Müsaade ederseniz, bu konuyla ilgili.

BAŞKAN – Evet.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Şimdi, Sayın Başkan, geçmişte de bazı komisyon başkanları, dış komisyonlarla irtibat kurmak suretiyle kendilerini davet ettiriyorlardı ve parasını da Meclis bütçesinden ödetiyorlardı. Şimdi, bu yazıda da Dışişleri Komisyonumuzu Slovenya Dış İlişkiler Komisyonu davet ediyor. Bizim bugüne kadarki Meclis çalışmalarımızdaki gelenek, komisyonların davetine Meclis bütçesinden para verilmemesi yönündeydi.

Ben yüce kurula arz ediyorum. Lütfen, bu konular çok suistimal ediliyor. Bazı komisyon başkanları, dış ülkelerdeki komisyon başkanlarıyla özel ilişkileri nedeniyle kendilerini davet ettiriyorlar ve Meclis bütçesinden para ödetiyorlar. Bunların önlenmesi lazım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim, sağ olun.

Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Saygıdeğer milletvekilleri, Danışma Kurulunun 2008 yılı bütçesinin Genel Kuruldaki görüşme programına ilişkin bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1.- 2008 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2006 Yılı Merkezî Yönetim Kesinhesap Kanunu Tasarılarının görüşme gün ve saatleri ile konuşma sürelerine ilişkin Danışma Kurulu önerisi

Danışma Kurulu Önerisi

No: 17 Tarih: 27.11.2007

Danışma Kurulunun 27.11.2007 Salı günü yaptığı toplantıda, aşağıdaki önerilen Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

Nevzat Pakdil
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı V.

Bekir Bozdağ	Hakkı Suha Okay
Adalet ve Kalkınma Partisi	Cumhuriyet Halk Partisi
Grubu Başkanvekili	Grubu Başkanvekili
Mehmet Şandır	Selahattin Demirtaş
Milliyetçi Hareket Partisi	Demokratik Toplum Partisi
Grubu Başkanvekili	Grubu Başkanvekili

Öneriler:

1.- 2008 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2006 Yılı Merkezî Yönetim Kesinhesap Kanunu Tasarısının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündeminin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmının 1 inci ve 2 nci sıralarında yer alması; Bütçe görüşmelerine 4.12.2007 Salı günü saat 11.00'de başlanması ve bitimine kadar, resmî tatil günleri dahil, her gün saat 11.00'den 13.00'e ve 14.00'ten günlük programın tamamlanmasına kadar çalışmalara devam olunması, ancak 14.12.2007 Cuma günkü Birleşimin saat 10.00'da açılması ve görüşmelerin on bir günde tamamlanması,

2.- Başlangıçta Bütçenin tümü üzerinde gruplar ve Hükümet adına yapılacak konuşmaların (Hükümetin sunuş konuşması hariç) 1'er saat (Bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir.), kişisel konuşmaların ise 10'ar dakika ile sınırlandırılması,

3.- Kamu idarelerinin bütçeleri üzerindeki görüşmelerin on dört turda tamamlanması, turların bitiminden sonra Bütçe ve Kesinhesap Kanunu Tasarılarının maddelerinin oylanması,

4.- İçtüzüğün 72 nci maddesi gereğince yapılacak görüşmelerde, her turda gruplar ve Hükümet adına yapılacak konuşmaların 35'er dakika (Bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir.), kişisel konuşmaların 5'er dakika olması, kişisel konuşmalarda her turda İçtüzüğün 61 inci maddesine göre biri

lehte, biri aleyhte olmak üzere iki üyeye söz verilmesi ve bir üyenin sadece bütçenin tümü üzerinde veya sonundaki görüşmelerde ya da bir turda söz kaydı yaptırması,

5.- Bütçe görüşmelerinde soruların gerekçesiz olarak yerinden sorulması ve her tur için soru-cevap işleminin 15 dakika ile sınırlandırılması,

6.- Bütçe görüşmelerinin sonunda gruplara ve Hükümete 1'er saat süre ile söz verilmesi (Bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir.), İçtüzüğün 86'ncı maddesine göre yapılacak kişisel konuşmaların 10'ar dakika olması,

Önerilmiştir.

BAŞKAN – Danışma Kurulu önerisini dinlediniz.

Söz talebi? Yok.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım, gündemin "Sözlü Sorular" kısmına geçiyoruz.

VII.- SORULAR VE CEVAPLAR

A) SÖZLÜ SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, Pülümür Dağı-Mutu arası anayolun asfaltlanması ve Pertek Köprüsü'nün yapımına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/22)

BAŞKAN – Soruyu cevaplandıracak Sayın Bakan? Yok.

Ertelenmiştir.

2.- Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, Tunceli-Pülümür'de meydana gelen depremlerde zarar gören binalara ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/23)

BAŞKAN – Soruyu cevaplandıracak Sayın Bakan? Yok.

Ertelenmiştir.

3.- İzmir Milletvekili Ahmet Ersin'in, okul servislerinin denetimine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/85)

BAŞKAN – Soruyu cevaplandıracak Sayın Bakan? Yok.

Ertelenmiştir.

4.- Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, Tuzla Gemi Tersanesinde çalışan işçilere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/86)

BAŞKAN – Soruyu cevaplandıracak Sayın Bakan? Yok.

Ertelenmiştir.

5.- Malatya Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu'nun, Malatya'da yapımı süren barajlara ilişkin Çevre ve Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/88) ve Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım'ın cevabı

BAŞKAN – Soruyu cevaplandıracak Sayın Bakan? Yok.

Ertelenmiştir.

Saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım, biraz önce…

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, Ulaştırma Bakanımız soruya cevap verecek.

ULAŞTIRMA BAKANI BİNALİ YILDIRIM (Erzincan) – Çevre ve Orman Bakanına vekâleten 5'inci sıradaki soruyu cevaplandıracağım.

BAŞKAN – 6'ncı sıradakini mi diyorsunuz Sayın Bakan?

ULAŞTIRMA BAKANI BİNALİ YILDIRIM (Erzincan) – 5…

BAŞKAN – Daha önce verdiğiniz dilekçede 5 yoktu.

5'inci soruyu okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Orman Bakanı Sayın Veysel Eroğlu tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ferit Mevlüt Aslanoğlu

Malatya

1) Malatya Çat Barajı 10 yıl önce bitirilip ve yaklaşık 280 milyon dolar harcama yapılmasına karşın, bu barajın temel yapılış amacı sulama olmasına karşın 10 yıldır sulama kanalları tamamlanamamıştır. Son 5 yılda konulan çok düşük ödeneklerle kanallar tamamlanmadığı için, devletin yıllar önce harcadığı paralar boşuna mı beklemektedir?

2) Karakaya Barajı ve Boztepe Barajı her yıl konulan 3-4 milyar ödenekle 30 yılda mı bitirilecektir?

3) 15 yıldır terkedilmiş ve hiçbir çalışma yapılmayan Arguvan-Yoncalı Barajı için ne düşünüyorsunuz?

4) Darande-Gölpınar sulama kanallarına ise yine her yıl 3-4 milyar ödenek konularak bu ödeneklerle 30-40 yılda mı bitirilecektir?

5) 2008 bütçesi öncesinde yukarıda belirttiğim projelere yeterli ödenek konularak, 2008 içerisinde bitirilmesini düşünüyor musunuz?

BAŞKAN – Sözlü soru önergesini Ulaştırma Bakanı Sayın Binali Yıldırım cevaplandıracaktır.

Buyurun Sayın Bakanım. (AK Parti sıralarından alkışlar)

Sayın Bakan, süreniz beş dakikadır.

ULAŞTIRMA BAKANI BİNALİ YILDIRIM (Erzincan) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Malatya Milletvekilimiz Sayın Ferit Mevlüt Aslanoğlu'nun sorduğu sözlü soru önergesini cevaplamak üzere söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Malatya Çat Projesi kapsamında, 2006 yılı sonuna kadar, borulu sulama şebekesi tamamlanan kesimde, toplam 4 bin 700 hektar arazi sulamaya açılmıştır. Yani, fiziki gerçekleşme oranı yüzde 59'dur. Projeye 2007 yılı için ayrılan ödenek çerçevesinde 9 milyon YTL bulunmakta olup ayrıca projeler arasında aktarma yapmak suretiyle de 4 milyon YTL ilave edilmiştir.

İkinci soru da: Malatya Karakaya Projesi baraj inşaatında ise bugüne kadar malzeme ocak yolları, ulaşım yolları ve derivasyon tüneli, kazı beton enjeksiyon işleri tamamlanmış, suyun derivasyonu gerçekleşmiş ve aynı iş sezonunda da, batardo inşaatı tamamlanarak gövde sıyırma kazıları, kapak ve perde enjeksiyonları, dolu savak birinci kademe kazıları hâlen devam etmektedir. Gövde dolgusuna başlanmış olup bugüne kadar 1 milyon 580 bin metreküp dolgu işlemi de gerçekleşmiştir. Projeye, 2007 içerisinde ayrılan ödenek bağlamında 4 milyon YTL, ayrıca başka projelerden aktarma yapmak suretiyle 3 milyon YTL olmak üzere, toplam 7 milyon YTL'lik ödenek tefrik edilmiş ve kullanılmaktadır.

Malatya Kuruçay Boztepe Barajı, 2006 yılında iz ödenekten çıkarılıp proje memba batardosu bitirilmiş, sol sahilde 371 metrelik kısmın enjeksiyonu tamamlanmış ve diğer işler devam etmektedir. Bununla ilgili fiziki gerçekleşmesi yüzde 32'ye ulaşmıştır. 2007'de, tarım sektöründen 4 milyon YTL, projeler arası aktarmadan 2 milyon YTL ilave ödenek tefrik edilmiş, işler hâlen devam etmektedir.

Malatya Yoncalı Barajı, Yüksek Planlama Kurulu kararı gereği, iz ödenek olarak yatırım bütçesinde devam etmektedir. 2008 yılında, iz ödenekle yine yatırım bütçesine alınmıştır.

Darende Gölpınar Projesi'nin Gölpınar sulama inşaatı, 95 tarihinde ihale edilen ödenek ihtiyaçları çerçevesinde, 2010 yılında tamamlanması hedeflenen bir projedir. Yine, 2007'de, projeye ayrılan miktar 6 milyon YTL'dir.

2008-2010 yılları arasında, DSİ Genel Müdürlüğünün ödenek tavanı içerisinde, Malatya Çat Projesi için 9 milyon YTL, Malatya Kapıkaya Projesi için 4 milyon YTL, Malatya Kuruçay Projesi'ne 4 milyon YTL, Malatya Yoncalı'ya bin YTL iz bedeli, Darende Gölpınar'a 4 milyon YTL, böylece toplam, 2008 yılı için, DSİ ödenek tavanı artırılmak suretiyle, Malatya Kapıkaya Projesine 10 milyon YTL…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın konuşmanızı.

ULAŞTIRMA BAKANI BİNALİ YILDIRIM (Devamla) – Malatya Kuruçay'a 12 milyon YTL, Malatya Çat Projesi'ne 51 milyon YTL, Darende Gölpınar Projesi'ne 10 milyon YTL ödenek ayrılması teklif edilmiştir.

Bilgilerinize arz olunur.

Sayın Aslanoğlu, ne var ne yok hepsini sormuşsun Malatya'yla ilgili.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Devamı var efendim.

ULAŞTIRMA BAKANI BİNALİ YILDIRIM (Devamla) –Teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

ULAŞTIRMA BAKANI BİNALİ YILDIRIM (Devamla) – Daha, ulaştırmayla ilgili de var, onları da sırası geldiğinde cevaplayacağız.

Saygılar sunuyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakanım.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Gördüm Sayın Aslanoğlu, hiç merak etmeyiniz.

Buyurunuz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Sayın Bakanım, bu projeler, 1995 yılında başladı. Eğer, bir devlet, 95'ten beri on iki yıl bir projeyi, bu projeleri bitiremiyorsa bu demektir ki hiçbir şey bitmiyor. Bu ödeneklerle, bu projeler, Sayın Bakanım, on beş yılda bitmez. Her yıl teklif ediliyor, her yıl hiçbir şey verilmiyor ve Yoncalı Barajı adına da bu ülkenin bir vatandaşı olarak utanıyorum. Devlet, 1992 yılında, buraya baraj yapacağız demiş oradaki insanlara, yüzde 15'ini tamamlamış ve bir kuruş para ayrılmıyor.

Sayın Bakanım, DSİ, Malatya'daki tüm barajlara üvey evlat muamelesi yapıyor. Ben biliyorum, bazı yerlerde, 100 trilyon, 150 trilyon ödenek verildiğini biliyorum.

Sayın Bakanım, şunu söylüyorum: Bu ödeneklerle, bu barajlar ve bu sulama kanalları, 2025 yılında da bitmez. Onun için, diliyorum ki son okuduğunuz ilave ödenekler çıkar da Malatya halkı biraz mutlu olur.

Bir kez daha, dikkatlerinize sunuyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Aslanoğlu.

Sadece sizin bölgenizde değil, her bölgede böyle durumlar vardır.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Hayır efendim, Manisa'daki baraja bir yılda 200 trilyon verildi.

6.- Malatya Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu'nun, Malatya'daki bölünmüş yol çalışmalarına ilişkin sözlü soru önergesi (6/89) ve Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım'ın cevabı

7.- Tokat Milletvekili Reşat Doğru'nun, Talazan Köprüsünün tamir ihtiyacına ilişkin sözlü soru önergesi (6/150) ve Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım'ın cevabı

8.- Tokat Milletvekili Reşat Doğru'nun, Zile-Alaca karayolu projesine ilişkin sözlü soru önergesi (6/153) ve Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım'ın cevabı

9.- Artvin Milletvekili Metin Arifağaoğlu'nun, Borçka bağlantılı yollardaki tünellerin aydınlatılmasına ilişkin sözlü soru önergesi (6/155) ve Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım'ın cevabı

10.- Artvin Milletvekili Metin Arifağaoğlu'nun, Ardanuç-Ardahan yoluna ilişkin sözlü soru önergesi (6/156) ve Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım'ın cevabı

11.- Artvin Milletvekili Metin Arifağaoğlu'nun, Borçka-Camili yoluna ilişkin sözlü soru önergesi (6/157) ve Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım'ın cevabı

12.- Artvin Milletvekili Metin Arifağaoğlu'nun, Ankara-Batum uçak seferlerine ilişkin sözlü soru önergesi (6/158) ve Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım'ın cevabı

13.- Ordu Milletvekili Rıdvan Yalçın'ın, Ordu'ya yapılması planlanan havaalanı ve limana ilişkin sözlü soru önergesi (6/171) ve Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım'ın cevabı

14.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bursa Demiryolu Projesine ilişkin sözlü soru önergesi (6/179) ve Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım'ın cevabı

15.- Ordu Milletvekili Rıdvan Yalçın'ın, Ordu'nun bazı ilçelerini birbirine bağlayacak olan yol projesine ilişkin sözlü soru önergesi (6/190) ve Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım'ın cevabı

BAŞKAN – Saygıdeğer milletvekilleri, Ulaştırma Bakanı Sayın Binali Yıldırım, gündemin "Sözlü Sorular" kısmının 6, 16, 19, 21, 22, 23, 24, 31, 37 ve 48'inci sıralarındaki soruları birlikte cevaplandırmak istemişlerdi.

Şimdi bu soruları sırasıyla okutuyorum, sonra Sayın Bakana söz vereceğim:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma Bakanı Sayın Binali Yıldırım tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Ferit Mevlüt Aslanoğlu

Malatya

1) 2008 yılı bütçe çalışmaları öncesinde, Kayseri-Malatya, Gaziantep-Gölbaşı-Malatya, Adıyaman-Yeşilyurt-Malatya, Sivas-Hekimhan-Malatya, Divriği-Arapgir, Malatya-Pütürge, Malatya-Nemrut, Malatya-Doğanyol, Doğanyol-Çüngüş-Arapgir-Kemaliye, Battalgazi-Malatya güzergâhlarında geçtiğimiz 5 yılda sonuç alıcı hiçbir çalışma yapılmamıştır. Türkiye'nin ana güzergâhı olmasına karşın bölünmüş yol çalışmalarında Malatya'yı diğer illere bağlayan yollar neden dikkate alınmamıştır?

2) 2008 Bütçe Çalışmaları sırasında güzergâhlarını yukarıda belirttiğimiz Malatya'yı diğer illerimize bağlayan karayolu ağımıza yeterli ve sonuç alacak ödenek koymayı planlıyor musunuz? Mevcut karayollarımızda geçtiğimiz 5 yılda çok az bir bölünmüş yol yapılan güzergâhlarımızın 2008'de bitirilmesini planlıyor musunuz?

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Ulaştırma Bakanı Sn. Binali Yıldırım tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Dr. Reşat Doğru

Tokat

Soru:

Tokat Niksar İlçesi Buzköy sınırları içerisinde bulunan ve Erbaa Niksar karayolu ulaşımı ile Niksar ilçesinin bazı köylerinin Erbaa ve Tokat'a ulaşımı için kullandıkları Talazan köprüsünün tamirata ihtiyacı vardır. Talazan köprüsünün tamiratını ne zaman gerçekleştirmeyi düşünüyorsunuz?

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Ulaştırma Bakanı Sn. Binali Yıldırım tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 31.08.2007

Saygılarımla.

Dr. Reşat Doğru

Tokat

Soru:

Tokat İlimizden Ankara'ya ulaşımda süresinin kısalmasına bu suretle zaman ve ülkemiz ekonomisi açısından tasarruf sağlayacak olan Zile-Alaca karayolunda başlangıcından bugüne kadar yapılan çalışmalarda fiziki gerçekleşme ne kadar olmuştur, proje planlandığı gibi 2010 yılında bitirilecek midir?

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma Bakanı Sayın Binali Yıldırım tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Metin Arifağaoğlu

Artvin

1) Borçka-Murgul il yolunun 7 km'lik kısmı Borçka baraj gölünde kaldığı için yeniden yapılmıştır. Yeni yapılan 7 km'lik kısımda 1 adet 1 km uzunluğunda tünel vardır. Kaç yıldır bu tünelde aydınlatma yapılmamıştır. Zemini de asfaltlanmamıştır?

2) Borçka-Artvin devlet yolu Borçka baraj gölü içinde kaldığı için D.S.İ. tarafından baraj gölü üst kotlarından yeniden yapılmıştır. 27 km'lik yeni yapılan yolda 11 adet tünel bulunmaktadır. Bu tünellerde de aydınlatma yapılmamıştır.

Muhtemel kazaları önlemek için öncelikle 1 km'lik uzun tünellerden başlamak üzere aydınlatma gerekmektedir.

Bu zamana kadar neden aydınlatma yapılmamıştır? Ne zaman yapılacaktır?

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma Bakanı Sayın Binali Yıldırım tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Metin Arifağaoğlu

Artvin

Ardanuç-Geçitli Ardahan yolu inşaatına 1993 yılında başlanmıştır. Bu yolun Artvin ili hudutlarında kalan kısmı takriben 31 km'dir. 9 km'lik kısım asfaltlanmıştır. Ancak tünellerin kaplaması yapılmamıştır. Kalan 22 km'lik kısımda çalışma oldukça yavaş seyretmektedir. Kamulaştırma sorunları halen daha tamamlanmamıştır.

31 km'lik il yolunu 14 yılda bitiremezsek ulu önderin işaret ettiği muasır medeniyeti nasıl yakalayacağız? Burada yaşayan insanlar kaç yıl daha bekleyecek? Bahse konu yolun bitimi için bir takvim vermek mümkün müdür?

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma Bakanı Sayın Binali Yıldırım tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Metin Arifağaoğlu

Artvin

a) Artvin-Borçka-Camili il yolu yapım inşaatına 1991 yılında başlandı. Yolun toplam uzunluğu takriben 50 km dir. Gelişen teknoloji ile iş makinelerinin kapasitesi artırılmış ve istenen verime ulaşılmıştır. Ancak Borçka-Camili yolu 16 yıldır bitirilememiştir. Bu süreçte Camili bölgesi genellikle yabancı turistlerin ilgi odağı olmuştur. Turizmin hareketlenmesi ile bölgede pansiyonculuk gelişmeye başlamıştır. İş ve aş bulamayan Artvin halkının tek umudu doğa turizmidir. Halk umudunu turizme bağlamış ancak ulaşım sorunu halledilememiştir.

Borçka-Camili il yolunun bir an önce bitirilmesi bölge için büyük kazanç olacaktır.

1) Yol yapım inşaatının ne zaman bitirilmesi planlanmaktadır? Bir takvim vermek mümkün müdür?

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma Bakanı Sayın Binali Yıldırım tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Metin Arifağaoğlu

Artvin

Batum havaalanında iç hat seferi gibi istifade edilmek üzere planlama yapıldığını biliyoruz.

Hopa liman sahasında prefabrik olarak T.H.Y. terminal binasının bitmiş olduğunu gördüm. HAVAŞ firmasına ait iki adet otobüste burada park halindeydi.

Artvin'de yaşayanlar için Batum havalimanının ortak kullanıma açılması oldukça önemli ihtiyacı gidermiş olacaktır.

Ankara-Batum hattında uçuş ne zaman başlayacaktır? Ayrıca iç hat seferi gibi uçuş için alt yapı eksiklikleri var mıdır?

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki soruların Ulaştırma Bakanı Sayın Binali Yıldırım tarafından sözlü olarak cevaplandırılması hususunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla. 16/10/2007

Rıdvan Yalçın

Ordu

Soru:

22 Temmuz seçimleri öncesi İlimiz Milletvekilleri Sayın Eyüp Fatsa, Sayın Enver Yılmaz ve özellikle Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Dr. Hilmi Güler tarafından, seçim sonrası ilk işlerinin Ordu'ya havaalanı, liman, doğalgaz projelerinin olacağını belirtmiş olmalarına göre;

a) Ordu havaalanının önümüzdeki yıl yatırım programına alınıp, alınmayacağı, Ordu ve Giresun'lu vatandaşlarımızın ne zaman kendi havaalanlarından uçakla seyahat etme imkânlarının olacağı,

b) Çevre düzeni planında Ordu için yat limanı öngörüldüğüne göre, denizi olup, limanı olmayan tek il olan Ordu iline ticari liman yapılıp, yapılmayacağı, yapılması düşünülüyorsa hangi tarih itibariyle hizmete gireceği,

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma Bakanı Sayın Binali Yıldırım tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İsmet Büyükataman

Bursa

Bursa, Demirtaş, Nilüfer ve Batı Organize Sanayi Bölgeleri olmak üzere Bursa İlimizin merkezinde 4(dört) sanayi bölgesi bulunmaktadır. İlimiz hem sanayi hem de tarım alanında gelişmiş ve sürekli gelişmeye müsait bir coğrafi yapıya sahip bölgedir.

Bursa ilimizin sürdürülebilir tarım, sürdürülebilir sanayi ve sürdürülebilir istihdam konularında kalkınmasının sağlanması ve ülke ekonomisine katkısının artması için 1992 yılında başlayan Bursa Demiryolu etüd ve proje çalışmaları 2001 yılında sonuçlandırılmış, Bandırma-Bursa-Ayazma-Osmaneli Demiryolu projesi 1992 yılında hazine garantili dış kredi şartıyla 2002 yılında yatırım programına alınmıştı. 5 yıldır Bursa Demiryolu Projesi ile ilgili yapılan çalışmalarda hiçbir devamlılık ve gelişme olmadı.

1) Bursa Demiryolu çalışmaları hangi aşamadadır?

2) Bursa Demiryolu çalışmasına ne zaman başlanacak ve ne zaman tamamlanacaktır?

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki soruların Ulaştırma Bakanı Sayın Binali Yıldırım tarafından sözlü olarak cevaplandırılması hususunda gereğini arz ederim. 06.11.2007

Av. Rıdvan Yalçın

Ordu

Soru:

Mensubu bulunduğunuz partinizin ilimiz milletvekilleri tarafından seçim öncesi vaat ettikleri, Ordu-Ulubey, Ulubey-Gürgentepe, Gürgentepe-Gölköy, Gölköy-Aybastı, Aybastı-Kabataş, Kabataş-Çatalpınar, Çatalpınar-Fatsa ilçelerini birbirine bağlayan ve yöre insanının neredeyse tek beklentisi haline gelen yolun yapılıp yapılmayacağı, yapılacaksa çalışmalara ne zaman başlanacağı hususunun açıklanmasını arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, sizlere on tane soru yöneltildi veya siz on soruyu cevaplandırmak istediniz. Şu anda, her soru için beş dakikalık bir cevap hakkınız var.

Bu soru-cevap işlemini itinalı kullanmanızı istirham ediyorum çünkü sadece siz konuşursanız, 16.30 itibarıyla soru-cevap işlemine başlamıştık, 17.30'da nihayetlendirmemiz gerekiyor. Ben takdirlerinize sunuyorum.

Buyurun efendim. (AK Parti sıralarından alkışlar)

ULAŞTIRMA BAKANI BİNALİ YILDIRIM (Erzincan) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Malatya Milletvekilimiz Ferit Mevlüt Aslanoğlu'nun sorusundan cevaplamaya başlıyorum.

Sorular okundu. Ben direkt, izninizle, cevaba geçmek istiyorum: Bildiğiniz gibi, 2003 yılında başlattığımız bölünmüş yol projesi 58'inci ve 59'uncu Hükûmet döneminde tam süratle devam etmiş ve 2007 sonu itibarıyla, 2003 öncesinde yapılan yolların 2 katından fazla, ülke genelinde bölünmüş yol yapımı gerçekleşmiştir.

Şimdi, Malatya'da Sayın Aslanoğlu tabii bir şey yapılmadı kabilinden soruda bir şey söylüyor. Tabii, biz ne söylersek söyleyelim rakamlar yalan söylemez.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Tabii.

ULAŞTIRMA BAKANI BİNALİ YILDIRIM (Devamla) – Bakın, Malatya'da 2002 yılı sonuna kadar 38 kilometre bölünmüş yol yapılmış.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Bu kadar!

ULAŞTIRMA BAKANI BİNALİ YILDIRIM (Devamla) – Ama şimdi ne yapmışız onu söyleyeyim: 2003 yılında 15; 2004'te 24; 2005'te 47; 2006'da 12; 2007'de 22; devam edende 55, toplam 120 kilometre bölünmüş yol yapılmış. Yani, beş sene içerisinde 38'e karşı 120. Bunu söyleyelim.

Şimdi buradan detaylara gelelim. Detayları da izninizle vermek istiyorum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Sayın Bakanım yollar kaç kilometre, bir de onu söyleyin?

ULAŞTIRMA BAKANI BİNALİ YILDIRIM (Devamla) – Efendim, şimdi zamanı etkin kullanacağız…

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu, lütfen müdahale etmeyiniz.

Sayın Bakanım, Genel Kurula hitap ediniz efendim.

Buyurun.

ULAŞTIRMA BAKANI BİNALİ YILDIRIM (Devamla) – Efendim, şimdi tabii, gerek Malatya gerek memleketimizin diğer vilayetlerinde yol çalışmaları 1.461 şantiyede devam ediyor ülke çapında. Tabii, Sayın Aslanoğlu konulara duyarlı ama diğer milletvekillerimiz de aynı şekilde duyarlı. Bütün milletvekillerimiz Malatya'nın yol sorununu, baraj sorununu, diğer altyapı sorunlarını takip etmekte ve eldeki imkânlarla da bu projeler gerçekleştirilmektedir.

2003 yılında başladığımız Gölbaşı-Mersin 5. Bölge hududundaki yolun 29 kilometresi tamamlandı; 2003-2006 yılları arasında bu 29 kilometrelik kısmı hizmete girdi.

Malatya-Gölbaşı yolunda Darende ayrımından itibaren Cumhuriyet köye kadar 10 kilometrelik kesim de tamamlandı. Cumhuriyet köy-Kelhalil arası 18 kilometresi toprak işleri seviyesinde tamamlandı, 9 kilometrelik Suçatı mevkisi de asfalt olarak bitirildi. Geri kalan kısım da 2008 senesinde bitirilecek, temel seviyesinde bitirilmiş olacak, asfalt kaplaması da yapılacak.

Doğanşehir ayrımı arasında 10 kilometrenin 2008'de çalışmaları devam edecek. Doğanşehir'den Sürgü-Çelikhan kavşağına kadar olan bölünmüş yol çalışmaları daha önce bitirildi, şu anda hizmete girdi.

Yatırım programında yer almayan ancak gerçekleştirilen Hekimhan geçişinde de 3 kilometrelik bir bölünmüş yol çalışması yapılmıştır. Malatya-Pötürge il yolunda, Elâzığ ayrımından Pötürge'ye doğru, Pötürge Bakımevine kadar 23 kilometrelik kısım iyileştirmeler yapılarak kurp düzeltmeleri sonucunda trafik güvenliği bakımından gerekli çalışmalar yapılmış ve asfalt seviyesinde bu kesim tamamlanmıştır. Ayrıca, Pötürge'den Malatya'ya 16 kilometrelik kesimde yol standardı iyileştirilmiş ve asfalt çalışması yapılarak trafiğe açılmıştır.

Malatya-Nemrut yolunda Pötürge ayrımından Tepehan yoluna doğru olan kesimde temel takviyeli üstyapı iyileştirmeleri gerçekleştirilmiştir.

Kayseri-Malatya yolu toplam 221 kilometre civarındadır.

Sadece Malatya'yı değil, görüyorsun, bütün çevre illeri de soruyorsun.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Hep Kayseri'ye yaptınız, bu tarafa yapmadınız.

ULAŞTIRMA BAKANI BİNALİ YILDIRIM (Devamla) – Dolayısıyla, İç Anadolu'nun tamamını kapsıyor. Kayseri-Malatya yolu 221 kilometre, 96 kilometresi bitti.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – O taraf…

ULAŞTIRMA BAKANI BİNALİ YILDIRIM (Devamla) – Nasıl bitmiş, onu söyleyeyim: 48 kilometrede çalışma devam ediyor, kalan 77 kilometresinin de projeleri yapılıyor.

Şimdi, Malatya tarafındaki 111 kilometrenin seyrine gelelim. Malatya-Yeşilyurt-Adıyaman yolunun 55 kilometrelik kısmı, Adıyaman-Çelikhan arası daha önceki yıllarda yapılarak trafiğe açılmış. Malatya-Yeşilyurt-Çelikhan arası 56 kilometrelik kısmın, Malatya-Yeşilyurt arası, 4 kilometre asfaltlanmış, bitmiş vaziyette, 1 kilometresinde de çalışma temel seviyesinde tamamlanmış, tek yol olarak. 11 kilometre asfalt, üstyapı bitmiş hâlde, 4 kilometresi toprak seviyesinde olmak üzere 22 kilometrelik kısmında ihaleli çalışma devam etmektedir. Arada kalan 34 kilometrelik bölüm ise projesi yapılmakta olup ihale edilecek seviyeye gelecektir yakın zamanda. 9 kilometrelik Malatya-Battalgazi yolunun 8 kilometresi bitmiş, tamamlanmış, 1 kilometrelik kısmı da devam ediyor, bitirilecek.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Yedi yıldır…

ULAŞTIRMA BAKANI BİNALİ YILDIRIM (Devamla) – Arapgir-Kemaliye yolu 55 kilometre, asfalt sathi kaplama düzeyindedir. Tabii, bu yolun fiziki standartları iyi değildir.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Orası Erzincan'a bağlı, biliyorsunuz.

ULAŞTIRMA BAKANI BİNALİ YILDIRIM (Devamla) – Benim de bizatihi gittiğim bir yoldur. 4 kilometresinde bir çalışma yapıldı ve asfalt yapıldı. Ayrıca, burada bulunan Kozluk Köprüsü'nün de yapımı gerçekleştirildi.

Şimdi, bu detayları verdikten sonra ben bir şey söylemek istiyorum. Karayolları ağında 63.500 kilometre yol var. Bu 63.500 kilometre yolun yaklaşık 33 bin kilometresi vilayetten vilayete geçen yollar, 30 bin kilometresi de bir vilayet içerisinde başlayıp o vilayette nihayetlenen yollar. Yani "kılçık yollar" dediğimiz yollar. Bunlar, tabii, ilçeleri ile veya bucakları ilçeye veya köylere bağlayan yollardır. Dolayısıyla, KÖYDES kapsamında yer almayan yollar olarak tanımlayabiliriz. Eldeki bütçe imkânlarıyla bu yolların tamamının standardını çok kısa sürede tamamlama imkânı yoktur. Onun için, bu yolların bir an önce yapılabilmesine yönelik karayolları mevzuatında bir çalışma yapıyoruz. Bunu gerçekleştirdiğimizde, mahallî idarelerin de işin içine girmesiyle birlikte, bu yolları çok daha hızlı bitirip hizmete sokma imkânına sahip olacağız.

Gayet tabii ki, yol ve su, bir ülkenin insanlarının yaşam standardını yükseltmek, yaşam kalitesini iyileştirmek ve ülkenin rekabet gücünü artırmak için olmazsa olmaz bir altyapı hizmetidir. Bunun için, eldeki imkânları en iyi şekilde kullanarak, öncelikle, bitmesi muhtemel yollara ağırlık vermek suretiyle ve fiziki ilerlemesi daha fazla olan yolları tercih ederek, trafik debisini de dikkate alarak çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Ne yazık ki, geçmiş dönemlerde birçok projeye birden başlanmış, ancak yeterli kaynak olmadığı için de bu projeler vaktinde bitirilememiştir diyoruz.

İkinci soru, Sayın Reşat Doğru, Tokat Milletvekilimizin sorusu. Sorunun cevabını veriyorum: Tarihî bir köprü var, Talazan Köprüsü; bu, Buzköy sınırları içerisinde bir köprü. Bu köprünün yapımıyla ilgili sayın milletvekilimizin bir sorusu var. Tabii, tarihî köprüler hem geçmişimize olan saygımız, hatıramız nedeniyle hem de bu eserlerin günümüzden geleceğe, medeniyetimizin birer nişanesi olarak yaşatılması bakımından çok önemli eserlerimizdir. Birçok tarihî yapılarımız vardır, köprülerimiz vardır. Bunların onarımı şu şekilde yapılmaktadır: 5226 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu çerçevesinde -bu tip tarihî köprüler de buna dâhil- tarihî yapıların, o bölgenin yerel ve mahallî idarelerinin iş birliğiyle yapılmasını bu Kanun hükme bağlamıştır. Bu çerçevede, eldeki imkânlarla, kara yollarımızın da teknik destek, gereğinde mali destek vermek suretiyle yapımı gerçekleştirilecektir. Tokat'taki bu köprümüzle ilgili de 2008 yılında Tokat Valiliğimizle koordine etmek suretiyle yapımı hedeflenmiştir. Bilgilerinize arz ederiz.

Efendim, diğer bir sorumuz -yine Sayın Reşat Doğru, Tokat Milletvekilimiz- bir yolla ilgili. Yol, Tokat-Zile'den Çorum-Alaca arasındaki bir yoldur. Bu yolun toplam uzunluğu 77 kilometre. Bu yolun 67 kilometrelik kısmı Samsun bölgesinde, 10 kilometrelik kısmı Kayseri bölgesinde kalmakta olup, bu yolun 20 kilometresinin ihalesi 2000 yılında yapılmış. Şu andaki gerçekleşme oranı yüzde 88. Kayseri bölgesinde, 10 kilometrelik kısmı; hâlâ orada da çalışma var, ama oradaki fiziki gerçekleşme daha düşük, yüzde 18. Her ikisinin, yani bu toplam 77 kilometrelik -Zile'den Alaca'ya kadar olan önemli bir yoldur doğu-batı aksında- bu yolun 2010 yılına kadar bitirilmesi planlanmıştır, hedef buna göre belirlenmiştir.

Diğer bir soru, Artvin Milletvekili Sayın Metin Arifağaoğlu'nun sorusu. Milletvekilimizin Borçka-Murgul il yoluyla ilgili sorusu vardır. Malum, Borçka, baraj bölgesinde kalan bu yolun yerinin değiştirilmesi söz konusudur. Bu tip yolları Devlet Su İşleri ile Karayolları Genel Müdürlüğünün bir protokol çerçevesinde işin içerisinde yapımı öngörülmüştür. 27 kilometrelik bir yoldur ve on bir adet tünel bulunmaktadır. Bu tünellerde -sizin de ifade ettiğiniz gibi- aydınlatma hâlen mevcut değildir, ama şunu ifade etmek isterim ki, bu yolların ve özellikle de tünellerin teslimatı, henüz iş tamamlanmadığı için Karayolları Genel Müdürlüğünce teslim alınmamıştır, 2008 yılında teslimi öngörülmektedir. Teslimden önce neler yapılacaktır? Aydınlatma sistemi, enerji sistemi, havalandırma sistemi, acil durum ve yangın algılama sistemi, trafik kontrol sistemi, kapalı kamera sistemi ve anons sistemi gibi sistemlerin tamamı, DSİ'yle imzalanan protokol çerçevesinde yapıldıktan sonra yol teslim alınacaktır. Bunun da -işaret ettiğiniz gibi önemli- trafik güvenliği bakımından bir an önce yapılması için ilgili genel müdürlüğü nezdinde Karayolları Genel Müdürlüğümüz gerekli takibatı yapacaktır. Durum bilgilerinize sunulur.

Efendim, yine, Artvin Milletvekilimiz Sayın Metin Arifağaoğlu'nun iki sorusu var. Bir tanesi, Camili ayrım yolu, bir tanesi de meşhur bizim Ardanuç Geçidi, Ardahan Artvin arasındaki bir yolumuz. Efendim, bu önemli bir yoldur, 31 kilometrelik bir yoldur. Doğrudur, çok uzun zamandan beri ihale edilmiş ve tamamlanamamış bir yoldur.

Üç kesim hâlinde ihale edilmiş: Birinci kesim 12,5 kilometre. Bunun şu ana kadar 9 kilometresi tamamlanmış, asfaltı da yapılmıştır, geri kalan kısmı da 2008'de bitirilecektir.

İkinci kısım 8,5 kilometre. Burada da çalışmalar devam ediyor, 5 kilometresi temel seviyesinde, bitirilmesi hedefleniyor. Ancak her hâlükârda 2008'de bunun tamamını, 8,5 kilometreyi bitirmiş olacağız, gerekli ödeneklerde bir sıkıntı çekmezsek. Ama bunu tamamlamak istiyoruz, çünkü bu yol önemli bir yol, Karadeniz'i Ardahan'a, yani önemli sınır vilayetimize bağlayan bir yoldur. Bu yoldan da geçtim ben, bunun önemli olduğunu sizlerle paylaşmak istiyorum.

Üçüncü kesim uzunluğu 10 kilometre. Bunda da hedef 2008, en kötü ihtimalle 2009'da bitirmeyi planlıyoruz. Yani, 2009 yılı sonunda bu güzergâhta sorunumuz kalmayacak.

Kamulaştırmasıyla ilgili de burada bir sorunuz var. Bu yolun genel olarak kamulaştırmasında bazı sorunlar var, kamuya ait yerler var, ormana ait yerler var, özel mülkiyete konular var. Ama şu anda kamulaştırmayla ilgili konuların -detaylarla boğmak istemiyorum- yolun ilerlemesine engel olacak bir durumu kalmamıştır, büyük oranda çözülmüştür ve toplam kamulaştırma ihtiyacı da 2 milyon YTL civarında öngörülmektedir.

Efendim, diğer bir sorumuz, yine, Artvin Milletvekilimiz Sayın Metin Arifağaoğlu'nun sorusu. Bugün Artvin'e çalışıyoruz, Malatya, Artvin.

Artvin-Borçka-Camili ayrımı, aşağı yukarı 43 kilometre. Aslında, Artvin-Camili toplam 50 kilometre, ama burada, önemli olan kısmı, ayrım-Camili kısmı 43 kilometredir. Bunun 21 kilometresi şu anda bitmiştir. Kalan kısmı için hedefimiz, sayın milletvekilleri, 2009 yılı sonudur. 2009 yılı sonunda, bu yol tamamen, kalan kısmı da bitirilerek hizmete verilecektir.

Artvin Milletvekilimiz Sayın Metin Arifağaoğlu'nun diğer bir sorusu, Batum Havaalanı'nın Gürcistan ile Türkiye arasındaki uçuşlarda ortak kullanımıyla ilgilidir. Bu havaalanının, malumunuz, bir Türk firmasınca, girişimlerimizle Tiflis Havaalanı ile birlikte yap-işlet-devret modeliyle yapılması temin edilmiş ve havaalanları bitmiştir. Tiflis, tam kapasiteyle hizmet vermekte, Batum Havaalanı'nın da âdeta tek ülke gibi, bir iç hat havaalanı olarak kullanılmasını öngören protokol imzalanmıştır. Gürcistan'la Türkiye arasında, bakanlıklarımız arasında bu protokolü imzaladık. Bu protokol Gürcü tarafında henüz yürürlüğe girmedi. Bizde de iki husus var; bir tanesi, bunun için Bakanlar Kurulu kararı gerekiyor. Birçok işlem var, hepsi bitti. En son işlem, buranın hava hudut kapısı ilan edilmesi ve buradaki geçişlerin bir ülkeden başka ülkeye geçiş gibi değil, yurt içi geçişleri gibi olmasını temin eden bir karar gerekiyor, bu kararı da aldık. Şu anda, bugün yarın da Cumhurbaşkanımızca Bakanlar Kurulu kararı onaylanacak ve hemen seferler başlayacak. Hopa'da bir terminalimiz var. Onun bazı eksiklikleri var güvenlikle ilgili, donanımla ilgili. İlgili firmaya bu konuda talimatları da verdik. Onlar da eksiklikleri tamamlayınca, böylece Batum'dan Artvin'deki, Rize'deki vatandaşlarımız, icabında isterse Trabzon'a, isterse Batum Havaalanı'na gidip, oradan İstanbul'a veyahut Trabzon'a veya oradan bağlantılı olarak yurt dışına, her tarafa gitme imkânına sahip olacaklar. Bu, komşu ülkelerle iş birliği çerçevesinde çok güzel bir projedir. Âdeta, bizim yıllardır Avrupa Birliğine girme gayretimiz var ve bu gayretimiz devam ederken, biz Gürcistan'la, Azerbaycan'la birçok önemli projede bunu bölgemizde gerçekleştirdik. Bakü-Tiflis-Ceyhan, Bakü-Tiflis-Erzurum-Nabucco Projesi ve en son geçtiğimiz hafta temelini attığımız Bakü-Tiflis-Kars demir yolu gibi projeler, bu iş birliğinin çok somut örnekleridir. Bu da bölgemizde, doğuyla batı arasında stratejik konumda olan bu ülkelerin gerek ulaşım gerek enerji gerekse iletişim alanında çok ciddi iş birliklerini artırarak devam ettirmesi sonucu başarılmıştır.

Diğer bir soru, Bursa Milletvekilimiz Sayın İsmet Büyükataman'ın demir yoluyla ilgili sorusudur. Kemal Demirel Bey bunu sorardı, ama demek ki bu sefer…

KEMAL DEMİREL (Bursa) – Benimkileri gönderdim ben size.

ULAŞTIRMA BAKANI BİNALİ YILDIRIM (Devamla) – Evet.

Efendim, bu proje de yıllardan beri tabii, gündemde olan bir projedir. Proje Bandırma-Bursa, Bursa'dan Ayazma-Osmaneli'ni ana demir yolu güzergâhına bağlamayı öngören bir projedir. İlk defa 1981 yılında gündeme gelmiş ve 2002 yılında etüt proje çalışmaları tamamlanmış.

Ancak, bu fizibilite çalışmasını incelediğimizde yeterli olmadığını gördük, yani projenin… Tabii, bu demir yolu projeleri, dönüşü geç, yatırımı yüksek projeler olduğu için genel bütçe imkânlarıyla kısa sürede yapılamıyor, barajlar gibi. Barajlara da hepsine birden başlamışız, ancak yeterli kaynaklar bulunamamış,

ülke zaman zaman ekonomik krize girmiş, yatırımdan çıkarılmış, gerekli ödenekler konamamış, dolayısıyla projeler gecikmiş. Bu, 81'de konuşulup aradan bu kadar süre geçmiş, bir şey yapılmamış. Aynı akıbeti yaşamamak için biz bunun uygulama projelerini yeniden yapmaya karar verdik. Tabii, geçen süre içerisinde ihtiyaçlar da değişmiş, standartlar da değişmiş, dolayısıyla bir teknik ve ekonomik zorunluluk olarak da bunu yenilemeye karar verdik ve bunu yatırım kapsamına aldık, ihalesini de yaptık. Şu anda, yer teslimi de yapıldı. 2008 yılı sonu, en geç, bunun proje çalışmaları bitmiş olacak, ama bu proje çalışmaları tamamen inşaata yönelik uygulama projeleridir. Bu çalışma devam ederken, 2008 yılı içerisinde kamu-özel sektör ortaklığı veya yap-işlet-devret modeliyle bu projenin gerçekleştirilmesi için, bir yandan da uluslararası düzeyde projeyi ilan ettik, gerekli yerlere bununla ilgili duyuruları yaptık. Amacımız, bu projeyi, proje çalışmaları bitinceye kadar, yap-işlet-devretle gerçekleştirebilecek bir altyapıyı hazır hâle getirmektir. Durum bilgilerinize arz olunur.

Ordu Milletvekilimiz Sayın Rıdvan Yalçın'ın soru önergesi, Ordu-Ulubey devlet yoluyla ilgili. Bu yol da toplam 22 kilometredir. Bunun 8 kilometrelik kısmı bölünmüş yol programı dâhilindedir ve bu kısmın 6 kilometrelik bölümü yapılmış ve trafiğe açılmıştır.

Diğer bir yol, Aybastı-Gölköy yolunun projesi şu anda tamamlanmış, 2007'de asfalt çalışmaları devam etmektedir. 2008'de de çalışmalar sürdürülerek, 2008'de de Aybastı-Gölköy yolu tamamen bitirilmiş olacaktır.

Diğer bir yol, Fatsa-Çatalpınar-Kabataş-Aybastı-Reşadiye arasındaki yoldur. Bu yolla ilgili de gerekli proje çalışmaları daha önceden yapılarak tamamlanmıştır. Fatsa-Aybastı arası "onarım ve iyileştirme" adıyla yatırım programına alınmıştır ve Fatsa-Aybastı arasındaki yolun 6,8 kilometrelik kısmının ihalesi yapılma aşamasındadır. Bu proje için toplam 4,6 milyon YTL, bugüne kadar harcama yapılmıştır. Eldeki bütçe imkânlarıyla kalan kısmın tamamlanması için çalışmalar sürdürülmektedir. Kamulaştırma, projenin yürütülmesine engel teşkil etmemektedir.

Yine bölgede diğer bir yol, Ordu-Ulubey-Gürgentepe-Gölköy-Mesudiye yoludur. Kabadüz ayrımından Mesudiye'ye kadar olan kesimin hâlen proje çalışmaları devam etmektedir. Ordu Çevre Yolu Projesi tamamen bitirilmiştir, proje bazında bitirilmiştir, 2008 programına teklif edilmiştir. 2008'de de ihalesi gerçekleştirilecektir.

Zannediyorum, bir sorusu daha vardı, Sayın Ordu Milletvekilimizin, atlamış olmayalım.

RIDVAN YALÇIN (Ordu) – Havaalanı ve liman Sayın Bakan.

ULAŞTIRMA BAKANI BİNALİ YILDIRIM (Devamla) – Havaalanı ve liman, evet.

Efendim, bildiğiniz gibi, 553 kilometrelik Karadeniz Sahil Yolu yüzde 98 oranında tamamlanarak hizmete girmiştir.

EŞREF KARAİBRAHİM (Giresun) – Sayın Bakanım, dün bir kişi öldü, bir öğretmenimiz öldü. Giresun girişinde, biliyorsunuz büyük sıkıntılarımız var. Bir öğretmenimiz dün vefat etti, belki gazeteden, basından okumuşsunuzdur. Acayip bir kavşak var Giresun girişinde.

ULAŞTIRMA BAKANI BİNALİ YILDIRIM (Devamla) – Efendim, şimdi, tabii, yol standardını iyileştirince, iki gidiş iki geliş, asfalt kaplı, virajsız yol olunca millet de artık gazdan ayağını çekmiyor, ama bunlar mazeret değil. Şu anda Karadeniz Sahil Yolu'nun birçok bölgede erişim noktaları var, yani yüzlerce erişim noktası var. Bu erişim noktalarının, kontrollü hâle getirilmesi, üst geçitlerle veya diğer tedbirlerle, çalışmaları hâlen devam etmektedir. Bu sorunun en fazla Giresun bölgesinde olduğunu biliyoruz, buraya da ağırlık veriyoruz, bunu ifade etmek istiyorum.

Benim söylemek istediğim başka bir şey var; tabii, Giresun, Ordu; doğusunda Trabzon, batısında Samsun. İki ilimizde de havaalanı var. Şu andaki yol da iyileştirildiği için Giresun'dan gidecek vatandaşlarımız Trabzon'a, Ordu'dan gidecek vatandaşlarımız da Samsun'a, yaklaşık bir saat, bir saat on beş dakikalık bir süre içerisinde gidebiliyorlar. Eskiden bu havaalanlarına ulaşmak…

EŞREF KARAİBRAHİM (Giresun) – Sayın Bakanım, ORGİ havaalanı gündemde değil mi?

ULAŞTIRMA BAKANI BİNALİ YILDIRIM (Devamla) – Bir dakika müsaade edin… Biz, mevcut durumu söylüyoruz.

Eskiden buralara iki buçuk, üç saatte gidilebiliyordu, şimdi bu meydanlara bir saat, en fazla bir buçuk saatte gidilebiliyor.

Gelelim ORGİ havaalanı meselesi…

EŞREF KARAİBRAHİM (Giresun) – Sayın Bakan ORGİ havaalanı gündemde değil mi?

ULAŞTIRMA BAKANI BİNALİ YILDIRIM (Devamla) – Efendim, şimdi, 1998 yılında Ordu ile Giresun arasında havaalanı yapımı gündeme gelmiş. Ordu'ya 19 kilometre, Giresun'a 25 kilometre mesafede Gülyalı mevkisinde, denizden tamamen dolgu yapmak suretiyle bir havaalanı projesi, fikri ortaya atılmış. Bunun için Bakanlığımız DLH Genel Müdürlüğünün yatırımına teklif edilmiş dış kredili yapılması için. Burada, tabii, dış kredi izinleri, yatırım önceliği, fizibilitesi bakımından ısrarla teklif edilmesine rağmen, maalesef, gerekli izinler o dönemde sağlanamamıştır Hazineden, DPT'den.

RIDVAN YALÇIN (Ordu) – Efendim, milyarlarca bağış toplandı vatandaşlardan, oraya mendirek yapıldı, atıl şekilde bekliyor şu anda.

ULAŞTIRMA BAKANI BİNALİ YILDIRIM (Devamla) – Şimdi tabii, bu hâlde devam ederken -şimdi devam ediyoruz, yani devamı- mendirek, deniz dolgusu, uçuş üniteleri, üstyapı, müteferrik işler inşaatı bu yatırım programında devam ederken, Hazine Müsteşarlığı 2001 yılında, yani koalisyon hükûmeti döneminde bu yatırımı programdan çıkarmış. Şimdi, 2003 yılında da tekrar, milletvekillerimiz bunu gündeme getirmiş ve takip eden yıllarda da bu talep tekrarlanmıştır. Şimdi de, sizin ifade ettiğiniz gibi, bu havaalanının kısa vadede, Karadeniz bölünmüş yolu yapıldığı için, Trabzon ve Samsun havaalanlarıyla bu ihtiyaç bir ölçüde giderilmektedir. Ancak, 2008 yılı içerisinde biz, bu havaalanıyla ilgili projeyi tekrar gündeme alıyoruz, gerekli etüt çalışmalarını yapıp orta vadede bunun yapılması konusunu değerlendireceğiz. Neden? Çünkü bu, tamamen denizden dolgu yapılmak suretiyle yapılacak bir havaalanıdır. Kamu kaynaklarının çok idareli kullanılması lazım.

Bakın, biz geldiğimizde Trabzon Havaalanında hava trafiği çok zayıftı. Şu anda Trabzon Havaalanı 1,5 milyona ulaştı. Haftalık seferler, zannediyorum, yazın 55, kışın 35 günlük sefer yapılabiliyor. Dört-beş şirket sefer yapıyor. Şu anda pistin, tabii ömrü, bu çok kullanımdan dolayı kısalıyor.

Trabzon'a ikinci bir pist yapılması orta vadede gündemimizde. Sadece bir ikinci pist yapılması, yine ORGİ havaalanı gibi denizden tamamen dolguyla yapılacak. Yaptığımız hesaplara göre 400-500 trilyonluk bir iş, minimum, bu, sadece pist. ORGİ havaalanını da siz ona göre düşünün, bundan daha büyük bir proje.

Deniz üzerine havaalanı yapılması gayet de mümkün; oraların arazilerini biliyoruz, öyle düz ovalar, platolar yok. Bu projeyi, eldeki kaynaklar ve ihtiyaç öncelikleri çerçevesinde değerlendireceğiz. Bu konuda çalışmalarımız bu yöndedir.

Bilgilerinize arz ederiz.

Zannediyorum cevaplanmayan soru kalmadı.

BAŞKAN – Süreniz de tam doldu Sayın Bakanım.

ULAŞTIRMA BAKANI BİNALİ YILDIRIM (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim, sağ olun.

ULAŞTIRMA BAKANI BİNALİ YILDIRIM (Devamla) – Değerli milletvekilleri, hepinize saygılar sunuyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

RIDVAN YALÇIN (Ordu) – Sayın Bakanım, liman sorum vardı. Samsun'da, Trabzon'da liman da var, Ordu'ya limana gerek yok diyeceksiniz zaten.

BAŞKAN – Saygıdeğer arkadaşlarım, sayın milletvekilleri, Sayın Bakanla görüşecekseniz arkadaşlar, Sayın Bakan duruyor, Genel Kurulda, konuşabilirsiniz, bir mahzuru yok.

Şu anda birkaç dakikalık süre var ama, ben, burada, ekrana girmiş olan bütün milletvekili arkadaşlarıma kendi görüşlerini ifade etmeleri için kısa kısa süreler vereceğim.

Sayın Doğru, buyurun.

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Sayın Başkanım, 16'ncı sıradaki soruma vermiş olduğu cevaptan dolayı Sayın Bakana teşekkürlerimi sunmak istiyorum.

Tokat'ın Talazan Köprüsü Selçuklular zamanından beri Erbaa ve Niksar arasındaki yolda kullanılmış olan bir köprüdür ve şu an itibarıyla da onun tarihî taşlarının hepsi Kelkit Irmağı'na düşmüştür.

Dolayısıyla, ırmaktan çıkarılıp kendi tarihî dokusuna göre yapılması gerekir. Sayın Bakan 2008 senesi içerisinde şayet ödenek verirse…İnşallah verecektir, o şekilde söylemiştir, 2008 senesi içerisinde biteceğini ifade etmiştir. Ben bunu bir taahhüt olarak kabul ediyor ve her zaman takip edeceğimi ifade etmek istiyorum.

İkinci sorum olarak, ayrıca, 19'uncu sıradaki soruma cevap verilmiştir. Zile-Alaca yolu yıllardan beri Tokatlıların bir rüyası olarak her zaman göz önüne getirilen bir yoldur. 2000 yılı içerisinde bu yol üzerinde ciddi çalışmalar yapılmış ve 2002 ve 2004 yılı içerisinde bitirilmesi 57'nci Hükûmet zamanında ifade edilmiştir. Ancak Hükûmetin erken düşmesiyle beraber, ayrılmasıyla beraber, 2002'den itibaren 2007'ye kadar olan dönemde o verilmiş olan sözler yerine getirilmemiştir. Sayın Bakan 2010 yılı içerisinde bu yolun bitirileceğini ifade etmiştir. Bu konuda da bunu da taahhüt olarak kabul ediyoruz ve de her türlü konuşmalarını bu yönde de takip edeceğimizi buradan bir kez daha ifade ediyor, vermiş olduğu cevaplardan dolayı teşekkürlerimi sunmak istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Ben de katkılarınız için size teşekkür ediyorum.

Sayın Yalçın, buyurun.

RIDVAN YALÇIN (Ordu) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Efendim, Sayın Bakan dinlemiyor bizi zannediyorum ama…

BAŞKAN – Dinliyor, dinliyor, Sayın Bakan sizleri dinliyor.

Buyurun.

RIDVAN YALÇIN (Ordu) – Şimdi, efendim, ilçe yollarıyla ilgili Sayın Bakanın verdiği bilgiler kısmen doğru, fakat…

BAŞKAN – Arkadaşlar, Sayın Bakana hitaben konuşuyor milletvekilleri, lütfen efendim Sayın Bakanı meşgul etmeyiniz.

RIDVAN YALÇIN (Ordu) – …hâlen yapımı, projesi devam ettiğini belirttiği yolların başlarına AKP Hükûmeti ilk iktidar olduğunda "Acil Eylem Planı kapsamındadır." demişti, tabelalar eskidi, yollar hâlâ yapılmadı.

Sayın Bakan, havaalanı için anlıyorum ki gereksiz olduğunu ifade etti, liman sorumuza hiç cevap vermedi. Zaten havaalanıyla ilgili açıklamadan Samsun ve Trabzon'da liman olduğu için Ordu'da limana da gerek olmadığı gibi bir sonuç ortaya çıkıyor. Sayın Bakana sadece şunu söylemek istiyorum: Eğer Ordu'ya havaalanı ve liman yapılmayacaksa, lütfen, Enerji Bakanımız ve partinize mensup Ordulu milletvekili arkadaşlarımız, seçim meydanlarında "İlk işimiz havaalanı, ikinci işimiz liman." demişlerdi, lütfen bu gerçeğe aykırı beyanları sebebiyle Ordu halkından özür dileme erdemini göstersinler.

Teşekkür ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yalçın.

Sayın Aslanoğlu, buyurun efendim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Sayın Bakanım, biz kimsenin hakkını yemek istemeyiz. Siz ifade ettiniz, iki kat yol yaptık 2003- 2007… Malatya'nın etrafındaki illerle bağlantılı yolu 1.200 kilometre, eğer 600 kilometre yapmış olsaydınız size teşekkür ederdim, yaptığınız tüm yol -siz belirttiniz- 120 kilometre. Onun için… Ankara-Van yolu bu yol, bu yol Kayseri-Malatya yolu değil Sayın Bakanım, bu yol Ankara-Van yolu. Eğer Türkiye'de Ankara-Van yoluna öncelik yoksa Sayın Bakanım, ne diyeceğiz… Ama Gürün'e kadar geliyor, sadece Gürün-Malatya arasında 180 kilometrede 13 kilometre, siz belirttiniz; Kangal'a kadar geliyor, Kangal'dan Malatya'ya 3 kilometrecik; Hekimhan -dediniz ya efendim- Hiçbir çivi çakılmadı. Gölbaşı-Adıyaman-Malatya yolu on yedi yıldır bitirilmiyor, 90 yılında başlanmış, on yedi yıldır… Malatya-Battalgazi yolu yedi yıldır bitirilmiyor.

Sayın Bakanım, ayrıca bir, Nemrut Yolu… Turizm Bakanım gitmiş. Burası bir dünya harikası. Bu yolun mutlaka Karayolları kapsamına alınması gerekiyor Sayın Bakanım. Bu yol köy hizmetlerinin kapsamında. Burası dünyanın yedinci harikası. Bu yolun bitirilmesi lazım.

Ben şunu söylüyorum: Bölünmüş yollardan Malatya kısmetini alamamıştır, hakkını alamamıştır, eğer yüzde 50 ise Türkiye'de yaptığımız yollar, sadece beşte 1 hakkını almıştır Sayın Bakanım. Biz hakkımızı istiyoruz. Başka bir şey istemiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Allah'ın günü çok Sayın Aslanoğlu, olur inşallah.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Hakkımızı istiyoruz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Ağaoğlu.

METİN ARİFAĞAOĞLU (Artvin) – Sayın Bakanım, Artvin ulaşım sorunlarını hâlledememiş bir ildir. Barajlar nedeniyle yollarımızın büyük bir kısmı baraj gölü içinde kalmıştır ve baraj gölünün üstünden yeni yollar yapılmaktadır. Borçka-Artvin-Köprübaşı arasındaki 27 kilometrelik yol bir yıl önce trafiğe açılmıştır. Buradaki 11 adet tünelin aydınlanmasında biraz beklenilecektir, bunu kabul edebilirim, ancak Borçka-Murgul yolunda 900 küsur metrelik bir tünel vardır, beş yıldır trafiğe açıktır.

Benden önce burada bulunan iki vekilden de buranın aydınlatılması için talepte bulunulmuştur, her ikisi de söz vermiştir bu tünel aydınlanacaktır diye. Aradan beş yıl geçti, bu tünel hâlen daha aydınlatılmadı.

Yine seçim zamanında… Şehrimize yakın, 4-5 kilometre mesafede iki köyümüz vardır. Bu köyün insanları genelde şehre yaya gitmeyi tercih ediyorlar. Fakat tünelde kurp vardır, aliyman yoktur, diğer bir söyleyişle viraj vardır, çok karanlıktır. Özellikle şehre yaya gitmeyi tercih eden bayanlarımız korkuyor, bu tünelden yaya geçemiyor. Onun için öncelikle buranın aydınlatılmasını istiyorum.

Diğer cevaplarınız için de çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, cevapları için Sayın Bakanımız Binali Yıldırım'a ve katkılarından dolayı da bütün milletvekili arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

Sanayi ve Ticaret Bakanımız Sayın Zafer Çağlayan da soruları cevaplandırmak üzere Genel Kurulumuzda hazır bulundu ama vaktimiz yetişmedi.

Dolayısıyla şu dakika itibarıyla soru-cevap işlemini tamamlamış bulunuyoruz.

Hepinize teşekkür ediyorum.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati : 17.38

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.58

BAŞKAN: Başkan Vekili Nevzat PAKDİL

KÂTİP ÜYELER : Fatma SALMAN KOTAN (Ağrı), Yaşar TÜZÜN (Bilecik)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 25'inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince, diğer denetim konularını görüşmüyor ve gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VIII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/337) (S. Sayısı: 47) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Hükûmet? Yerinde.

Sayın milletvekilleri, İç Tüzük'ün 91'inci maddesi kapsamında görüşülen tasarının geçen birleşimde birinci bölümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştı.

Şimdi birinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra, ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

1'inci maddenin başlığını okutuyorum:

MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUK VE USUL HUKUKU HAKKINDA KANUN

TASARISI

BİRİNCİ KISIM

Milletlerarası Özel Hukuk

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Kapsam

MADDE 1 -

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

(x) 47 S. Sayılı Basmayazı 22/1//2007 tarihli 24'üncü Birleşim Tutanağına eklidir.

Yabancı hukukun uygulanması

MADDE 2-

BAŞKAN – Madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 47 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının 2. Maddesinin 5. fıkrasının metinden çıkarılmasını saygı ile arz ederiz.

Faruk Bal	Oktay Vural	Nevzat Korkmaz
Konya	İzmir	Isparta
Mehmet Şandır	Osman Ertuğrul	Mümin İnan
Mersin	Aksaray	Niğde

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANI MEHMET ALİ ŞAHİN (Antalya) – Biz de katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge sahipleri…

FARUK BAL (Konya) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Yabancı hukuku uygulayacak olan hakim, zaten, o ülkenin hukukuna göre bölgesel kanun uygulaması mevcut ise, hangi bölge kanununun uygulanacağını belirleyecektir.

Bu madde malumu kanun metni haline getirilmekten ibarettir.

Bu sebeple kanun metninden çıkarılması gerekmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

Değişken ihtilâflar

MADDE 3-

BAŞKAN – Madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 47 sıra sayılı Kanun Tasarısının 3. Maddesinde yer alan "yerleşim yeri" ibaresinin "ikametgah" olarak değiştirilmesini saygı ile arz ederiz.

Faruk Bal	Oktay Vural	Nevzat Korkmaz
Konya	İzmir	Isparta
Mehmet Şandır	Osman Ertuğrul	Mümin İnan

Mersin Aksaray Niğde

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANI MEHMET ALİ ŞAHİN (Antalya) – Efendim, takdire bırakıyoruz biz.

BAŞKAN – Sayın Bal, konuşacak mısınız, gerekçeyi mi okutayım?

FARUK BAL (Konya) – Konuşacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge sahipleri adına Sayın Faruk Bal, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi adına, 2'nci maddeyle ilgili olmak üzere sunulmuş olan önerge hakkında gerekçelerini açıklamak üzere söz almış bulunuyorum. Yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

Önümüzde bulunan, görüştüğümüz, Milletlerarası Özel Hukuk ve Hukuk Usulüne İlişkin Kanun Tasarısı siyasi düşüncelerden ayrık olarak mütalaa edilmesi gereken teknik bir kanundur. Bu teknik kanunda, çok ciddi hukuki hatalar bulunmaktadır, çok ciddi hukuki eksiklikler bulunmaktadır, çok ciddi hukuki fazlalıklar bulunmaktadır. Bu fazlalıklardan, eksikliklerden ve yanlışlıklardan birkaç tanesinden birisi de "ikametgâh" kelimesiyle ilgili olan 3'üncü maddedeki yanlışlıktır.

Değerli arkadaşlarım, gerek Mecelle'de gerek 1926 tarihli Medeni Kanun'da "ikametgâh" kelimesi Türk hukukuna, Türk hukuk kültürüne yerleşmiş olan bir kelimedir. Bu kelime, 2000 yılında çıkarılan Medeni Kanun'un yenilenmesine ilişkin yasada terk edilmiş, onun yerine "yerleşim yeri" adı altında "ikametgâh" kelimesini karşılamayan bir kelime kullanılmaya başlanılmıştır. O tarihte milletlerarası ilişkiler düşünülmediği için fark edilmemiş olabilir, ancak bugün milletlerarası ilişkileri düzenleyen bir kanun ile karşı karşıyayız.

"Yerleşim yeri"ni ben… Türkçeden Türkçeye sözlüklerden araştırdım, "yerleşim yeri" diye bir kelime Türkçeden Türkçeye sözlüklerde bulunmamaktadır, çünkü bir ıstılahtır. "Yerleşim yeri"ni Türkçeden İngilizceye sözlüklerde aradım, yok. Peki, niye bu sözlüklerdeki aramaya ihtiyaç duyuyoruz? Çünkü, görüştüğümüz kanun, yabancı unsurlu mahkeme kararlarının hangi ülke hukuku tatbik edilecekse tercüme edilmesinden doğan bir sorunla karşılaşılacaktır. Yani, eğer Türk hukuku yabancı bir ülkede uygulanacak ise, o takdirde, yetkinin ve kanunlar ihtilafının düzenlenebilmesi ve çözümlenebilmesi için Türk kanunu tercüme edilecektir. Bizim kanunumuzdaki "yerleşim yeri"nin İngilizcedeki adı "establishment"dır. "İkametgâh"ın karşılığı ise yine İngilizce'de "domicile"dır. O zaman, burada yapılan yanlışlık tercüme evrakına "establishment" olarak geçecektir ve "establishment" kelimesinin karşılığı olarak da "ikametgâh" değil, "yerleşim yeri hukuku" uygulanacak veya yerleşim yerinin bulunduğu ülkenin mahkemesi yetkili olacaktır. Ağırlıklı olarak Türk vatandaşlarının yabancı ülkelerdeki davalarında uygulanacak kanun ve belirlenecek yetkili yabancı mahkeme açısından ağır bir sorun doğuracaktır. Bu sorunun varlığı tasarının gerekçesinde açıkça ifade ediliyor ve gerekçede, tercih edilen bölüm kısmında, bunu hazırlayan ekip ya da bunda emeği geçen insanlar "Beni buradan değiştirin." diye bas bas bağırıyor ve diyorlar ki "Böyle bir yanlışlık var. Bu yanlışlığı, yazarların ve araştırmacıların, Türk hukukunun eski kurallarını da dikkate alması gerekir." gibi bir anlamsız cümleyle bitiriyorlar. Hâlbuki, araştırmacıların, yazarların işi değil ki bu, uygulayıcıların işi. Biz uygulayıcının eline yanlış kanun verirsek, oradan doğacak sonuçlardan Türk vatandaşları da etkilenecek ise, bunun vebali burada bulunan vekillerin omuzları üzerinde olacaktır.

Yaptığımız teklif tamamen teknik manada ve Türk hukukuna mevcut bir yanlışı düzeltme imkânı vermektedir. Bu yanlış bu şekilde eski bir hatayı tekrarlamakla düzeltilemez. Hata Medeni Kanun'daki "yerleşim yeri" olarak tanımlanan tabirin "ikametgâh" olarak Medeni Kanun'da düzeltilmesiyle mümkün olabilir. Bunun da ilerideki günlerde Meclisin huzuruna getirilmesini ümit ve temenni etmekteyiz. Önergemiz doğrultusunda Yüce Meclisin tasvibini talep etmekteyiz.

Bu düşüncelerle, Milliyetçi Hareket Partisi adına hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bal.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

4'üncü maddeyi okutuyorum:

Vatandaşlık esasına göre yetkili hukuk

MADDE 4-

BAŞKAN – Madde üzerinde bir adet önerge vardır, önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 47 sıra sayılı Kanun Tasarısının 4. Maddesinde yer alan "yerleşim yeri" ibaresinin "ikametgah" olarak değiştirilmesini saygı ile arz ederiz.

Faruk Bal	Oktay Vural	Nevzat Korkmaz
Konya	İzmir	Isparta
Osman Ertuğrul	Mehmet Şandır	Mümin İnan
Aksaray	Mersin	Niğde

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Hangi önerge efendim? Karıştı, bir daha lütfeder misiniz Başkanım.

BAŞKAN – 4'üncü maddeyle ilgili olan önergeye Sayın İyimaya.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Evet. Kabul etmiyoruz efendim.

Efendim, açıklayayım isterseniz, gerekçe var.

BAŞKAN – Çoğunluğunuz var mı?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – "Kabul ediyoruz"da çoğunluk aranır, "Kabul etmiyoruz"da aranmaz Başkanım.

BAŞKAN – Tamam.

Hükûmet?

SANAYİ VE TİCARET BAKANI MEHMET ZAFER ÇAĞLAYAN (Ankara) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Evet. Konuşacak mısınız, gerekçeyi mi okutayım?

Konuşacaksınız.

Sayın Bal, buyurun efendim.

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tekrar huzurunuzdayım. Anlaşılan epeyce huzurunuza çıkacağız, çünkü ara verildiğinde Milliyetçi Hareket Partisi tarafından hazırlanmış yirmi sekiz tane önergenin bu kanunun olgunlaştırılması, iyileştirilmesi, mükemmelleştirilmesi amacıyla verilmiş olduğunu Sayın Bakanımıza arz ettik. Sayın Bakan da bunların üzerinde kabul edilebilecek olanları (+) işaretiyle işaretledi, biz de tekrar olanları geri çekmek suretiyle bir anlaşmaya vardık. Fakat şu anda Sayın Bakan yerinde değil. Sanıyorum, parti grubuna da bilgi verilmemiş. Dolayısıyla, Milliyetçi Hareket Partisi, olarak, başından beri uyguladığı pozitif muhalefetin, uzlaşmacı muhalefetin, katılımcı muhalefetin yerine fırsatçı bir anlayışın hâkim olduğunu fark etmiş durumdayız.

Bizim ifade ettiğimiz husus siyasi bir düşüncenin ürünü değildir, tamamen teknik, tamamen ülke vatandaşlarının yabancı unsurlu kararlar ve yabancı mahkemelerin yetkilerinin belirlenmesinde ve yabancı ülkelerin kanunları ile Türk kanunlarının ihtilafında ortaya çıkacak durumlarda Türk vatandaşını korumak amacıyla verilmiştir.

Biraz önce sizlere izah ettim, "ikametgâh" kelimesinin günahını ya da katledilme sebebini biraz daha geniş anlatayım. 2000 yılında çıkarılan Medeni Kanun'un tasarısı hazırlanırken, bendeniz o Kanun'un Adalet Bakanlığındaki komisyonunun içerisindeydim. Bu komisyonda, gerekmediği hâlde dil bilimciler vardı. Bu dil bilimcileri, yerleşmiş, hukuk kültürüne girmiş olan hukuki tabirleri ortadan kaldırıp, kendilerince uydurdukları kelimeleri buraya monte etmek istemişlerdir. Tabii ki bunun anlamı, bir hukuk kültürü devrimi ya da kültür devrimi gibi bir sonuç doğuracaktır. Mevcut bilgi birikimi, mevcut kelimelerin anlam bütünlüğü, anlam ailesi yok edilmekte, yeni ihdas edilen bir kelimeyle yeni bir kültür yaratılmaya çalışılmaktadır. İşte, o çalışma içerisinde "ikametgâh" kelimesi katledilmiştir. Yerine yeni bir kelime doğmuştur. Doğan kelimenin adı "yerleşim yeri". Bunun Türk dil bilimcileri açısından bir anlamı

olabilir, ama uluslararası hukuk terminolojisinde hiçbir anlamı yoktur. Yani "ikametgâh" kelimesini karşılayabilecek hiçbir anlamı yoktur. "İkametgâh" kelimesinin -tekrar ediyorum- anlamı "domicile"dir, "yerleşim yeri" diye yerine ikame edilen kelimenin anlamı ise "establishment"tir.

Şimdi, vatandaşlarımız bir hukuki ihtilaf ile karşı karşıya kaldı. Bu hukuki ihtilafla ilgili uygulanacak kanunların belirlenmesiyle ilgili olmak üzere Türk kanunu tercüme ediliyor. Tercüme edilen bu kanunun içerisinde "ikametgâh" kelimesi yerine "yerleşim yeri" kelimesi var ve bunu bir yabancı ülkede bir tercüman tercüme edecek. Bizim Medeni Kanun'umuzun 2000 yılında geçirdiği serüvenden oradaki tercümanın haberi olabilir mi? Bizim bu kanun tasarısının dil ile ilgili gerekçe bölümünde bunu yazan kişilerin "Aman buna dikkat edin." diye ortaya koyduğu bir cümleden haberdar olabilir mi? Olamaz. Olamadığı içindir ki bu kelime "establishment" olarak tercüme edilecektir veya diğer ülkelerde anlamı neyse o şekilde tercüme edilecektir. Bizim vatandaşımız ikametgâh hukukunun uygulanması gereken hâllerde ikametgâh hukuku değil geçici olarak gittiği ülkenin hukukuna tabi olacaktır. Bizim vatandaşımız, bizim ülkemizdeki ikametgâh mahkemesinde yargılanması gerekirken veya hukukunu bu mahkemede araması gerekirken, yabancı bir ülkede, yerleşim yeri olarak belirlenmiş olan başka bir ülkede yargılanmak mecburiyetinde kalacaktır. Bu bu kadar açık iken ve Sayın Bakan da bunu anlamış ve ilgili arkadaşlara…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bal, buyurun konuşmanızı tamamlayınız.

FARUK BAL (Devamla) - …ilgili arkadaşlarına bilgi vermiş iken önergemizin reddedilmiş olmasına şaşırdım. Benim şaşırmam yetmez, ama bu kanun uygulamaya başlandığında doğacak sonuçlardan hepiniz şaşıracaksınız. Temenni ederim ki şaşkınlığınız uzun sürmez.

Teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Kısa bir açıklama yapacağım Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın İyimaya, kısa bir açıklamanızı alalım.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Değerli Başkanım, çok değerli milletvekilleri; hukukumuzda Medeni Kanun yürürlüğe girmeden evvel -yeni Medeni Kanun- "ikametgâh" tabiri var idi.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Ne zaman yürürlüğe girdi?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – 2001 sanıyorum.

Medeni Kanun'da "ikametgâh" Bilim Kurulu ve Yüksek Genel Kurul tarafından "yerleşim yeri" olarak Türkçeleştirilmiştir. Doğrudur yanlıştır, semantiği, yüklenen anlam budur, Nüfus Kanunu'nda öyledir.

Müzakere sırasında Sayın Faruk Bal kardeşimle birlikte… Yargıtay 2. Hukuk Dairesi -ki bu ihtilaflara bakıyor- "Terimde yeknesaklık meydana gelmiştir." deniyor. Bu kanun bir dış hukuk kanunu, dış ülkede uygulanacak kanun değildir. Yabancılık unsurunu, kişi veya toprağı taşıyan ihtilaflarda Türkiye'de uygulanacak hukuktur. Onun için, millî hukukta bir kategoride veya bir normda "yerleşim yeri" öbüründe "ikametgâh" demek, ikili bir terminolojiyi aynı parlamentonun benimsemesi yasama tekniği bakımından da uygun değildir diye düşünerek bu anlayışı da orada derpiş ettik. Doğrudur, daha evvel "olabilir" dendi, ama Yargıtay 2. Hukuk Dairesi Başkanının bu açıklaması üzerine Komisyonumuz -zaten katılma yeter sayısı yok idi- katılmama iradesini izhar ettiler, Bakanımız da takdire bıraktılar.

Yüksek Genel Kurulun takdirlerine arz ediyorum.

BAŞKAN – Saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım, biraz önce açıklamalarını dinlediğiniz, Hükûmetin takdire bıraktığı, Komisyonun katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

5'inci maddeyi okutuyorum:

Kamu düzenine aykırılık

MADDE 5-

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım, yeni madde ihdasına dair iki tane önerge vardır, ayrı ayrı okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 47 sıra sayılı Kanun Tasarının 5. maddesinden sonra gelmek üzere, aşağıdaki maddenin 6. madde olarak eklenmesini ve madde numaralarının teselsül ettirilmesini saygı ile arz ederiz.

Müdahaleci Kurallar

Madde 6- Yetkili yabancı hukukun uygulandığı durumlarda dahi, düzenleme amacı ve uygulama alanı bakımından Türk hukukunun doğrudan uygulanan müdahaleci kurallarının kapsamına giren hallerde bu kurallar uygulanır.

Faruk Bal	Oktay Vural	Nevzat Korkmaz
Konya	İzmir	Isparta
Mehmet Şandır	Mümin İnan	Osman Ertuğrul
Mersin	Niğde	Aksaray

BAŞKAN – Saygıdeğer milletvekilleri, yeni madde ihdasına dair olan önergeyi okuttum.

İç Tüzük'ün 87'nci maddesi gereğince şimdi Komisyona soracağım. Eğer Komisyon önergeye salt çoğunlukla, yani 13 üyesiyle katılırsa, önerge üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açacağım. Komisyonun salt çoğunlukla katılmaması hâlindeyse önergeyi işlemden kaldıracağım.

Sayın Komisyon, önergeye salt çoğunlukla katılıyor musunuz?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Efendim buna katılamıyoruz. Benzeri bir terminoloji farklılığı var, benzeri bir önerge var, ona katılacağız.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Sayın Başkan, toplantı yetersayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılmamış olduğundan önergeyi işlemden kaldırıyorum.

Sayın Şandır, sırası geldiğinde teklifinizi değerlendireceğim.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 47 Sıra Sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun Tasarısının 5. maddesinden sonra aşağıdaki maddenin 6. madde olarak eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Gülşen Orhan	Abdulhadi Kahya	Öznur Çalık
Van	Hatay	Malatya
Ahmet Öksüzkaya	İsa Gök	Eyüp Ayar
Kayseri	Mersin	Kocaeli

"Türk hukukunun doğrudan uygulanan kuralları:

Madde 6- Yetkili yabancı hukukun uyguladığı durumlarda, düzenleme amacı ve uygulama alanı bakımından Türk hukukunun doğrudan uygulanan kurallarının kapsamına giren hallerde o kural uygulanır."

BAŞKAN – Saygıdeğer milletvekilleri, yine İç Tüzük'ün 87'nci maddesine göre yeni madde ihdasıyla ilgili olan bu önerge için Komisyonun görüşünü alacağım.

Sayın Komisyon, salt çoğunlukla bu önergeye katılıyor musunuz?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Salt çoğunluğumuz var, katılıyoruz. Önceki önergeden farkı terimdir, katılıyoruz efendim.

BAŞKAN – Şimdi, önceki önergeyi karıştırmayınız. Bu önergeye katılıyor musunuz, katılmıyor musunuz?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Katılıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Evet, salt çoğunluğa bakayım.

Saygıdeğer milletvekilleri, salt çoğunluk var ve dolayısıyla, yeni bir madde olarak görüşme açıyorum.

Madde üzerinde söz isteyen?

FARUK BAL (Konya) – Önerge aleyhine…

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Aleyhine Sayın Faruk Bal konuşacak.

BAŞKAN – Sayın Bal, grup adına söz talebiniz mi var şu anda sizin?

FARUK BAL (Konya) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bal, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi tekrar saygıyla selamlıyorum.

Sanıyorum Sayın Bakanımız yerine teşrif etmişlerdir, belki ilk maddelerdeki karışıklığı düzeltme imkânı vardır. Bu düzeltme imkânı bu kanunun da düzgün çıkmasına imkân sağlayabilecek, yapılan yanlışlıkları tekriri müzakere ile de düzeltebilecek bir imkân sağlayacaktır. O bakımdan, bu maddeyle ilgili görüşlerimi bu çerçeve içerisinde sınırlandırarak, zarafetimi kullanarak bu üslup dairesinde konuşmak istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, biraz önce verdiğimiz 2'nci maddenin 5'inci fıkrasının kaldırılmasına ilişkin önerge reddedildi. O önerge, üçüncü yabancı ülkelerin hukukunu uygulayacak olan Türk hâkimine şunu araştırma görevini veriyordu: Eğer üçüncü yabancı ülke çok hukuklu bir ülke ise, bu takdirde, çok hukuklu kanun içerisinde hangi kanunu uygulayacağını gösteren bir fıkra idi. Bu niye buraya yazılmıştı? Hiç gereği yoktu. Niye buraya yazıldığının ben daha anlamını bulamadım. Çünkü bu 2'nci maddenin 1'inci fıkrasında, hâkimin yabancı hukuku resen uygulayacağı zaten görev olarak verilmiş. 1'inci fıkranın ikinci cümlesinde hâkimin yabancı hukuku uygularken taraflardan yardım alacağı da yazılmış maddeye. Üçüncü olarak, zaten hâkimin yapması gereken iş bu iştir. O zaman bu maddeye ne gerek var? Olmaması gerekir.

Bunu şimdiye kadar niye anlattım? Bizim bu maddedeki, yani görüştüğümüz bu maddedeki reddedilen, işleme alınmayan önergemiz ile şu anda üzerinde konuştuğum önerge arasında tek fark, Türk hukukunun müdahaleci kurallarının telaffuz edilemeyişidir. Neden korkuyoruz da Türk hukukunun müdahaleci kurallarının telaffuzundan çekiniyoruz? Bir yukarıdaki maddede kamu düzenini yazmışız, altındaki maddede "müdahaleci hukuk" der iken niye çekiniyoruz da müdahaleci hukukun tanımını uzun uzun yapıyoruz?

2'nci maddenin 5'inci fıkrası ile bu maddedeki mantığı karşılaştırır iseniz, her ülke kendi hukukunu, kendi vatandaşının hakkını korumak için azami bir gayret sarf ederken, bu tasarıda bu azami gayretin asgari seviyede sarf edildiğini görüyoruz. Bu nedenle önergenin aleyhine oy kullanacağız. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bal.

Yeni madde ihdası üzerinde başka söz talebi? Yok.

Ekrana girmiş olan milletvekili arkadaşlarımız var, soru-cevap işlemini gerçekleştireceğiz.

Sayın Akcan, buyurun.

ABDÜLKADİR AKCAN (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, aracılığınızla Sayın Bakana… Artık usul nedir bilemiyorum. Sayın Adalet Komisyonu Başkanının biraz önceki reddedilen önergeyle ilgili olarak Genel Kurulumuzu aydınlatma amacıyla yaptığı konuşma sırasında kullandığı ifadenin ne anlama geldiğini sormak istiyorum? Burası Türkiye Büyük Millet Meclisi ve kanunları yapan en yüce meclis.

Komisyonda önergeyle ilgili olarak değerlendirme yapılırken Yargıtayın ilgili dairesinin uzman görüşünün göz önüne alındığı ifade edildi. Biz burada kanunları yaparken uzmanlar "he" derse ona evet, uzmanlar "hayır" derse ona hayır mı diyeceğiz? Sayın Bakanın bu noktada bu konuyu aydınlatmasını istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım…

ADALET BAKANI MEHMAT ALİ ŞAHİN (Antalya) – Sayın Başkanım, kuşkusuz ki yasama organı Türkiye Büyük Millet Meclisidir. Gerek komisyonlarımız gerek Genel Kurul gündemine hâkimdir, kanunları yaparken milletten almış olduğu yetkiyi hür iradesiyle kullanır.

Tabii ki teknik konuları içeren ve özellikle yargıyla ilgili konularda gerek Türkiye Büyük Millet Meclisinin ilgili ihtisas komisyonlarında gerekse bu kanunların hazırlanmasıyla ilgili Adalet Bakanlığında veyahut da Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünde çalışma yapılırken gerek yüksek yargı organlarından gerekse üniversitelerimizin hukuk fakültelerinden görüş alınır.

Nitekim, şu anda görüşmekte olduğumuz Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun Tasarısı da hazırlanırken üniversitelerimizin ve yüksek yargı organlarımızın mensuplarından yararlanılmıştır. Bu kanun tasarısı hazırlanırken bu alanda gerek Türkiye çapında gerekse uluslararası camiada tanınan Profesör Doktor Gülören Tekinalp Başkanlığında üniversitelerimizin hukuk fakültelerinde bu alanda gerçekten deneyim sahibi hocalarımızdan da yararlanılmıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin hür iradesiyle yasama görevini yaparken bu alanda ihtisas sahibi hocalarımızdan yararlanılmasını yadırgayacak bir düşüncede değiliz. Mutlaka dünya ve ülke gerçeklerine uygun olarak yasaların çıkmasına da tabii ki özen göstereceğiz.

Ben, biraz önce, bir başka konuyla ilgilendiğim için buradan ayrılmıştım. Sanıyorum o aşamada demin Değerli Milletvekili Arkadaşımın gündeme getirdiği konuda bir cümle ifade edilmiş. Belki Komisyon Başkanımız bu konuyla ilgili daha farklı açıklama yapacaktır.

Dolayısıyla, tabii ki Türkiye Büyük Millet Meclisi yasama yaparken hür iradesiyle hareket edecek, ama bu konudaki önerilerden, ihtisas sahibi kişilerden de görüş alarak daha isabetli yasa yapmaya da özen gösterecektir. Açıklamam bu istikamettedir Sayın Başkanım. Komisyon Başkanımızın bir açıklaması varsa, tabii kendi takdiridir.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Başkanım bir cümle…

BAŞKAN – Buyurun.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Teşekkür ediyorum soru sahibi Değerli Milletvekili Arkadaşımıza.

Türkiye Büyük Millet Meclisi yasa yaparken daha önce oluşturduğu hukuk bütününü ve oradaki terim birliğini sağlamak zorundadır. İkametgâh yerine yerleşim yerinin kullanıldığı bir hukuk birliğine sahibiz. Biz, şu anda İngiliz hukuku terminolojisiyle bir birlik sağlama değil, millî hukukumuz terimleriyle birlik sağlama noktasındayız.

Ben "ikametgâhın" aynen kalmasını istiyor idim, görüşüm de öyle idi. Medeni Kanun Komisyonda görüşülürken, parlamenter değilken bizzat Barolar Birliğini temsilen çalıştım. "Yerleşim yeri" oldu. Parlamento benimsedi, Yargıtay benimsedi, Nüfus Kanunu'na da koyduk. Bir kanunda ak, öbür kanunda yarı ak, öbür kanunda beyaz diyemeyiz terim birliği hassasiyeti içerisinde. Yoksa, "uzman öyle dedi, o öyle dedi" değil, hukuk kavramları ve kategorileri bunu emrettiği için yüce Parlamentoya bu görüşü arz ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet, yeni maddeyi oylarınıza sunacağım.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Sayın Şandır, siz karar yeter sayısı mı istiyorsunuz efendim?

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Hayır, toplantı yeter sayısı istiyoruz efendim.

(MHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

BAŞKAN – Evet, saygıdeğer milletvekilleri, oylamadan önce yoklama talebi var. Önce bir sayacağım, sonra da arkadaşlarımızın isimlerini alacağım. Gördüğüm kadarıyla 20 üye var.

Sayın Şandır, Sayın Bal, Sayın Kumcuoğlu, Sayın Doğru, Sayın Ural, Sayın Çalış, Sayın Işık, Sayın Yalçın, Sayın Durmuş, Sayın Uslu, Sayın Akcan, Sayın Melen, Sayın Taner, Sayın Torlak, Sayın Bal, Sayın Bulut, Sayın Tankut, Sayın Sipahi, Sayın Atılgan, Sayın Günal.

Saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım, elektronik cihazla yoklama yapacağım. İsimlerini yazmış olduğumuz milletvekili arkadaşlarımız lütfen yoklamaya katılmasınlar.

Üç dakika süre vereceğim.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Saygıdeğer milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır.

VIII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/337) (S. Sayısı: 47) (Devam)

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Bu madde yeni 6'ncı madde olarak kabul edilmiştir. Bundan sonraki maddeler, biraz önce de müzakere ettiğimiz şekilde, buna göre teselsül ettirilecektir.

Bilgilerinize sunuyorum.

7'nci maddeyi okutuyorum:

Hukukî işlemlerde şekil

MADDE 7-

BAŞKAN – Madde üzerinde bir adet önerge vardır, önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 47 sıra sayılı Kanun Tasarısının 7. Maddesinde yer alan "yer hukuku" ibaresinin "ülke hukuku" olarak değiştirilmesini arz ederiz.

Faruk Bal	Oktay Vural	Nevzat Korkmaz
Konya	İzmir	Isparta
Osman Ertuğrul	Mümin İnan	Mehmet Şandır
Aksaray	Niğde	Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Takdire bırakıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANI MEHMET ALİ ŞAHİN (Antalya) – Önerge "Yer hukuku" yerine "Ülke hukuku" şeklinde değişikliği öneriyor, değil mi efendim?

BAŞKAN – Evet.

ADALET BAKANI MEHMET ALİ ŞAHİN (Antalya) – Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Bal, gerekçeyi mi okutayım, konuşacak mısınız?

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Önerge hakkında Faruk Bal konuşacak efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bal.

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan, değerli üyeler; tekrar heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu kanunda eksiklik var, fazlalık var ve yanlışlık var diye söze başlamıştık. Yanlışlıklardan bir tanesi de bu maddedir.

Kanunun, yanlış hatırlamıyorsam, 12 veya 13 tane maddesinde ülke hukuku ve yer hukuku farklı farklı kullanılmıştır. Oysa, kastedilen ya ülke hukukudur ya yer hukukudur. Ülke hukuku olmasıyla yer hukuku olması arasında da anlam bakımından hiçbir fark yoktur. Fakat, bu kanunun farklı maddelerinde farklı terim kullanılmış olması uygulayıcıyı zora sokacaktır. Özellikle, yabancı unsurlu olan bu kanunun yabancı ülkelerde uygulanması açısından, yapılacak tercümelerde, "Niçin, ülke hukuku yerine yer hukuku tercihi yapılmıştır?" sorusunun cevabı, o ülkenin yargı makamlarınca aranmak durumunda kalınacak ve muhtemelen, bir tereddüt hasıl olacaktır. İşte, bu tereddüdün ortadan kaldırılması için, vermiş olduğumuz önergenin kabulüne dair reyini ihsas eden Sayın Bakana teşekkür ediyoruz, doğru bir iş yapılmıştır.

Diğer taraftan, yine, ikametgâh meselesine, bundan sonraki maddelerdeki önergeler nedeniyle değineceğim. Temenni ederim, umarım ki, orada yapılan hata da buradaki gibi düzeltilir.

Hepinizi saygıyla selamlıyor, teşekkür ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Komisyonun takdire bıraktığı, Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda, 7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

8'inci maddeyi okutuyorum:

Zamanaşımı

MADDE 8-

BAŞKAN - Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım, yine, yeni madde ihdasına dair bir önerge vardır. İç Tüzük'ün 87'nci maddesine göre, bu önergeyi okutup Komisyona soracağım. Eğer Komisyon salt çoğunlukla katılırsa, önerge üzerinde yeni bir madde olarak işlem yapacağım, yoksa işlemden kaldıracağım.

Evet, buyurun.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 47 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının 8. Maddesinden sonra gelmek üzere; aşağıdaki maddenin 9. madde olarak eklenmesini ve madde numaralarının teselsül ettirilmesini saygı ile arz ederiz.

"Geçici Hukuki Himaye Tedbirleri:

Madde 9: Geçici hukuki himaye tedbirleri hakimin hukukuna tabidir"

Faruk Bal	Oktay Vural	Mehmet Şandır
Konya	İzmir	Mersin
Mümin İnan	Nevzat Korkmaz	Osman Ertuğrul
Niğde	Isparta	Aksaray

BAŞKAN – Komisyon, salt çoğunlukla önergeye katılıyor musunuz?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Katılamıyoruz efendim.

BAŞKAN – Komisyon salt çoğunlukla önergeye katılmadığından önergeyi işlemden kaldırıyorum.

9'uncu maddeyi okutuyorum:

İKİNCİ BÖLÜM

Kanunlar İhtilâfı Kuralları

Ehliyet

MADDE 9-

BAŞKAN – Madde üzerinde, bir adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Buyurun.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 47 sıra sayılı Kanun Tasarısının 9. Maddesinde yer alan "yer hukuku" ibaresinin "ülke hukuku" olarak değiştirilmesini arz ederiz.

Faruk Bal	Oktay Vural	Mehmet Şandır
Konya	İzmir	Mersin
Nevzat Korkmaz	Osman Ertuğrul	Mümin İnan
Isparta	Aksaray	Niğde

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Takdire bırakıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANI MEHMET ALİ ŞAHİN (Antalya) – Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Bal, gerekçeyi mi okutayım, konuşacak mısınız?

FARUK BAL (Konya) – Gerekçe…

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe: Tasarıda ülke ve yer kavramları aynı amaçla farklı maddelerde kullanılmıştır. Bu durum uygulamada tereddüde ve kavram kargaşasına yol açacaktır.

Kavram birliği sağlamak amacıyla bu değişiklik önergesi verilmiştir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge istikametinde 9'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Vesâyet, kısıtlılık ve kayyımlık

MADDE 10-

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Gaiplik veya ölmüş sayılma

MADDE 11-

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Nişanlılık

MADDE 12-

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Evlilik ve genel hükümleri

MADDE 13-

BAŞKAN – Madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 47 sıra sayılı Kanun Tasarısının 13. Maddesinde yer alan "yer hukuku" ibaresinin "ülke hukuku" olarak değiştirilmesini arz ederiz.

Faruk Bal	Oktay Vural	Nevzat Korkmaz
Konya	İzmir	Isparta
Osman Ertuğrul	Mümin İnan	Mehmet Şandır
Aksaray	Niğde	Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) - Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANI MEHMET ALİ ŞAHİN (Antalya) – Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe: Tasarıda ülke ve yer kavramları aynı amaçla farklı maddelerde kullanılmıştır. Bu durum uygulamada tereddüde ve kavram kargaşasına yol açacaktır.

Kavram birliği sağlamak amacıyla bu değişiklik önergesi verilmiştir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge istikametinde 13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Boşanma ve ayrılık

MADDE 14-

BAŞKAN – Madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 47 sıra sayılı Kanun Tasarısının 14. Maddesinin (1). fıkrasının madde metninden çıkarılarak (1). fıkra olarak "Boşanma ve ayrılık sebepleri ve hükümleri, evliliğin genel hükümlerine uygulanan hukuka tabidir." cümlesinin eklenmesini arz ederiz.

Faruk Bal	Oktay Vural	Mehmet Şandır
Konya	İzmir	Mersin

Mümin İnan	Nevzat Korkmaz	Osman Ertuğrul
Niğde	Isparta	Aksaray

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANI MEHMET ALİ ŞAHİN (Antalya) – Biz de katılamıyoruz efendim.

FARUK BAL (Konya) – Konuşacağım efendim.

BAŞKAN – Önerge sahipleri adına Sayın Faruk Bal, buyurun.

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teselsül eden numarası itibarıyla 14'üncü maddenin birinci fıkrasında yer alan "Boşanma ve ayrılık sebepleri ve hükümleri, evliliğin genel hükümlerine uygulanan hukuka tabidir." cümlesinin eklenmesi önergemiz hakkında söz almış bulunuyorum. Hepinizi tekrar saygıyla selamlarım.

Değerli arkadaşlarım, aslında, bu madde, Adalet Bakanlığı tarafından hazırlanmış olan tasarıda bizim teklif ettiğimiz önerge şeklindeydi. Ancak, Adalet Komisyonunda yapılan çalışma sırasında bu maddeden bizim önerdiğimiz şekildeki Adalet Bakanlığı tasarısındaki bu cümle çıkarılmış, onun yerine, boşanma ile ilgili olmak üzere yeni bir hüküm tesis edilmiştir. Boşanmayla ilgili tesis edilen hüküm aynen bir önceki maddenin, yani teselsül eden numarası itibarıyla 13'üncü maddenin tekrarından ibarettir.

Yüce Meclis burada kanun yapmaktadır. Kanunlar ciddi bir şekilde yapılır. Yukarıdaki maddenin aşağıdaki tekrarı kanun yapma işi değildir. Bu bir teknik işidir, bu bir kodifikasyondur. Bu kodifikasyonun, Adalet Komisyonunda toplanan kişilerin, kendi aralarında almış olduğu bir kararla tekniğini bozmaya hakları yoktur.

Değerli arkadaşlarım, bizim hukukumuzun içerisinde yer alan aile hukukunda, medeni hukukun içerisinde yer alan aile hukukunda boşanmayla evlenme bir cüz hâlindedir, bir bütün hâlindedir, birbirinden ayrılmaz. Birinin hükümleri diğerine sâridir, birinin hükümleri diğerini ilgilendirir. Dolayısıyla, doğru olan bir tasarı Adalet Komisyonunda yanlış hâle getirilmiştir. Neye rağmen yanlış hâle getirilmiştir? Bir önceki madde aynen tekrarlanmak suretiyle yanlış hâle getirilmiştir.

Bu kadar basit ve açık bir yanlışı düzeltmek yüce Meclisin görevidir. Bu görevi yerine getirmek de değerli milletvekillerinin vebalidir. Yarın bir gün bu kanunu uygulayacak olan kişiler, bu kanundan mutazarrır olacak kişiler, bu kanundan fayda bulacak olan kişiler, hukuki dertlerine deva bulacak kişiler açıp baktığında "Yukarıdaki maddeyle aşağı maddeyi bu Meclis hangi akla hizmet etmek için kabul etmiştir?" diye düşünür, sorar ise vebalini üzerinizde hissedeceksiniz.

Bu duygu ve düşüncelerle, önerimizin kabulü yönünde oy verilmesini yüce heyetten arz ve talep ediyorum.

Teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

14'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Evlilik malları

MADDE 15-

BAŞKAN – Madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 47 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının 15. maddesinin (2). fıkrasının madde metninden çıkartılmasını ve fıkra numaralarının teselsül ettirilmesini arz ederiz.

Faruk Bal	Oktay Vural	Nevzat Korkmaz
Konya	İzmir	Isparta
Mehmet Şandır	Mümin İnan	Osman Ertuğrul
Mersin	Niğde	Aksaray

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANI MEHMET ALİ ŞAHİN (Antalya) – Biz de katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Bal?

FARUK BAL (Konya) – Konuşacağım.

BAŞKAN – Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tekrar, sizleri saygıyla selamlıyorum.

Biraz önce önergemiz reddedildi. Hukuk tekniğine, hukuk mantığına aykırı olmasına rağmen oy çoğunluğuyla reddedildi. Oy çoğunluğu her zaman doğru olduğu anlamına gelmez. Yanlışı da oy çokluğuyla doğrultamazsınız. İşte burada bir daha, yanlışı oy çokluğuyla doğrultamayacağınız maddeye geldik. Bakalım buna ne diyeceksiniz?

Görüştüğümüz maddede, evlilik mallarıyla ilgili gayrimenkullerin yetkili mahkemesi belirlenir iken, bu gayrimenkullerin bulunduğu yer mahkemesinin yetkili olduğu ifade ediliyor. Bu zaten var. Tasarının 20'nci maddesinde, teselsül ettirirseniz 21'inci maddesinde, zaten gayrimenkullerin bulunduğu yer mahkemesi yetkilidir. Niçin buraya bir daha yazıyoruz? Kafa karıştırmak için galiba. Karışacak kafa bizim kafamız olsa mesele yok, biz anlarız, zaten yanlışı fark ettik. Karışacak olan kafa, değerli milletvekilleri, Türkiye'deki kafalar değil, yabancı ülkelerin hukukçularının kafası karışacaktır. 20'nci maddede genel bir hüküm ihdas edilmiş: Gayrimenkullerin bulunduğu yer mahkemesi yetkilidir. 14'üncü maddede tekrar bir gayrimenkullerle ilgili yetki maddesi ihdas edilmiş. "Demek ki, genel hükümlerden ayrılabiliniyor. O hâlde ben diğer yerlerde de genel hükümlerden ayrılabilirim." derse, böyle bir yorum yapılırsa, bu yorum da Türk hukukunun bu hatasından kaynaklanır ise ve bu hatadan da bizim vatandaşlarımız yabancı ülkelerde adli hatalara kurban giderse, vebali sizlerin üzerinde olacaktır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Evet, Sayın İyimaya…

Yalnız, Sayın Komisyon, her madde üzerinde bu tip bir açıklama diye bir usul falan yok.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Değil, değil… Bir şey yok…

Efendim, uygulamada bir yanlışlığa mahal verilmemek bakımından. Bir defa, 15 oldu önümüzdeki madde, 14'üncü maddedeki 2'nci bent: "Malların tasfiyesinde, taşınmazlar için bulundukları ülke hukuku uygulanır." Mallarla ilgilidir ve aile hukuku kavramıdır. Evlilik mallarıdır. Öbürü ise tamamen ayni haklara taalluk etmektedir. Farklı maddelerdir, farklı bölümlerdir.

BAŞKAN – Farklı maddeler diyorsunuz.

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan, karşılıklı söz veriyorsanız, ben de bir söz istiyorum.

BAŞKAN – Arkadaşlar, şunu ifade etmek istiyorum: Şimdi burada tabii ki, bölümler üzerindeki görüşmeler belirtiliyor. Ben Komisyonu da o hususta ikaz ettim. Önerge üzerinde sadece önerge sahiplerinin ya gerekçeyi okutmak üzere bir teklifi olur Başkanlığa yahut da önergeleri üzerinde konuşurlar. Dediğiniz husus doğrudur. Ben de o hususta gerekli ikazı yaptım.

15'inci madde üzerinde verilmiş olan önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Soybağının kurulması

MADDE 16 -

BAŞKAN – Önerge yok.

Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Soybağının hükümleri

MADDE 17 -

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Evlât edinme

MADDE 18-

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Nafaka

MADDE 19-

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Miras

MADDE 20-

BAŞKAN – Sayın Başkan, madde üzerinde bize intikal eden bir düzeltme talebi var.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Düzeltme var efendim. 4'teki "6", "7" olacaktır.

BAŞKAN – "6","7" olacak, evet, onu arkadaşlarımız not alsınlar, düzeltecekler.

Madde üzerinde iki adet önerge vardır, önergeleri geliş sıralarına göre okutup aykırılık durumlarına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 47 sıra sayılı Kanun tasarısının 20. Maddesinin 2. fıkrasında yer alan "hükümler" kelimesinin madde metninden çıkarılarak yerine "usuller" kelimesinin yazılmasını arz ederiz.

Faruk Bal	Mehmet Şandır	Oktay Vural
Konya	Mersin	İzmir
Mümin İnan	Nevzat Korkmaz	Osman Ertuğrul
Niğde	Isparta	Aksaray

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutup, işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 47 sıra sayılı Kanun Tasarısının 20. Maddesinde yer alan "yer hukuku" ibaresinin "ülke hukuku" olarak değiştirilmesini arz ederiz.

Faruk Bal	Mehmet Şandır	Oktay Vural
Konya	Mersin	İzmir
Mümin İnan	Osman Ertuğrul	Nevzat Korkmaz
Niğde	Aksaray	Isparta

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Takdire bırakıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANI MEHMET ALİ ŞAHİN (Antalya) – Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN – Konuşacaksınız.

Buyurun Sayın Bal. (MHP sıralarından alkışlar)

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tekrar, sizleri saygıyla selamlıyorum. Önergeye katılan Sayın Bakana teşekkür ediyorum. İki tane hata bu maddede düzeltilmiş olmaktadır.

Hata şuydu değerli arkadaşlarım: Bu maddenin birinci fıkrasında mirasla ilgili yabancı hukuk belirlenirken, ölenin hukukuna tabi olacağı, maddi hukuk açısından açıklığa kavuşturulmuştur. 1'inci maddede, ölenin maddi hukukunun uygulanacağı hususu açıklığa kavuşmuştur.

2'nci madde ise terekenin bulunduğu yerin hukukunu belirlemektedir. Terekenin bulunduğu yer hukuku belirlenirken kullanılan "hükümler" kelimesi iki anlamda kullanılır, usuli hükümler, maddi hükümler. Eğer "hükümler" kelimesi burada kalır ise, 1'inci maddeyle bu fıkra çelişir hâle gelecek. "Hükümler" kelimesi çıkarılmış, yerine "usuller" kelimesi getirilmek suretiyle, terekeyle ilgili, usuli işlemlerle ilgili bir fıkra olduğu açıklığa kavuşmuştur. Bu açıklığa kavuşturma işlemine oyuyla destek veren Sayın Bakana teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, yer ve ülke hukukuyla ilgili önergemizin gerekçesinin okunulmasıyla yetinilmesini talep ederim.

Sağ olun. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Komisyonun takdire bıraktığı, Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 47 sıra sayılı Kanun Tasarısının 20. maddesinin 2. fıkrasında yer alan "hükümler" kelimesinin madde metninden çıkarılarak yerine "usuller" kelimesinin yazılmasını arz ederiz.

Faruk Bal (Konya) ve arkadaşları

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Efendim, bir yanlışlık oldu.

ADALET BAKANI MEHMET ALİ ŞAHİN (Antalya) – Hayır, oyladığımız bu efendim.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Oyladığımız önerge oydu.

ADALET BAKANI MEHMET ALİ ŞAHİN (Antalya) – Şimdi, yer hukuku ve ülke hukukuyla ilgili. Hayır efendim, hayır, bir yanlışlık yok, usullerle ilgiliydi kabul edilen.

FARUK BAL (Konya) – Usulle ilgili…

BAŞKAN – Evet, o kabul edildi. "Yer hukuku" ibaresinin "ülke hukuku" olarak değiştirilmesi önergesini görüştük, kabul ettik. Şu anda diğer önergeyi okutuyorum, işleme alıyorum.

Evet, Komisyon?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Özellikle katılmıyoruz efendim.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – O ne demek? İç Tüzük'te öyle bir kelime yok.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Bilinçli olarak, gerekçeli olarak anlamında diyorum.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANI MEHMET ALİ ŞAHİN (Antalya) – Takdire bırakıyoruz efendim.

BAŞKAN – Takdire bırakıyorsunuz.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe: Bu maddede usuli işlemlerde uygulanacak hukuk düzenlenmektedir.

Mirasın ölenin millî hukukuna tabi olduğu bu maddenin birinci fıkrasında hükme bağlanmıştır.

İkinci fıkrada sadece mirasın açılması sebeplerine, iktisabına ve taksimine ilişkin usullerde terekenin bulunduğu ülkenin yetkisi düzenlenmektedir.

Ancak bu maddede yer alan hükümler kelimesi hem usul hukuku ve aynı zamanda maddi hukuku kapsamaktadır.

2675 Sayılı Kanunda yer alan hükümler kelimesi akademik çevrede tartışma konusu olmuş ve uygulamada da tereddüt yaratmış idi.

Bu tartışma ve tereddüdün ortadan kaldırılması ve uygulamaya açıklık getirilmesi amacı ile iş bu önerge verilmiştir.

BAŞKAN – Saygıdeğer milletvekilleri, gerekçesini dinlediğiniz, Komisyonun katılmadığı, Hükûmetin takdire bıraktığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

Kabul edilen önerge istikametinde 20'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Aynî haklar

MADDE 21-

BAŞKAN – Madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutup işleme alacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 47 sıra sayılı Kanun Tasarısının 21. Maddesinde yer alan "yer hukuku" ibaresinin "ülke hukuku" olarak değiştirilmesini arz ederiz.

Faruk Bal	Oktay Vural	Nevzat Korkmaz
Konya	İzmir	Isparta
Osman Ertuğrul	Mümin İnan	Mehmet Şandır
Aksaray	Niğde	Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Takdire bırakıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANI MEHMET ALİ ŞAHİN (Antalya) – Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Bal, gerekçeyi mi okutayım, konuşacak mısınız?

FARUK BAL (Konya) – Gerekçeyi okutun.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe: Tasarıda ülke ve yer kavramları aynı amaçla farklı maddelerde kullanılmıştır. Bu durum uygulamada tereddüde ve kavram kargaşasına yol açacaktır.

Kavram birliği sağlamak amacıyla bu değişiklik önergesi verilmiştir.

BAŞKAN – Gerekçesini dinlediğiniz, Komisyonun takdire bırakıp Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 21'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Saygıdeğer milletvekilleri, Birinci Bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Şimdi, İkinci Bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

İkinci Bölüm, 22 ila 49'uncu maddeleri kapsamaktadır.

İkinci Bölüm üzerinde söz alan saygıdeğer milletvekillerini heyetinize arz ediyorum: Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ali Rıza Öztürk, Mersin; Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Faruk Bal, Konya; Demokratik Toplum Partisi adına Hasip Kaplan, Şırnak; AK Parti Grubu adına Mehmet Tunçak, Bursa; şahısları adına, Ali Rıza Öztürk, Mersin; Mehmet Tunçak, Bursa; Azize Sibel Gönül, Kocaeli; Faruk Bal, Konya Milletvekilleri.

İlk söz, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, Mersin Milletvekili Ali Rıza Öztürk'ün.

Sayın Öztürk, buyurun efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; görüşülmekte olan 47 sıra sayılı Yasa Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu üzerinde, 22'nci ve 49'uncu maddeleri kapsayan ikinci bölümde Cumhuriyet Halk Partisi adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi Cumhuriyet Halk Partisi adına saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; yasa yapma ya da değiştirme ihtiyacı, toplumdaki gelişen değişimler ve yapılan ilerlemelerle çok yakından ilgilidir. İnsanlar tek tek yaşamaktan toplumsal hayata geçtikten sonra insanlar arasındaki ilişkilerin belirli kurallara bağlanması, insanlar arasındaki düzenin sağlanması zorunluluğu doğmuştur. Keza, aynı şekilde, devletler de gelişen dünyamızda uluslararası toplulukları oluşturmuştur. Uluslararası veya ulusal toplumsal yaşamlarda beliren ilişkilerin zamanla eskidiği, toplumların ihtiyacını karşılayamaz olduğu bir gerçektir. Uluslararası ilişkiler kurulurken her şeyden önce ülkelerin ulusal çıkarlarını en önde tutmaları, yapılacak uluslararası görüşme ve anlaşmalarda kendi ülkelerinin çıkarlarını düşünmeleri asıldır.

Türkiye'de, özellikle son yıllarda, uluslararası ilişkilerde kararlı bir duruş, açık ve net bir duruş gösterilememektedir. Gelişmiş kapitalist ve emperyalist ülkeler ile gelişmekte olan ülkeler arasındaki ilişkiler, teorik olarak eşit temele dayandırıldığı söylense de, gerçekte, fiiliyatta hiçbir zaman bu eşitlik gerçekleşememektedir. Bu ilişkilerin eşitlik temelinde kurulması günümüzün en önemli sorunlarından bir tanesidir.

Türkiye, son yıllarda, uluslararası dış politikada kararsız bir duruş göstermiştir. İleri ülkelerin, kapitalist, emperyalist ülkelerin ekonomik güçlerini de kullanarak geri kalmış ülkeleri yönlendirme ve etki altına alma politikalarının uygulandığı alanlar hâline gelmiştir. Bu Meclisten 17 Ekim günü teröre karşı mücadele için Hükûmete yetki veren tezkere çıkmasına rağmen, kırk bir gün geçmiş olmasına rağmen tezkerenin çıkışından bugüne kadar, hâlen uluslar arasında teröre karşı savaşta, terörü önlemede bir etkinlik kurulamamış olmasının nedeni, herhâlde bu uluslararası güçlerin ülkemizi yönlendirme nedeni olsa gerek.

Sayın milletvekilleri, görüşülmekte olan yasa tasarısı da böylesine bir ihtiyaçtan kaynaklanmış. 1982 yılında ilk yasa, 2675 sayılı Yasa çıktıktan sonra, o günün koşullarını karşılayabilir nitelikte, ancak zamanla yapılan ilerleme ve gelişmeler, toplumsal gelişmeler sonucunda, bu Yasa artık toplumsal ihtiyaçları karşılamaktan uzak hâle gelmiştir.

Aslında, 2675 sayılı Yasa, temel konuları, temel alanları düzenleyen bir yasa. Borçlar hukukuna ilişkin düzenlemeler o Yasa'da yok. Daha sonra, Yasa'nın onaylanmasından sonra yürürlüğe giren uluslararası anlaşmaların getirdiği değişiklikleri kapsamaktan uzak kalmış. Yine, 2002 yılında Medeni Yasa'nın yürürlüğe girmesiyle, yeni Medeni Yasa'nın getirdiği birtakım müesseseler, kurumlar karşılığı, paralellik ilkesi karşılığı uluslararası hukukta bulunmamış ve daha sonra, nafaka sözleşmesi gibi yapılan uluslararası sözleşmeler, artık kural olmaktan çıkarmış yasa hükümlerini, istisna hâline getirmiştir; o nedenle bu yasa gündeme gelmiştir, toplumsal ihtiyaçları karşılamak için. Bu yasanın birtakım eksiklikleri vardır.

Tasarının 23'üncü maddesinde açık hukuk, örtülü hukuk seçimine ilişkin bir düzenleme vardır. Sözleşmeden doğan borç ilişkileri, tarafların açık olarak seçtikleri hukuka tabidir. Sözleşme hükümlerinden veya hâlin şartlarından tereddüde yer vermeyecek biçimde anlaşılır bir hukuk seçimi de geçerlidir.

Burada anlaşılacağı üzere, bir de örtülü bir hukuk seçimi öngörülmüştür. Bunun uygulamada çok sakıncaları olacaktır. Anlaşılabilir, net değildir, çünkü açık olmayan bir irade beyanının her zaman için uyuşmazlığa neden olması mümkün olduğundan, tasarının bu hâliyle yasalaşması hâlinde, sözleşmeden doğan borç ilişkilerine uygulanacak hukuk konusunda tarafların bir anlaşma hâli içerisinde bulunup bulunmadıkları her zaman için tartışma konusu yapılabilecektir.

Tasarının 22'nci maddesinde ise, uygulanacak hukukun o sözleşmenin tamamına mı yoksa bir kısmına mı uygulanacağı hususu düzenlenmiştir. Burada da uygulanacak hukukun bölünmesi gündemdedir. Konu sözleşmeye bir hukuk uygulanacak, sözleşmenin başka bir kısmına da başka bir hukuk uygulanacak. Bu, özellikle konusu itibarıyla, niteliği itibarıyla bölünmez, arasında çok kuvvetli bağ olan sözleşmeler bakımından uygulamada çok ciddi sakıncalar doğuracaktır. Çünkü, tarafların arasında yapılan sözleşmelerin bir bütünlük hâlinde değerlendirilmesi tarafların iradelerine daha uygundur. O nedenle, taraflar arasındaki sözleşmeye farklı farklı hukukların uygulanması uygulamada sakıncalar doğuracaktır.

Yine, tasarının 25'inci maddesi de "Tüketici sözleşmeleri" başlığı altında bir maddedir. Burada da mesleki veya ticari olmayan amaçla mal ve hizmet ya da kredi sağlanmasına yönelik tüketici sözleşmeleri, tüketicinin mutat meskeni hukukunun emredici hükümleri uyarınca asgari koruma saklı kalmak kaydıyla, tarafların seçtikleri hukuka tabidir. Bu düzenlemede, sözleşmesi açısından geçerli olan tarafların seçtikleri hukukun uygulanması prensibine bağlı kalınmış, ancak, tüketici sözleşmelerinin niteliği gereği istisnai bir düzenleme getirilerek, seçilen hukukta tüketicinin korunması, tüketicinin mutat meskeni hukukuna göre daha az elverişliyse, tarafların sözleşmeyle seçtikleri hukukun dikkate alınmayacağı ifade edilmiştir. Bu istisnanın gerekçesi ise, Hükûmet gerekçesinde mutat mesken hukukunun tüketicinin en iyi bildiği hukuk olduğu ve tüketiciyi en iyi koruduğu kabul edilen hukuk olduğu cümleleriyle açıklanmıştır.

Tasarının bu hâliyle yasalaşması hâlinde, yabancı bir kişiyle tüketici sözleşmesi ilişkisine giren satıcı, sağlayıcı ya da kredi veren, önceden bilmediği veya bilmesi de kendisinden beklenmeyecek olan bir hukuka tabi olacaktır. Zira, tasarıda yer alan açık hükme göre, her ne kadar yapmış olduğu sözleşmede uygulanacak olan hukuk konusunda açık bir seçim yapılmış olsa dahi, seçilen hukukun kuralları tüketicinin mutat meskeni hukukuna göre daha az elverişli ise, taraflar arasında açıkça seçilen hukuka

ilişkin kurallar uygulanmayacaktır. Bunun ise satıcı, sağlayıcı veya kredi veren açısından çok büyük sakınca yaratacağı kuşkusuzdur. Kaldı ki, aynı maddenin devam eden fıkrasında, tüketici sözleşmelerinde tarafların açıkça uygulanacak hukuk kararlaştırmamış olmaları durumunda tüketicinin mutat meskeni hukukunun uygulanacağı kural olarak belirtilmiş olmakla beraber, bu kuralın uygulanması belirli şartlara tabi kılınmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Öztürk, konuşmanızı tamamlayınız.

Buyurun.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Devamla) - Bu şartlar incelendiğinde, sözleşmenin kurulmasında satıcı, sağlayıcı ya da kredi verenin tüketicinin mutat meskeni yerinde gerçekleştirdiği birtakım fiilî davranışlarıyla, âdeta tüketiciyi satın almaya ikna etmesi gibi bir durum söz konusudur. Böyle bir durumda, elbette satıcı, sağlayıcı ya da kredi verenden tüketicinin mutat meskenindeki yer hukukuna tabi olması beklenebilir. Ancak, sözleşmenin satıcı, sağlayıcı ya da kredi verenin kendi ülkesinde gerçekleştirdiği durumlarda da tüketicinin mutat meskeni hukukunun emredici nitelikteki asgari koruma hükümlerinin uygulanması, yukarıda da belirtildiği üzere, satıcı, sağlayıcı ya da kredi verenin önceden bilmediği ve bilmesi de kendisinden beklenemeyecek bir hukuka tabi kılınması sonucunu doğurmaktadır ki, bu da yanlıştır.

Diğer görüşlerimizi şahsım adına yapılan görüşmelerde belirteceğim.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım, saat 20.00'de toplanmak üzere birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati : 19.15

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.04

BAŞKAN: Başkan Vekili Nevzat PAKDİL

KÂTİP ÜYELER : Fatma SALMAN KOTAN (Ağrı), Yaşar TÜZÜN (Bilecik)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 25'inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

47 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon ve Hükûmet yerinde.

Tasarının ikinci bölümü üzerinde, şimdi söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Sayın Faruk Bal'a aittir.

Sayın Bal, buyurun efendim.

MHP GRUBU ADINA FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi tekrar saygıyla selamlıyorum, hayırlı akşamlar diliyorum.

Görüşülmekte olan Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkındaki 47 sıra sayılı Kanun Tasarısı hakkında Milliyetçi Hareket Partisinin görüşlerini açıklamak üzere huzurunuzdayım.

Değerli milletvekilleri, bu kanunun birinci bölümü görüşülür iken, iki önemli hassasiyeti yerine getirebilmek için, Milliyetçi Hareket Partisi olarak değişiklik önergeleri vermiştik. Bu hassasiyetleri, tekrar, bilginize sunmak istiyorum.

Dünya, tarım toplumundan sanayi toplumuna, sanayi toplumundan da 21'inci yüzyılda bilgi toplumuna geçtiği şu süreçte küçülmüş vaziyettedir. Bilim ve teknolojinin imkânları ve kabiliyetleri, insanların dünya üzerindeki seyahatlerini çok uzun mesafelere yakın zamanda ulaşabilme imkânını sunmakta ve dolayısıyla insanlar arasında -ülkelerin sınırını da aşarak- ilişkiler, siyasi, iktisadi, ticari ve beşerî manada genişlemektedir. Bu insani ilişkiler genişledikçe, derinleştikçe, karmaşık bir vaziyet aldıkça, sonuç itibarıyla ihtilafları doğurmaktadır.

İhtilaflar ortaya çıktığı zaman, bugün görüştüğümüz kanun ile iki konu çözümlenmek üzere huzurunuza gelmektedir. Çözümlenecek birinci sorun, farklı ülkelerde ikamet eden, farklı ülkelerde yaşayan veya o ülke vatandaşı olan insanlar arasında ortaya çıkan ihtilaflarda hangi ülkenin kanunu uygulanacak? İşte bu soru, hukuk dilinde "kanunlar ihtilafı" dediğimiz meseleyi karşımıza getirmekte. İkinci soru ise, hangi ülke bu ihtilafları yargılayacaktır? Bu da "uluslararası mahkemelerin yetkisi" dediğimiz sorunu karşımıza çıkarmaktadır. Gerek kanunlar ihtilafında gerekse uluslararası yargı yetkisi konusunda, her ülke çok mutaassıp bir şekilde tavır almıştır, her ülke kendi kanununu uygulatmak istemiştir, her ülke kendi mahkemesinin yetkili kılınmasını istemiştir. Tarihi boyunca, 1700'lü yıllardan başlayan bu mücadele, sonuç itibarıyla ülkeler arasında ihtilafları çözebilmek için bu iki konuda birtakım sözleşmelerin akdedilmesine, uluslararası sözleşmelerin hayata geçirilmesine imkân vermiştir ve bunlar evrensel kültürün bir parçası olmuştur. Milliyetçi Hareket Partisi olarak tabii ki, evrensel kültürün bir parçası hâline gelen uluslararası sözleşmelere saygılıyız. Ancak, bunun anlamı, 21'inci yüzyılda varlığını ağır bir şekilde hissettiren küreselleşme etkisiyle, vatandaşlarımızın hukukunu yabancı ülkelerin insafına terk etmek anlamına gelmez. Yine, küreselleşmenin varlığı -bu bağlamda değerlendirecek isek- vatandaşlarımıza uygun olmayan şartlarda yabancı hukukun uygulattırılmasına imkân vermek anlamına da gelmez. İşte, Milliyetçi Hareket Partisi olarak bütün gayretimiz, çabamız buydu. Bu kanunun birinci bölümünde, maalesef, bu amacımıza ulaşmakta çoğunluk oylarını aşamadığımız için başarılı olamadık. Temenni ederim ki, bu bölümde aklıselim hâkim olur. Temenni ederim ki, bu bölümde, burada tartışılan konu bir parti meselesi değildir. Burada tartışılan konu, ülkenin yabancı bir ülkede üreteceği hukuk eserlerinin –mahkeme kararları dâhil olmak üzere- değerlendirilmesi meselesidir. Yine burada tartışılan konu, Avrupa'da 4,5 milyonu aşmış ve dünyanın dört bir tarafına yayılmış olan vatandaşlarımızın, o ülkelerdeki ihtilaflarının çözümünde kanunlar ihtilafına onların lehine çözüm getirebilme sorunudur ve yine, Avrupa'da 4,5 milyon, ama dünya çapında baktığımız zaman 6 milyona yaklaşmış olan farklı ülkelerde yaşayan insanlarımıza yargılanacağı yerin kendi bildiği hukukun uygulandığı ikametgâhı diye tanımlayabileceğimiz kendi hukukumuz olsun.

İşte, bu çerçeve içerisinde, bu genel perspektif içerisinde ikinci bölüme de değişik önergelerle katkıda bulunmaya çalışacağız. Milliyetçi Hareket Partisinin bu bölümdeki katkısı da pozitif muhalefetin ürünü olacaktır. Milliyetçi Hareket Partisinin bu bölümdeki katkısı, yine demokratik bir işleyişe, uzlaşmacı ve katılımcı bir anlayış ile bu kanunun olgunlaştırılması amacına yönelik olacaktır. Ancak -özellikle iktidar partisini kastediyorum- bu olumlu ve müspet tavrımızın karşılığını bulabildiğimizi ifade edemiyoruz.

Değerli milletvekilleri, bu bölümde değişik sözleşmelerle ilgili hükümler, ağırlıklı olarak uluslararası sözleşme hükümlerine paralel olarak düzenlenmiştir. Bunların büyük bir bölümüne biz de katılmaktayız. Ancak, sözlerimin başından itibaren ifade etmeye çalıştığım kanunlar ihtilafına Türk kanunlarını hâkim kılabilecek iç düzenlemeleri yaparken ve kendi vatandaşlarımızın hukukunu iyi bir şekilde koruyabilme amacına yönelirken ciddi bir değişikliği de teklif olarak ileri sürmekteyiz. Bu değişiklik, 39'uncu maddeyle ilgilidir, teselsül eden hâliyle sanıyorum 40'ıncı madde olacaktır.

Değerli arkadaşlarım, yabancı unsur taşıyan davalar, ülkemizde, çok küçük ilçeler itibarıyla ifade ediyorum, çok nadir olarak uygulanan dava türleridir. Bu dava türleri nadir olarak karşılaşıldığı içindir ki, bilgi birikimi ve tecrübe, hem yargı görevi yürüten arkadaşlarımız açısından değerlendirdiğimizde bir eksiklik olmaktadır hem de yargının diğer unsuru olan müdafi görevini üstlenen, savunma görevini üstlenen arkadaşlarımız açısından ciddi bir bilgi ve tecrübe eksikliğini ifade etmektedir.

Bu bilgi ve tecrübe eksikliğinin ortaya çıkardığı hukuki ürün, yani mahkeme kararı, yabancı unsur taşıdığı için mutlaka yabancı bir ülkede değerlendirilmektedir. İşte orada değerlendirildiğinde, bizim mahkemelerimizden sâdır olmuş kararlar ciddi bir şekilde eleştirilmekte ve bazen de eleştirilemeyecek kadar hafife alınmaktadır.

Canlandıralım: Türkiye'nin dört bir köşesinden ilçeleri, Ağrı'nın Patnos, Hakkâri'nin Şemdinli, Antalya'nın dağ yöresinde bulunan Gündoğmuş ilçesi, Sinop'un -benim de görev yaptığım- Türkeli ilçesi -ki, orada karşılaştım böyle bir davayla- batıdaki ilçelerimizi, küçük ilçelerimizi, zaten dava sayısı azdır ama bu azların içerisinde yabancı unsurlu dava belki sekiz on yılda 1 veya 2 defa gelmektedir. Dolayısıyla, küçük ilçelerde görev yapan hâkim ve savcı arkadaşlar bazı yerlerde bir yıl görev yapmakta -5'inci bölgelerde- bazı yerlerde de iki yıl görev yapmaktadır. Dolayısıyla, nadiren karşılaşılan bu davanın bir an önce görev süresinin tamamlanması tarihine kadar ertelenmesi için sebep aranmaktadır. Bunun anlamı, adil bir yargılanmanın ihlalidir. Bunun diğer bir anlamı, makul sürede davanın bitirilmesinin engellenmesidir. Bu ikisinin anlamı ise Türkiye'nin, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde mahkûm olması demektir. Bu kadar çıplak bir gerçek var iken bu soruna bir çözüm üretmek bu Meclisin görevidir ve

Türkiye Cumhuriyeti devleti hükümran bir devlet olduğuna göre, usul hükümlerini kendi iç hukukuna göre dilediği gibi düzenleme hakkına sahiptir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bal konuşmanızı tamamlar mısınız.

Buyurun.

FARUK BAL (Devamla) – Mevcut Kanun'da, nasıl, mahkemelerini yer itibarıyla yetki kuralına tabi kılmış ise, aynı kuralı, bu yetki kuralını il düzeyinde de gerçekleştirmek hak ve yetkisine sahiptir. Hiç kimse, bunu bize, niye yaptınız diyemez. Zaman darlığı nedeniyle sözlerimi burada kesmek zorunda kalacağım; ben kesmesem bile Başkan kesecek ama ilgili madde geldiğinde tekrar bunu sizlerle paylaşmaya çalışacağım. O hâlde gelin, burada bir açılım yapalım; gelin, ülkemize hukuki bir yenilik kazandıralım. Bu yenilik, sadece Türkiye'de uygulanacak bir yenilik değildir, diğer ülkelerde de vardır. Kaliteli, yabancı ülkelerde tebessümle karşılanmayan, yabancı lisanlara çevrildiği zaman eleştirilmeye bile değer bulunmayan bir metinle karşı karşıya kalmayalım. Gelin, birlikte, kıdemli hâkimlerin, bilgi ve beceri birikimi daha yüksek hâkimler…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kesildi)

FARUK BAL (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bal.

Bölüm üzerinde, Demokratik Toplum Partisi adına Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan.

Sayın Kaplan buyurun. (DTP sıralarından alkışlar)

DTP GRUBU ADINA HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, değerli üyeler; Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun Tasarısı, gerçekten bir ihtiyaç ama öncekinin değiştirilmesinden sonra kapsamının genişletilmesi karşısında da bir karmaşa yaratabileceği endişesini bir hukukçu olarak ben duyuyorum.

1982 yılında Millî Güvenlik Konseyi döneminde çokça yasa çıkarılmıştı. İstanbul Üniversitesinin de böyle bir çalışması vardı. O arada, "bunu da çıkaralım" denilerek birkaç maddelik tenfiz hukuku, yabancı mahkeme kararlarının tanınması, tebligat gibi konuları içeren milletlerarası özel hukuk ve usul hukuku şimdiki kanun tasarısıyla çok kapsamlandırılmış.

Şöyle baktığımız zaman, evet, Medeni Kanun'umuzu değiştirdik. Bunun yanında birtakım uluslararası sözleşmeleri de imzaladık nafakadan telif haklarına kadar. Avrupa Birliği müktesebatının getirdiği yükümlülüklerimiz de var, bunu da biliyoruz. Bunları yaparken bir de ülkemizin gerçeklerini bilmemiz gerekiyor. Dışarıda yaşayan 5 milyona yakın yurttaşımızın -ki, milletlerarası özel hukukun ana teması yabancı unsurlu dava olmasıdır- yani, yabancılık unsuru taşıdığı zaman gündeme gelecek ihtilafların çözümüne ilişkindir. Şimdi, bu kapsamda baktığımız zaman, Türk Ticaret Kanunu reformu henüz sırada beklerken, tüketici haklarıyla ilgili, sigorta hukukuyla ilgili, ulaşım sözleşmeleriyle ilgili sözleşmeler de hâlâ yasalaşma sürecini beklerken, bu üzerinde konuşacağım bölümde birkaç karmaşa, birkaç da olumlu bulduğum madde üzerinde özellikle konuşmak istiyorum.

Örneğin, 22'nci madde olarak "Hava, deniz ve raylı taşıma araçları üzerindeki ayni haklar, menşe ülke hukukuna tâbidir." deniliyor. Bunun adı, deniz taşımacılığında geminin sicilidir, hava taşıma aracında da tescil edildiği yerdir. Şimdi, bunu düşündüğümüz zaman şöyle bir hoş olmayan nokta aklımıza geliyor: Seyşel Adaları'na veya Malta veya Afrika'nın bir ülkesinin bandırasına kayıtlı gemilerin ülkemizde bolca seyrettiğini biliyoruz. Vergi kaçırmak için, kayıt dışı ekonomi için o ülkelerin bandıralarını alan birçok kişi biliyoruz. Bu tür bir hu-kuk bir noktada acaba bunu teşvik etmez mi? Eğer şeyi düşünürsek, yabancı unsurlu bir du-rumu çözmeye kalkarken acaba böyle bir maddeyle de bu teşvik edilmez mi?

Yine, sistematik olarak evet dil sadeleştirilmiş ama sistematik olarak da bir dağınıklık var yasada. Bakıyorum 23'üncü maddede "Fikrî mülkiyete ilişkin haklara uygulanacak hukuk" deniyor. Bu, çok önemli ve gerçekten fikrî mülkiyet konusu -ki gerekçede de biraz vurgu yapılmış- Dünya Fikrî Mülkiyet Örgütünün, WIPO'nun ve Dünya Ticaret Örgütünün Ticaretle Bağlantılı Fikrî Mülkiyet Sözleşmesi TRIPS'in ayrıca fikir ve sanat eserleri ve sınai mülkiyet hakları var. Şimdi, buna her şey girer, marka girer, patent girer, bir şarkının sözü girer, aranjmanı girer, bestecisi girer, yorumcusu girer, bir sinema filmi girer, bunun dışında tasarımlar girer, projeler girer; bir mimarın projesinden tutun da çok kapsamlı bir alan ve

genelde en çok yabancı unsurluluk bu alanda gözükür. Yani, Türkiye'nin önündeki en ciddi sorunlardan birisi de budur. Bu yabancılık unsurunda, yakın zamanda karşılaştığım bir film sözleşmesini örneklemek istiyorum. Almanya, Fransa, İsviçre ve İngiltere ortaklı bir film sözleşmesinin imzalanması durumunda sermaye koyanların hakları aldığınız zaman beş ayrı ülke vatandaşı. Tabii ki, bir ortak hukuk seçmeleri -ki, burada o var- doğru bir alan. Şimdi, bunun yanında doğacak ihtilafın çözümü konusunda da çözümün net konması lazım. 23'üncü madde diyor ki: "Bu konuda tespit edilen hukuk geçerlidir." Arkasında, ikinci paragrafta, "Yoksa tespit edilmiş hukuk, taraflar isterse yeni bir yeri tespite yetkili kılabilirler." Bunu hepimiz biliyoruz, hukukta, taraflar isterse davayı ibra eder, davayı reddeder, davadan feragat eder. Yani, şimdi, bu iki paragrafın içerik olarak bir şey ifade etmediğini tek başına ifade etmek istiyorum.

Arkasından, taşınmazlar giriyor, tüketici sözleşmesi giriyor, iş sözleşmeleri giriyor, geliyor madde 28'e, tekrar fikrî ve sınai haklara geliyor. Şimdi, bu kopukluk… Yani, bu maddenin ikisi, birbirini tamamlayan iki maddenin böyle bir kopuk bir şekilde yer alması ve fikrî mülkiyet haklarına ilişkin sözleşmeden doğacak ihtilafların burada çözümü, araya çok farklı konular konulduktan sonra ayrı maddeler olarak düzenlenmesi, amaca tam uygun tanzim edilmediğini gösteriyor.

Haksız fiillerle ilgili yeni düzenlemenin, gerçekten yurttaşlarımızı koruyucu olduğunu düşünüyoruz ve onun devamındaki 35'inci maddede, özellikle kişilik hakları ihlalindeki sorumluluk konusunda radyo, televizyon, medya yoluyla, İnternet veya diğer kitle iletişim araçları kanalıyla doğan ihlallerin, zarar görenin seçimine göre hak arayabilme yolunun geliştirilmiş olması çok önemlidir.

Biliyorsunuz Facebook, YouTube, İnternet kanalları, arama motorları çok yaygın olarak zaman zaman bu tür mağduriyetlere yol açan fiillerin işlenmesine neden oluyor. Tabii, bunun uygulama alanı olarak, bunu tespit eden bir mağdurun Türkiye'de dava açtığı zaman, o hukuku uygulayacak yargıcın bu uzmanlık alanı konusundaki eğitimi son derece önemli. Yani bir noktada bu tür milletlerarası özel hukuk gibi davalar tıpkı fikrî ve sınai haklar mahkemesi gibi, ticaret mahkemeleri gibi uzmanlık alanı gerektiren alanlar olarak ortaya çıkıyor. Bunların çözüm alanı çözüm hukuku ve çözüm mercisi konusunda da, tabii ki burada düzenleme, iç hukuk konusu burada olmayacak ama özellikle haksız rekabet konusunda zaten Avrupa Birliğinin bir rekabet hukuku var, zaten Lüksemburg'da Avrupa Birliğinin bir ekonomi Mahkemesi var. Avrupa Birliği hukukunun ekonomi mahkemesinde farklı ülkeler arasındaki sorunları gidermede uyguladığı bir sistem var. Bu sistem uygulanırken, bu uluslararası sorunların giderilmesinde, bizim bu taslağı yasalaştırdığımız zaman, iki ülke şirketi arasında doğacak hukukta Avrupa Birliği hukukuna göre bir yargılamanın öngörülmemiş olması bir eksiklik olarak tezahür ediyor. Yani çok basit bir örnekle geçiştirmek istiyorum öneminin altını çizmek için, ki bu maddenin devamında tahkim vardır…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaplan, konuşmanızı tamamlar mısınız.

Buyurun.

HASİP KAPLAN (Devamla) - …tahkim sözleşmelerinin geçerliliği vardır. Biliyoruz ki bugünkü basında da vardı, Uzan'ın Birleşmiş Milletlere, tahkime, hatta Lüksemburg Mahkemesine yaptığı başvurular var, 40 milyar dolar civarında bir tazminat talebi var. Bu tazminat talebi kabul edildiği zaman ne olacaktır? Yine buradaki yasa hükmüne göre, tahkim kuralları ve tenfizi uygulanarak, Türkiye'de, hazineye rücu edilecektir, yani hazineden bunun ödemesini yapacağız. İşte bu kurallar, o denli önemli noktalar açısından geçerli. Bunu burada ifade etmek istiyordum.

Teşekkür ediyorum. (DTP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

AK Parti Grubu adına, Bursa Milletvekili Mehmet Tunçak.

Buyurun. (AK Parti sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET TUNÇAK (Bursa) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; 47 sıra sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun Tasarısı'nın, yeni ihdasıyla, 22 ila 49'uncu maddeler arasını kapsayan ikinci bölüm hakkında AK Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Sizleri bu vesileyle saygıyla selamlıyorum.

Bizden önce konuşma yapan değerli konuşmacıların, değerli hatiplerin kanun tasarısına yaptığı katkılardan ötürü ayrıca teşekkür ediyorum.

İstisnai konularla ilgili olarak değil fakat tasarının geneli hakkındaki, bazı hususlardaki bilgileri sizlerle paylaşmak isterim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tasarının birinci kısım ikinci bölümünde "Kanunlar İhtilafı Kuralları" içerisinde yer alan 22 ila 40'ıncı maddeler arası hükümler, taşıma araçlarını, fikrî mülkiyete ilişkin haklara uygulanacak hukuku, sözleşmeden doğan borç ilişkilerinde uygulanacak hukuku, taşınmazlara ilişkin sözleşmeleri, tüketici sözleşmelerini, iş sözleşmelerini, fikrî mülkiyet haklarına ilişkin sözleşmeleri, eşyanın taşınmasına ilişkin sözleşmeleri, temsil yetkisini, müdahaleci kuralları, sözleşmeden doğan ilişkinin varlığı ve maddi geçerliliğini, ifanın gerçekleştirilme biçimi ve tedbirleri, haksız fiilleri, kişilik haklarının ihlalinde sorumluluğu, imalatçının sözleşme dışı sorumluluğunu, haksız rekabeti, rekabetin engellenmesinin neticelerini, sebepsiz zenginleşmeyi düzenleyen hükümler olup, müteakiben ikinci kısmın birinci bölüm, yani 40 ila 49'uncu maddeler arası Türk mahkemelerinin milletlerarası yetkisinin içeriğinde düzenlenen milletlerarası yetkiyi, Türklerin kişi hâllerine ilişkin davaları, yabancıların kişi hâllerine ilişkin bazı davaları, miras davalarını, iş sözleşmesi ve iş ilişkisi davalarını, tüketici sözleşmesine ilişkin davaları, sigorta sözleşmesine ilişkin davaları, yetki anlaşması ve sınırlarının belirlenmesini, teminatı, yabancı devletin yargı muafiyetinden yararlanamayacağı hâlleri düzenleyen hükümler içermektedir.

Fevkalade önemli ve reform niteliğinde olan bu yasa, 47 sıra sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun Tasarısı, hazırlık aşamasında öncelikle değişiklik tasarısı olarak düzenlenmeye başlanmış fakat geniş bir değişiklik söz konusu olunca kanun tasarısı olarak düzenlenmiştir. Genel anlamda 10 madde aynı kalmış, 49 madde değişmiş ve yeni verilen değişiklik önergeleriyle bu sayı daha da artmış, 24 yeni madde, yeni ihdasıyla birlikte yeniden konulmuş ve 4 madde de metinden çıkarılmıştır. Netice olarak 66 maddelik bir tasarı oluşmuştur.

Tasarının Birinci Kısım İkinci Bölümünde yer alan borç sözleşmelerinin hükümleri hazırlanırken öncelikli hareket noktası, milletlerarası özel hukuk adaletine ulaşma çabasıdır. Tarafların menfaatlerinin dengelenmesi isteğinin yanı sıra, uygulanacak hukukun seçimi de taraflara bırakılarak, milletlerarası özel hukukun adaletinin sağlanmasında önemli bir adım atılmıştır. Yani, taraflara kendi hukuki ilişkilerinde uygulayacakları hukuku belirleyebilme imkânı ihdas edilmiştir. Uygulanacak hukuk seçimi yapılmadığı takdirde, objektif olarak en sıkı ilişkili hukuk, edimin ifa yeri hukuku, edim borçlusunun mutat meskeni hukuku gibi düzenlemeler tasarıya eklenmiştir.

Borç sözleşmeleriyle ilgili olarak getirilen bir yenilik de zayıf tarafın korunmasına yönelik hükümlerin değerlendirilmesidir. Sözleşme hukukunda muhafaza edilen hukuk seçimi ilkesi objektif bağlama kurallarının taraflara verdiği güvence çerçevesinde tüm milletlerarası özel hukuk yasalarında ve Avrupa Birliği müktesebatında olduğu gibi belli kısıtlamalara da tabidir. Ayrıca, haksız fiillerde eski kanunda bulunan istisna kuralları aynen bu kanuna da aktarılmıştır.

İkinci Kısımda düzenlenen usul hukuku alanında fazlaca bir değişikliğe gidilmemiş, Birinci Kısım İkinci Bölümde bulunan ve az önce konuşmamızda da değindiğimiz bazı bağlama kurallarına ilişkin yetkili mahkeme hükümleri, özellikle tüketici mahkemeleri ve iş mahkemeleri ile ilgili olarak, mutlaka içine konulmuştur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun tasarısının bu şekliyle de hayırlı olması temennisiyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şahsı adına ilk konuşmacı, Mersin Milletvekili Ali Rıza Öztürk.

Sayın Öztürk, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan yasa tasarısıyla ilgili şahsım adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yasa tasarısının 23, 25, 27 ve 43'üncü maddelerinde, sözleşmeyle en sıkı ilişkili hukuk, iş yeri hukuku, mutat mesken hukuku, mutat iş yeri gibi hukuk sistemimizde doğrudan tanımı olmayan, öğretide tartışılan yeni kavramlar getirilmekte ve gerekçe olarak da öğretiyle uygulamanın önünün açıldığı söylenilmektedir. Oysa, tüm yasalarımızda yasal adres açısından "gerçek kişiler için yerleşim yeri, tüzel kişiler içinse ticaret siciline kayıtlı olunan" tanımı tartışmasız olarak kullanılmaktadır.

Bunun dışında, sözleşmeye dayalı ilişkilerde "sözleşmenin yapıldığı yer" veya "ifa edildiği yer", haksız fiilde ise "fiilin gerçekleştiği yer" gibi kavramlar da pek çok Avrupa hukuk ülkesinde olduğu gibi bizde de yerleşmiş olan kavramlardır. "Sözleşmeyle en sıkı ilişkili hukuk" Türk hukukunda yerleşmiş bir kavram olmadığı için aynı olayda Türk yargısı açısından farklı, başka ülke yargısı açısından farklı anlamlar ve sonuçlar kazanabilecektir. Kaldı ki, madde metninden, iş yeri hukukundan kastedilenin, gerçek kişilerle ilgili sicilde iş yeri olarak tescil edilen yer yahut gerçek kişinin faaliyetlerini sürdürdüğü yer mi olduğu, tüzel kişilerdeyse bu kavramın tüzel kişilerin ticaret siciline kayıtlı olduğu yeri mi yoksa şubelerini mi kapsadığı yahut bu tanımla, aynı şekilde tüzel kişinin faaliyetlerinin fiilen sürdüğü ya da çoğunlukla sürdürdüğü yerin nasıl anlaşılacağı açık değildir. Yasada, yol gösterici olsa da bir tanıma yer verilmemiştir.

Yine bu madde metniyle, "mutat mesken hukuku" kavramıyla kastedilen yerleşim yeri hukuku ise, bu, açıkça yazılmalıdır. Zira, yerleşim yeri hukuku tanımı yapılmış ve yerleşmiş bir kavramdır. Şayet "mutat mesken"le başka bir kavram kastediliyorsa burada yeni kavramın tanımı yapılmalıdır.

Yasa tasarısında yer alan bu gibi ve benzeri düzenlemeler, objektif ve belirli olması gereken yasaları her türlü yoruma açık ve tartışmalı hâle getirir ki yasa gerekçesinde dahi net bir tanımı yapılamayan bu tür metinlerin uygulamada neden olabileceği karmaşa kolaylıkla, önceden öngörülebilmektedir.

Tasarının 47'nci maddesi teminatı düzenlemektedir. "Türk mahkemesinde dava açan, davaya katılan veya icra takibinde bulunan yabancı gerçek ve tüzel kişiler, yargılama ve takip giderleriyle karşı tarafın zarar ve ziyanını karşılamak üzere mahkemenin belirleyeceği teminatı göstermek zorundadır." düzenlemesine yer verilmektedir. Madde metninde, Türkiye'de dava açan, davaya katılan ya da icra takibinde bulunan yabancı gerçek ve tüzel kişilerin teminat yatırmak zorunda olduğu belirtilmiştir. Ancak, gerçek ya da tüzel kişi ifadesi her zaman için Türkiye'de bu yönde hukuki girişimde bulunanları ifade etmek için yeterli kalmayabilir. Zira, gerçek ve tüzel kişi ifadeleri Türk hukukundaki anlamları gözetilmek suretiyle kanuna geçirilmiştir. Oysa, örneğin, yabancı bir devlet kurumunun, yabancı bir şirkete ait iflas idaresinin Türkiye'de dava açması durumunda, mevcut düzenleme bu kişileri ifade etme noktasında yetersiz kalabilecektir. Bu sebeple, gerçek ya da tüzel kişiliği bulunmamakla beraber dava ehliyeti bulunabilen kişiler de olabileceği göz önüne alınarak, "yabancı ve gerçek ve tüzel kişiler" ifadesinin karmaşık olduğu açıkça bellidir.

Nitekim, tasarının "Ehliyet" başlıklı 8'inci maddesinde, tüzel kişiliği bulunmayan kişi ya da mal topluluklarından bahsedilmiş ve bunların ehliyet açısından hangi hukuka tabi olacakları açıkça düzenlenmiştir.

Öte yandan "yabancı tüzel kişi" ifadesinden ne anlaşılması gerektiğinin kanunda açıkça yazılı olmaması da tartışmaları beraberinde getirebilecektir.

Ayrıca, madde metninde davaya müdahil olan yabancı, gerçek ve tüzel kişilerin de teminat yatırmak zorunda oldukları ifade edilmiş ise de açılmış bir davaya müdahale etme, asli müdahale ve ferî müdahale şeklinde olmak üzeri iki türlü mümkün bulunmaktadır. Davaya ferî müdahale hâlinde müdahil olan taraf davayı kaybetmiş olsa dahi yargılama giderlerinden sorumlu tutulamayacağından, davanın tarafı olmadığı için, madde metninde yer alan "davaya katılan" ifadesinin "davaya asli müdahil olarak katılan" şeklinde düzeltilmesinin daha uygun olacağı görüşündeydim.

Tasarının 47'nci maddesinin ikinci fıkrasında, burada "mahkeme dava açanı, davaya katılanı veya icra takibi yapanı, karşılıklılık esasına göre, teminattan muaf tutar" hükmündedir.

Hâlen yürürlükte bulunan 2675 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkındaki Kanun'un konuya ilişkin 32'nci maddesinin son fıkrasında ise "Karşılıklılık esasına göre teminat göstermekten muaf tutabilir." hükmündedir. Hâlen yürürlükte bulunan 2675 sayılı Kanun'un 32'nci maddesi teminat muafiyeti için iki şartın bir arada bulunması gerektiğini ifade etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sürenizi aştınız, lütfen konuşmanızı tamamlayınız.

Buyurun.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Devamla) – Buna göre taraflar arasında karşılıklılık bulunacak ve dava veya takibin niteliğine ve durumuna göre davacıyı, teminat göstermekten muaf tutacak haklı sebepler bulunacaktır. Bu iki şartın gerçekleşmesi hâlinde hâkim teminattan muaf tutmaya karar verebilecektir. Oysa mevcut tasarıda bu iki şartın birlikte gerçekleşmesi aranmamış, sadece bir şartın gerçekleşmesi

hâlinde hâkim teminattan muaf tutabilecektir. Bu durumda, bizim yabancı bir ülkede karşılıklılık esasına göre teminattan muaf tutulmama hâlinde bizim Türkiye'de ise muaf tutulacaktır. Bu nedenle, bu yönleriyle bu yasanın uygulamada sıkıntılar vereceğini de düşünmekteyim.

Bu yasanın Türk milletine hayırlı olmasını diliyorum, hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Öztürk.

Şahsı adına ikinci konuşmacı, Malatya Milletvekili İhsan Koca.

Sayın Koca, buyurun efendim. (AK Parti sıralarından alkışlar)

İHSAN KOCA (Malatya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 47 sıra sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun Tasarısı'yla ilgili olarak şahsım adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

1982 yılında yürürlüğe giren 2675 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun, yürürlüğe girdiği tarihte o dönemki ihtiyaçları karşılar mahiyette kabul edilmekteydi. Ancak, günümüzde milletlerarası özel hukukta meydana gelen gelişmeler ve Avrupa Birliği konusunda ülkemizde yaşanan dönüşümlerle, milletlerarası özel hukuk ve usul hukuku alanında yeni ihtiyaçlar ortaya çıkmış, bu ihtiyaçları karşılayacak bir kanun tasarısına da ihtiyaç hasıl olmuştu. Dolayısıyla, bu ihtiyaçları karşılayacak kanun tasarısı çalışmaları 22'nci Dönemde gerçekleştirilmiş, bu çalışmalarla yeni tasarıda ihtiyaçlara cevap verecek birtakım düzenlemeler gerçekleştirilmiştir. Bu düzenlemeler: İkinci bölümde ele alınan, 22'nci maddede yer bulan "Taşıma araçları" başlıklı düzenleme. Yine, 23'üncü maddede önceki kanunun 24'üncü maddesini kısmen karşılayan düzenlemeye yer verilmiş. Bir yenilik olarak "Taşınmazlara ilişkin sözleşmeler" 25'inci maddede yer almış. 26'ncı maddede "Tüketici sözleşmeleri" yer almış ve diğer maddelerde de günümüz ihtiyaçlarını karşılayacak yeni düzenlemelere yer verilmiş bulunmaktadır. Bunlardan, önemlilerinden bir tanesi de 44'üncü maddede yer bulan ve ilk defa yer alan iş sözleşmesi ve iş ilişkileri davalarıdır. 2675 sayılı Kanun'da, iş sözleşmesi ve iş ilişkilerinde Türk mahkemelerinin milletlerarası yetkisini düzenleyen bir hüküm bulunmamaktaydı. İş sözleşmelerinin taşıdığı özellik sebebiyle, gerek doktrin ve gerek uygulamada, iç hukuktaki yetki hükümlerinden hareketle milletlerarası yetkinin belirlenmesi yetersiz kalmaktaydı. Bu madde, bu ihtiyaçları da karşılama amacı gütmektedir.

Ben, bu tasarının hazırlanmasında emeği geçenlere teşekkür ediyor ve tasarının hayırlı olması dileklerimle, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Koca.

Saygıdeğer milletvekilleri, ikinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, ikinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

22'nci maddenin başlığını okutuyorum:

Taşıma araçları

MADDE 22 -

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir. Buyurun:

Fikrî mülkiyete ilişkin haklara uygulanacak hukuk

MADDE 23 -

BAŞKAN - Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

24'üncü maddeyi okutuyorum:

Sözleşmeden doğan borç ilişkilerinde uygulanacak hukuk

MADDE 24 -

BAŞKAN – Madde üzerinde bir adet önerge vardır. Önergeyi okutup işleme alıyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 47 sıra sayılı Kanun Tasarısının 24. Maddesinde yer alan "yerleşim yeri" ibaresinin "ikametgah" olarak değiştirilmesini saygı ile arz ederiz.

Faruk Bal	Oktay Vural	Nevzat Korkmaz
Konya	İzmir	Isparta
Mehmet Şandır	Mümin İnan	Osman Ertuğrul
Mersin	Niğde	Aksaray

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANI MEHMET ALİ ŞAHİN (Antalya) – Katılamıyoruz efendim.

BAŞKAN – Konuşacak mısınız Sayın Bal?

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Konuşacaklar efendim.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi, tekrar, saygıyla selamlıyorum.

Bu "ikametgâh" ve "yerleşim yeri" bitmeyen bir senfoni. Ben bu senfoniyi olabildiğince akorduna uygun olarak anlatmaya çalıştım. Ancak ya benim anlatma kabiliyetimde bir zafiyet var veya iyi anlaşılamıyorum. Bu nedenle, bu defa bu maddeyle ilgili kanun tasarısının gerekçesini size okuyacağım:

"Kanun Tasarısında Kullanılan Dil Konusunda Türk Medenî Kanununa Uyum

2002 yılında yürürlüğe giren 4721 sayılı Türk Medenî Kanunu, öze ilişkin olanlar yanında, bazı kavram değişiklikleri de içermektedir. Kanun Tasarısı hazırlanırken gerekli olduğu ölçüde bu değişiklikler de dikkate alınmış ve Türk Medenî Kanununda kullanılan yeni kavramlarla paralellik sağlanmıştır. Bununla beraber, milletlerarası özel hukukta yerleşmiş bulunan ve yabancı dilde 'domicile' kavramına karşılık olan 'ikametgâh' kavramının milletlerarası özel hukuk kurallarının işlevi gözönüne alınarak aynen muhafazası konusundaki güçlü istek, uzun tartışmalardan sonra bertaraf edilerek bu konuda da temel kanun olan Türk Medenî Kanunundaki 'yerleşim yeri' kavramının benimsenmesi yoluna gidilmiştir. Ancak genel kavram olarak 'ikametgâh' yerine 'yerleşim yeri' kavramı getirildiğinde ve özellikle Türk hukukunun milletlerarası plânda değerlendirilmesi söz konusu olduğunda, yerleşim yeri kelimesinin, İngilizcede 'establishment', Fransızcada 'établissement' olarak kullanılması, buna karşılık ikametgâhın 'domicile' diye ifade edilmesi karşısında pek çok çeviri ve yorum problemlerinin ortaya çıkması önlenemeyecektir. Milletlerarası özel hukuk araştırıcılarının ve yazarlarının özellikle hem bu problemin hem eski ve yeni metinlerdeki ifadelerin anlamı açısından çıkabilecek uyuşmazlıkların bilincinde olması şarttır." Bu, aynen doğrudur. Bir tek yanlışı vardır, yanlışı, gönderme yaptığı araştırmacılar ve uzmanlardır. Doğrusu, araştırmacıları ve uzmanları kastetmiyor gerekçe, sizleri kastediyor sayın milletvekilleri. "Değiştirin beni." diyor, "Buradaki maddeyi değiştirin." diye bas bas bağırıyor gerekçe. Niçin ısrar ediyorsunuz?

Sayın Komisyon Başkanı diyor ki gerekçesinde, ret gerekçesinde: "Biz İngilizce ifadeleri esas almıyoruz, Türkçe ifadeleri alıyoruz." Bravo doğrusu! Bravo doğrusu! Türkçe ifadeye itibar edilecekse, en önce Milliyetçi Hareket Partisi olarak ben itibar ederim.

Bu kanun Türkiye'de uygulanacak bir kanun değil. Bu kanun yabancı ülkelere tercüme edilecek bir kanun. Bu kadar açık ve seçik bir şeyde bu kadar ısrarı anlayamıyorum. Ne gibi bir maksada yönelik olduğunu anlayamıyorum ama bu saatten sonra tekriri müzakereye gidilmezse bir kötü niyetin varlığını hissetmeye başlıyorum.

Teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bal.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Taşınmazlara ilişkin sözleşmeler

Madde 25 -

BAŞKAN - Madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutup işleme alıyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 47 sıra sayılı Kanun Tasarısının 25. Maddesinde yer alan “yer hukuku” ibaresinin “ülke hukuku” olarak değiştirilmesini arz ederiz.

Faruk Bal	Oktay Vural	Nevzat Korkmaz
Konya	İzmir	Isparta
Mehmet Şandır	Mümin İnan	Osman Ertuğrul
Mersin	Niğde	Aksaray

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara)- Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANI MEHMET ALİ ŞAHİN (Antalya) – Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Bal, gerekçeyi mi okutayım?

FARUK BAL (Konya) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarıda ülke ve yer kavramları aynı amaçla farklı maddelerde kullanılmıştır. Bu durum uygulamada tereddüde ve kavram kargaşasına yol açacaktır.

Kavram birliği sağlamak amacıyla bu değişiklik önergesi verilmiştir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Tüketici sözleþmeleri

MADDE 26-

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

İþ sözleþmeleri

MADDE 27-

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Fikrî mülkiyet haklarına iliþkin sözleþmeler

MADDE 28-

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Eþyanın taþınmasına iliþkin sözleþmeler

MADDE 29-

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Temsil yetkisi

MADDE 30-

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Müdahaleci kurallar

MADDE 31-

BAŞKAN – Madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutup işleme alıyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 47 Sıra Sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun Tasarısının 31. maddesinin kenar başlığında ve içeriğinde geçen "müdahaleci kurallar" ibaresinin "doğrudan uygulanan kurallar" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Gülşen Orhan	Ahmet Öksüzkaya	Öznur Çalık
Van	Kayseri	Malatya

Eyüp Ayar	Mehmet Ceylan	İsa Gök
Kocaeli	Karabük	Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANI MEHMET ALİ ŞAHİN (Antalya) – Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarıya yeni eklenen 6. maddeyle terim birliğini sağlamak amacıyla bu önerge verilmiştir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler…

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Aleyhte söz istiyoruz.

BAŞKAN – Hayır, bu önerge Sayın Bal'ın önergesi değil.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Bizim önergemiz değil, aleyhte…

BAŞKAN – Sayın Şandır, önerge sahipleri konuşacağı için…

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Aleyhte söz istiyoruz.

BAŞKAN – Hayır, önergenin üzerinde sadece önerge sahiplerinin, malumunuz, söz hakkı vardır. Bir ufak hata oldu galiba. O bakımdan…

Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge istikametinde maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Sözleþmeden doðan iliþkinin varlıðı ve maddî geçerliliði

MADDE 32-

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

İfanın gerçekleþtirilme biçimi ve tedbirler

MADDE 33-

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Haksız fiiller

MADDE 34-

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Kiþilik haklarının ihlâlinde sorumluluk

MADDE 35-

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

İmalâtçının sözleþme dıþı sorumluluðu

MADDE 36-

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Haksız rekabet

MADDE 37-

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Rekabetin engellenmesi

MADDE 38-

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Sebepsiz zenginleþme

MADDE 39-

BAŞKAN – Madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutup işleme alıyorum.

Buyurun:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 47 sıra sayılı kanun tasarısının 39. maddesinde yer alan "yer hukuku" ibaresinin "ülke hukuku" olarak değiştirilmesini arz ederiz.

Faruk Bal	Oktay Vural	Nevzat Korkmaz
Konya	İzmir	Isparta
Osman Ertuğrul	Mehmet Şandır	Mümin İnan
Aksaray	Mersin	Niğde

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Takdire bırakıyoruz.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANI MEHMET ALİ ŞAHİN (Antalya) – Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Bal, konuşacak mısınız, gerekçeyi mi okutayım?

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Gerekçe okutulsun.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarıda ülke ve yer kavramları aynı amaçla farklı maddelerde kullanılmıştır. Bu durum uygulamada tereddüde ve kavram kargaşasına yol açacaktır.

Kavram birliği sağlamak amacıyla bu değişiklik önergesi verilmiştir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler. Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge istikametinde maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Buyurun:

İKİNCİ KISIM

Milletlerarası Usul Hukuku

BİRİNCİ BÖLÜM

Türk Mahkemelerinin Milletlerarası Yetkisi

Milletlerarası yetki

MADDE 40-

BAŞKAN – Madde üzerinde bir adet önerge vardır, önergeyi okutup işleme alacağım.

Buyurun:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 47 sıra sayılı kanun tasarısının 40. maddesine ikinci fıkra olarak aşağıdaki cümlenin eklenmesini saygıyla arz ederiz.

(2) Türk Mahkemesinin milletlerarası yetkisinin bulunduğu hallerde bu davalara bakmaya il merkezlerinde bulunan mahkemeler yetkilidir.

Faruk Bal	Oktay Vural	Nevzat Korkmaz
Konya	İzmir	Isparta
Osman Ertuğrul	Mehmet Şandır	Mümin İnan
Aksaray	Mersin	Niğde

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANI MEHMET ALİ ŞAHİN (Antalya)- Biz de katılamıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Bal konuşacak mısınız?

Buyurun.

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Kanunu'nun teselsül etmiş olan 40'ıncı maddesi, Türk mahkemelerinin milletlerarası yetkisini düzenleyen genel bir maddedir. Türk mahkemeleri, bu maddeye göre, yer itibarıyla yetki kuralını benimseyerek bir iç hukuk düzenlemesi yapmıştır ve bu iç hukuk düzenlemesine uygun olarak da, bu madde uyarınca, uluslararası yetkiyi iktisap etmiş vaziyettedir.

Değerli arkadaşlarım, ikinci bölümün geneli üzerinde yaptığım konuşmada ağırlıklı olarak, tanıma, tenfiz, yabancı hakem kararlarının tanınması, tenfizini de kapsayacak bir şekilde yabancı unsur taşıyan davaların görüşülmesi sırasında ciddi bir sıkıntı ile karşı karşıyayız Türkiye'de. Bu sıkıntı, bilgi ve deneyim açısından bir zafiyeti ortaya koymaktadır. Bu sıkıntının hissettiği alan, hem beşinci, dördüncü bölgelerde ağırlıklı olmak üzere genç ve tecrübesiz hâkimlerimizin bulunduğu adliyelerde hâkim olarak görev yapan arkadaşlarımızın bilgi ve deneyim noksanlığı itibarıyla karşımıza çıkmakta, aynı zamanda böyle ilçelerde görev yapan ve mahkemenin bir rüknü olan müdafilerin de bilgi ve tecrübe eksikliğini ortaya koymaktadır. Diğer taraftan, küçük yerlerde bu yargılamanın bir parçası olacak belgelerin, yabancı kanunların tercümesi ya da mahkeme kararlarının tercümesinin yerel imkânlara göre yapılmasında ciddi sıkıntılar yaşanmaktadır. Genel olarak, küçük yerlerde, İngilizce bilen ortaokul, lise öğretmenlerine tercüme yaptırılmaktadır. Yapılan bu tercümeyi, tabii ki, ortaokul veya lisedeki İngilizce öğretmeninden hukuki bilgiyi, hukuki terimleri bilmesi beklenemez; eksik ve yanlışlıklarla dolu olmaktadır. Ortaya çıkan bu sıkıntılı ve zafiyet dolu imkânsızlıkların neticesinde alınan karar, maalesef, Türkiye'yi dünya hukuk aleminde temsil eden bir belge hâline gelmektedir.

Şimdi Sayın Bakanıma buradan sesleniyorum: Bakanlığına bağlı Uluslararası İlişkiler Genel Müdürlüğünde istinabe evraklarını ve buna ilişkin belgeleri eğer bir tetkik ettirme fırsatı olursa, nasıl Türkiye'nin bu kabil belgelerinin biraz daha istihza kokan yazılarla Türkiye'ye geri çevrildiğine dair örnekleri bulmak mümkündür. Çare… Çareyi burada bulacağız. Çare, ihtisaslaşma, bilgi, tecrübe gibi kavramların yoğunlaştığı yerde bu işleri gördürmektir. İşte, bu maddeye ikinci bir fıkra eklenerek, bu gibi davaların bilgili ve tecrübeli hâkimlerin yoğunlaştığı il mahkemelerinde -kendilerini geliştirme itibarıyla, illerde bulunan avukatların daha fazla bilgili, deneyimli olması itibarıyla yargıya bu alanda katkı sağlayabilmeleri için il mahkemelerinde- yine tercüme vesair konularda mahkemenin daha iyi bir karar verebilmesine imkân sağlayacak hususların yoğun olduğu il mahkemelerinde bu davaların görülmesinde fayda bulunmaktadır.

Denilmektedir ki: "İlçedeki adam niye dava için ile gitsin?" Böyle bir durum yok, yani, her ilçede görülen davayı ile taşımıyoruz, yabancı unsur taşıyan ve nadiren ortaya çıkan davaları ile taşıyoruz. Bunun mantığı aynen şudur değerli arkadaşlarım: Bir köyde ihtilafı olan kişi nasıl mahkeme için ilçeye gidebiliyor ise yabancı unsur taşıyan ihtilaflarda da ile gidecektir. Bu çok, fazla külfet taşıyan bir husus değildir. Nitekim, ili de bırakıyor, ülkeyi de bırakıyor, yabancı bir ülkeye gidiyor hakkını savunmak için. Bu gibi davaların özelliği budur. Mademki yabancı bir unsuru taşıyor, o zaman, ili de taşıp, ilden de uzaklaşıp…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bal, konuşmanızı tamamlayınız.

Buyurun.

FARUK BAL (Devamla) – Sayın Başkan, teşekkürler.

…ülke sınırlarını da aşıp yabancı bir ülkede hukukunu arayan kişi daha kaliteli bir hukuka ulaşabilmek için niçin ile gitmesi bir külfet teşkil ediyor? Dolayısıyla, bu, Türk hukukuna ciddi bir nefes kazandırabilecek, Türk hukukunun yabancı ülkelerde daha iyi algılanmasına imkân verebilecek ciddi bir açılımdır. Bu açılımı anlayışla ve olumlu bir şekilde karşılayacağınızı ümit ediyor ve önergeye destek vereceğinizi umuyorum.

Bu düşüncelerle hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bal.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Türklerin kiþi hallerine iliþkin davalar

MADDE 41-

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Yabancıların kişi hâllerine ilişkin bazı davalar

MADDE 42-

BAŞKAN – Madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 47 sıra sayılı Kanun Tasarısının 42. Maddesinde yer alan "yerleşim yeri" ibaresinin "ikametgah" olarak değiştirilmesini saygı ile arz ederiz.

Faruk Bal	Oktay Vural	Nevzat Korkmaz
Konya	İzmir	Isparta
Mehmet Şandır	Mümin İnan	Osman Ertuğrul
Mersin	Niğde	Aksaray

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANI MEHMET ALİ ŞAHİN (Antalya) – Biz de katılamıyoruz efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bal.

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; tekrar hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bitmeyen senfoninin son sahnelerine geliyoruz. Daha birkaç tane daha var, ama bu defa bir cümleyle sözümü tamamlamak istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, artık perdenin kapanma zamanı geliyor. Perdenin kapanma sürecinde, bu madde değiştirilmediği takdirde, bu madde nedeniyle hukuku ziyana uğrayacak insanların vebalini üzerinizde taşıyacaksınız.

Teşekkür ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Miras davaları

MADDE 43-

BAŞKAN – Madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Buyurun:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 47 sıra sayılı Kanun Tasarısının 43. Maddesinde yer alan "yerleşim yeri" ibaresinin "ikametgah" olarak değiştirilmesini saygı ile arz ederiz.

Faruk Bal	Oktay Vural	Nevzat Korkmaz
Konya	İzmir	Isparta
Mehmet Şandır	Osman Ertuğrul	Mümin İnan
Mersin	Aksaray	Niğde

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Tekraren katılmıyoruz Sayın Başkanım.

ABDÜLKADİR AKCAN (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, böyle bir üslup var mı?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Komis-yon, cümleyle de kelimeyle de fikrini ifade edebilir.

BAŞKAN – Evet, Komisyon katılmıyor.

Hükûmet?

ADALET BAKANI MEHMET ALİ ŞAHİN (Antalya) – Sayın Başkan, biz de katılmıyoruz.

BAŞKAN – Siz de katılmıyorsunuz.

Sayın Bal, konuşacak mısınız efendim?

FARUK BAL (Konya) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

FARUK BAL (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarım, ben de tekraren konuşacağım! (MHP sıralarından alkışlar) Bu madde birkaç defa daha önünüze gelecektir. Her defasında huzurunuza çıkacağım, her defasında konuşacağım. Her konuşmamda da tatlı bir huzur içerisinde hissediyorum kendimi, çünkü partim ve şahsım olarak büyük bir görevi ifa ettiğimizin rahatlığını yaşıyorum, ancak sizler aynı rahatlığı paylaşamadığınız için üzülüyorum.

ASIM AYKAN (Trabzon) – Arkadaşlara güveniyoruz.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen hatibe müdahale etmeyelim.

FARUK BAL (Devamla) – Bence, onlara güvenmek yerine gerekçeyi okusanız doğru yolu bulabileceksiniz.

Değerli arkadaşlarım, tekrar ve ısrarla vicdani vebal altında kalacağınızı ifade ediyor, defalarca anlattığım hususlarda sizlerin bir kez daha düşünmenizi istirham ediyorum.

Teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

ERTUĞRUL KUMCUOĞLU (Aydın) – Bırakın onlar kanun yapsın, biz tarih yapalım!

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

İş sözleşmesi ve iş ilişkisi davaları

MADDE 44-

BAŞKAN – Madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 47 sıra sayılı Kanun Tasarısının 44. Madde-sinde yer alan “yerleşim yeri” ibaresinin “ikametgah” olarak değiştiril-mesini saygı ile arz ederiz.

Faruk Bal	Oktay Vural	Nevzat Korkmaz
Konya	İzmir	Isparta
Osman Ertuğrul	Mehmet Şandır	Mümin İnan
Aksaray	Mersin	Niğde

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANI MEHMET ALİ ŞAHİN (Antalya) – Biz de katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bal. (MHP sıralarından alkışlar)

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tekrar büyük bir mutluluk içerisinde huzurunuzdayım. Tekrar, ikametgâh meselesinin yanlışta ısrar olduğu düşüncesini ifade ediyorum. Bu yanlışı düzeltmek sizin elinizdedir, sadece parmaklarınızı kaldırmak yeter.

Israr sizin vebaliniz olacaktır diyor, saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Tüketici sözleşmesine ilişkin davalar

MADDE 45-

BAŞKAN – Madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 47 sıra sayılı Kanun Tasarısının 45. Madde-sinde yer alan "yerleşim yeri" ibaresinin "ikametgah" olarak değiştiril-mesini saygı ile arz ederiz.

Faruk Bal	Oktay Vural	Nevzat Korkmaz
Konya	İzmir	Isparta
Osman Ertuğrul	Mehmet Şandır	Mümin İnan
Aksaray	Mersin	Niğde

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANI MEHMET ALİ ŞAHİN (Antalya) – Biz de katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Bal, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; evet, yine vebal. Fakat, bir kurbağa hikâyesiyle başlayacağım arkadaşlar, sanıyorum kurbağa hikâyesini hepimiz biliyoruzdur.

Kurbağayı sıcak suya attığınız zaman, ısısının acısından fırlar kendisini kurtarır. Ama soğuk su içerisinde kurbağayı ısıtmaya başladığınız zaman o ısıyı fark etmez ve haşlanarak ölmeye razı olur. Anlaşılan, bizim saatlerdir anlatmaya çalıştığımız mahzurları çok fazla bir etki hissettirmiyor. Tabii ki, vebali anlatacağım, çünkü bu "ikametgâh" kelimesinin yanlış olduğunu gerekçe bas bas bağırıyor diye gerekçeden okudum size. Gerekçeden okumuş olmama rağmen, parti taassubiyeti içerisinde, hak kaybına sebebiyet vermek vicdani bir vebali doğurur. O vebalin altında kalacaksınız. Bunu tekrar etmek istedim.

Teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

Komisyonun bir düzeltme talebi vardır.

Buyurun.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Efendim, teselsül sebebiyle maddedeki "25" rakamı "26" olacaktır, "26 ncı."

BAŞKAN – Not edilmiştir.

Teşekkür ederim.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Sigorta sözleşmesine ilişkin davalar

MADDE 46-

BAŞKAN – Madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 47 sıra sayılı Kanun Tasarısının 46. Maddesinde yer alan "yerleşim yeri" ibaresinin "ikametgah" olarak değiştirilmesini saygı ile arz ederiz.

Faruk Bal	Oktay Vural	Nevzat Korkmaz
Konya	İzmir	Isparta
Osman Ertuğrul	Mehmet Şandır	Mümin İnan
Aksaray	Mersin	Niğde

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANI MEHMET ALİ ŞAHİN (Antalya) – Biz de katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Bal, buyurun efendim. (MHP sıralarından alkışlar)

FARUK BAL (Konya) – Değerli arkadaşlarım "ikametgâh" kelimesi geldikçe ben buraya geleceğim ve sizi tekrar vicdanınızla vebal altında olduğunuzu tekrarlayarak sözlerime son vereceğim.

Teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

Saygıdeğer milletvekilleri, maddenin oylamasından önce bir yoklama talebi vardır.

Şimdi bu talebi yerine getireceğim.

Önce, yoklama talebinde bulunan sayın milletvekillerinin isimlerini okuyup, salonda bulunup bulunmadıklarını tespit edeceğim. Yeterli sayıda sayın üye salonda hazırsa elektronik cihazla yoklama yapacağım.

Saygıdeğer milletvekilleri, yoklama talebinde bulunulan önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun Tasarısının 46'ncı maddesiyle ilgili olarak yoklama yapılmasını talep ediyoruz.

Saygılarımızla.

Sayın Mehmet Şandır?	Burada.
Sayın Ertuğrul Kumcuoğlu?	Burada.
Sayın Faruk Bal?	Burada.
Sayın Hasan Çalış?	Burada.
Sayın Reşat Doğru?	Burada.
Sayın Erdal Sipahi?	Burada.
Sayın Alim Işık?	Burada.
Sayın Yılmaz Tankut?	Burada.
Sayın Abdülkadir Akcan?	Burada.
Sayın Şenol Bal?	Burada.
Sayın Ahmet Orhan?	Burada.
Sayın Osman Durmuş?	Burada.
Sayın Akif Akkuş?	Burada.
Sayın Hüseyin Yıldız?	Burada.
Sayın Hasan Özdemir?	Burada.
Sayın İsmet Büyükataman?	Burada.
Sayın Mustafa Enöz?	Burada.
Sayın Beytullah Asil?	Burada.
Sayın Ahmet Duran Bulut?	Burada.
Sayın Mustafa Kemal Cengiz?	Yok.
Sayın Metin Ergun?	Yok.
Sayın Ali Uzunırmak?	Burada.
Sayın Mithat Melen?	Yok.

Evet, yeterli sayıda milletvekilinin imzası var, olmayanları çıktığımız zaman yeterli sayı var.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, üç dakika süre vereceğim ve yoklama işlemini gerçekleştireceğim.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

Yoklama talebinde bulunan sayın milletvekillerinin sisteme girmemelerini rica ediyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır.

VIII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1- Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/337) (S. Sayısı: 47) (Devam)

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Yetki anlaşması ve sınırları

MADDE 47

BAŞKAN – Komisyonun bir düzeltme talebi vardır.

Sayın Komisyon Başkanı, buyurun.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Değerli Başkanım, madde teselsülü sebebiyle 2'nci fıkradaki 43 rakamı, 44; 44, 45 olacak; 45 de 46 olacak.

Teşekkürler Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Teminat

MADDE 48

BAŞKAN - Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Yabancı devletin yargı muafiyetinden yararlanamayacağı haller

MADDE 49

BAŞKAN - Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Saygıdeğer milletvekilleri, ikinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Şimdi, üçüncü bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Üçüncü bölüm 50 ila 66'ncı maddeleri kapsamaktadır.

Üçüncü bölüm üzerinde grupları adına söz alan milletvekili arkadaşlarımızın isimlerini okuyorum: Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Rahmi Güner, Ordu Milletvekili; Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Faruk Bal, Konya Milletvekili; AK Parti Grubu adına İhsan Koca, Malatya Milletvekili. Şahısları adına: Rahmi Güner, Ordu Milletvekili; Mehmet Tunçak, Bursa Milletvekili; Azize Sibel Gönül, Kocaeli Milletvekili; Faruk Bal, Konya Milletvekili.

Bölüm üzerinde ilk söz Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, Ordu Milletvekili Rahmi Güner'e aittir.

HAKKI SUHA OKAY (Ankara) – Yok.

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına, Konya Milletvekili Faruk Bal.

Sayın Bal, buyurun efendim. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi tekrar saygıyla selamlıyorum.

Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun Tasarısı'nın görüşmelerinin üçüncü bölümüne girmiş bulunmaktayız.

Değerli arkadaşlarım, bu bölümde yabancıların kişi hâllerine ilişkin davalar, miras davaları, iş sözleşmesi ve iş davaları, tüketici sözleşmesine ilişkin davalar şeklinde uzayıp gitmektedir. Ancak, farklı konuları düzenlemiş olmakla birlikte, kanunun yabancı unsur taşıması ve yabancı unsur taşıyan bu kanunun olabildiğince kanunlar ihtilafının doğduğu hâllerde Türk kanunlarının uygulanması imkânlarını araştırma mükellefiyeti, vecibesi Meclisin üzerinden kalkmamıştır.

İkinci bir husus olarak da, vatandaşlarımızdan herhangi birisinin uluslararası bir ilişkisinde yabancı bir ülkede yargılanma ihtimali ortaya çıktığında, eğer uluslararası sözleşmeler imkân sağlıyorsa onun Türk mahkemelerinde yargılanabilme hakkını ve yetkisini kullanmak ve bu hakka burada yasa içerisinde yer vermek suretiyle savunma mükellefiyetimiz ve vecibemiz sona ermemiştir. İşte, bu çerçeve içerisinde bu kanuna özel bir önem atfeden Milliyetçi Hareket Partisi, uluslararası ilişkilerde yoğun bir derinlik ve genişlik kazanmış olan beşerî ilişkilerin girift hâle gelmesi karşısında kendi vatandaşlarımızın hukukunu koruyabilme açısından yeterince gayret göstermiştir. Ancak, bu gayretler hiçbir siyasi gaileden kaynaklanmamasına rağmen, tamamen teknik anlamda, hukuki anlamda kanunun olgunlaştırılması amacına yönelik olmasına rağmen ve yine sadece vatandaşlarımızın uluslararası ilişkilerinden doğan ihtilaflarında haklarının korunabilmesi amacına yönelik olmasına rağmen, verdiğimiz önergeler iktidar partisinin milletvekillerinin oylarıyla reddedilmiş bulunmaktadır. İleride, milletvekili olarak kullandığımız hakkın ve yetkinin bir mesuliyet doğuracağını da ifade ederek, bu kanunun yanlış çıkmasından doğabilecek hak mahrumiyetlerinin, hak kaybının vebalinin milletvekillerinin üzerinde olduğunu ifade etmiştim.

Şimdi, bir ayrıntıyla bu sözlerimi tamamlamak istiyorum. Tabii, örnek vererek başlasak belki daha iyi olurdu. Uluslararası ilişkilerin giriftleştiğini, derinleştiğini ve karmaşık hâle geldiğini ifade etmiştik. Bunu bir örnekle açıklamakta fayda vardır aslında: Bir vatandaşımız ekmek, rızkı için, farz edelim ki -yaygın bilinen yer olarak- Almanya'ya gitti, orada çalıştı çabaladı bir dükkân sahibi oldu; tatile gitti, İspanya'da nişanlandı, Fransa'da evlendi, çocukları İngiltere'de doğdu; bu güzergâhı gezerken bazı ticari ilişkileri oldu, ortaklıklar kurdu, yatırımlar yaptı vesaire. İşte böyle, medeni, beşerî ve ticari ilişkilerin girift hâline gelmiş olan dünyamızda ortaya çıkan ihtilafta bu vatandaşın hakkını kim koruyacak? Bu vatandaş, ortaya çıkacak ihtilafta hangi ülke kanunlarına göre yargılanacak ve hangi ülke mahkemesinde yargılanacak?

Bu kadar hayati bir konuda, bu kadar önemli bir konuda görüşme yapıyoruz ve bu görüşmelerde koruyacağımız iki temel özellik bulunmaktadır. Bunlardan bir tanesi, kanunlar ihtilafında, sözleşmelere saygı duymak kaydıyla, Türk kanunlarının uygulanmasına imkân vermek. İkincisi ise, uluslararası yetkide Türk mahkemelerini yetkili kılabilmenin imkânını araştırmak. Bu başarılabildiği takdirde Türk vatandaşı, bildiği bir hukuk sisteminde, bildiği bir mahkemede, bildiği usulde yargılanacak demektir. Bunun da temel maddesi -ileride geleceğiz yine- ikametgâhla ilgili sorunda karşımıza çıkmaktadır. Bu konuda çok konuştum, vebal verdim milletvekili arkadaşlarımıza, ancak karşılığını göremedim. Şimdi, o vebalin karşılığını göremeyen bir milletvekili olarak "Acaba niçin?" sorusunu aramaya çalıştım.

Değerli arkadaşlarım "Acaba niçin?" sorusunun cevabını birlikte bulmaya çalışalım.

Başa dönüyoruz, bu kanunun 2'nci maddesine döndük. 2'nci maddede, üçüncü ülkelerin farklı kanuni uygulamaları olan hâllerde hangi eyaletin, hangi kantonun, hangi federasyonun kanununu uygulama mükellefiyetini veren bir mükellefiyeti Türk hâkiminin omuzuna yüklüyorsunuz genel maddede, öyle mi efendim? Bu kanunda öyle yapıyorsunuz. Peki, yabancı bir kanunu uygularken Türk hâkimine bu kadar yükü yüklüyorsunuz, Türk vatandaşının yabancı bir ülkede yargılanması hâlinde onun ikametgâh hukukuna niçin saygı göstermiyorsunuz? Niçin Medeni Kanunda yapılmış bir yanlışın üzerine yanlışları bina ediyorsunuz? Niçin bu yanlışların neticesinde yurt dışında yaşayan 6 milyon –sırf Avrupa'yı kastediyorum- civarındaki insanımızın ikametgâhı nedeniyle Türkiye'de ihtilaflarını Türk mahkemelerinde çözebilme imkânını elinden alıyorsunuz? Niçin Türk hukukuna göre yargılanma hakkını elinden alıyorsunuz? Bunların cevabı yok. Bunların cevabı, yanlış yapılmış, o yanlışta ısrar edeceğiz demektir.

Başka bir şekilde düşündüğümüz takdirde kafamda bir soru işareti daha belirliyor. Nedir o? Türk hukukunda müdahaleci kurallar vardır. Bu tasarıda o kurallar yoktu arkadaşlar. Müdahaleci kurallar, kamu düzeninden sonra uygulanması gereken, devletin, ekonomik ve sosyal gerekçeler nedeniyle özel hukuka müdahale ettiği alanlardır müdahaleci hukuklar. Şimdi, Türk hukukunun müdahaleci hukukunu, müdahaleci kurallarını bu tasarı içerisine koymuyorsunuz. Milliyetçi Hareket Partisi olarak biz bu konulsun dediğimizde, tasarıyı sulandırarak getiriyorsunuz, değişikliği sulandırarak getiriyorsunuz. Adına, müdahaleci kural diyemiyorsunuz. Ola ki, müdahaleci kural, hâkimi çok daha fazla müdahale ettirir diye bir korkuya kapılıyorsunuz. Yabancı bir ülkenin hukukunu uygulamak için hâkimi zorluyorken herhangi bir korkuya kapılmıyorsunuz da, Türk vatandaşının hakkını korumak için niçin korkuya

kapılıyorsunuz? Türk müdahaleci hukuk kurallarının uygulanmasından niçin çekiniyorsunuz? Niçin bunun adını müdahaleci kurallar koymaktan kaçınıyorsunuz?

Üçüncü bir paragraf olarak ifade ediyorum: Niçin geçici hukuki himayeleri "Genel hükümler" bölümüne koymuyorsunuz? Çünkü, geçici hukuki himayelerde Türk hukuku uygulanacak. Demek ki, bilinerek ve istenerek... Tekrarlıyorum: Bilinerek ve istenerek yabancı hukuka üstünlük tanınıyor, Türk hukukuna ve Türk mahkemelerinin yetkisine ise tali bir derecede değer veriliyor. Bunu kabul etmek mümkün değildir arkadaşlar.

Bu Meclis gazi Meclistir. Bu ülke bağımsız bir ülkedir. Bağımsızlığının en önemli şartlarından bir tanesi de yargılama yetkisidir ve kanun hâkimiyetidir. İşte, bunun vebali, ikametgâh konusunda ve diğer konulardaki önergeleri parti disiplini açısından reddetmek durumunda kalan milletvekillerinin vicdanında, vebalinde olacaktır.

Teşekkür ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şahsı adına Bursa Milletvekili Mehmet Tunçak.

Buyurun.

MEHMET TUNÇAK (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun Tasarısı hakkında şahsım adına söz almış bulunuyorum. Sizleri saygıyla selamlarım.

Öncelikle yabancı mahkeme ve hâkim kararlarının tenfizi konusunda mevcut kanunumuz bazı eksiklikler taşıyordu ve dolayısıyla, bu hazırlanan yeni tasarı, bu eksikliklerle ilgili bazı değişiklikler yaparak, bu eksiklikleri gidermiştir.

Bunlarla alakalı bazı örnekleri sizlerle paylaşmak isterim, Örneğin, tasarıda, mevcut kanunumuzda bulunmayan ihtilafsız kaza konusunda özel bir hüküm öngörülmüştür. Yeni hükme göre ihtilafsız kaza kararları da tanıma ve tenfize tabi olacaktır, ancak hasımsız, ihtilafsız kaza kararlarında tebligata dair hükümler uygulanmayacaktır. 55'inci maddenin bu düzenlemesi önemli bir eksikliği bu şekliyle gidermiş oluyor.

Ayrıca, tasarının 59'uncu maddesinde yer alan yabancı ilamın hangi andan itibaren kesin hüküm ve kesin delil teşkil ettiğine ilişkin yeni bir hükme de yer verilmiştir. Böylece, tatbikatta duyulan tereddütler giderilmiş, tasarıya göre, yabancı mahkeme kararı kendi hukukuna göre kesinleştiği andan itibaren kesin hüküm ve kesin delil etkisine sahip olacaktır.

Tasarının 60'ıncı ve diğer maddesi hükümlerinde ise, kesinleşmiş ve icra kabiliyeti kazanmış hakem kararları yanında, taraflar için bağlayıcı olan hakem kararlarının da tenfiz edileceğine ilişkin yeni bir hükme yer verilmiştir. Taraflar için bağlayıcı olan "hakem kararı" terimi, Hakem Kararlarının Tenfizi Hakkında New York Sözleşmesi'nden beri kullanıldığı ve genel bir geçerliliği haiz bulunduğu hâlde, 2675 sayılı Kanun'da sadece "Kesinleşmiş ve icra kabiliyeti kazanmış hakem kararları" terimi yer alıyordu. Bu terim de Türk hukuk tatbikatında ciddi tereddütlere yol açmıştır.

Tasarının bu konudaki bir diğer yeniliği de, yabancı hakem kararlarının tanınmasına hüküm bulunmayan mevcut Kanun'un bu boşluğu doldurmuş bulunmasındadır. Yabancı hakem kararlarının tanınması ve tenfizine ilişkin hükümler de bu şekliyle uygulanacaktır. Bu alanda yapılmış gerçekten reform etkisindeki önemli değişikliklerin sadece istisnai bazı konularda hapse konulması, sınırlandırılması gerçekten kanunun esas itibarıyla içeriğinin tam olarak anlaşılmaması ve yeterince ses getirmemesi neticesini doğurur korkusundayız. Bu sebeple, özellikle tasarının içeriğinde bulunan çok önemli düzenlemeler hakkında sizlerle bu konuları paylaşmak istedim ve tasarının yeni şekliyle hayırlı olması temennisiyle sizleri saygıyla selamlarım. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Hükûmet adına Adalet Bakanımız konuşma yapacaklar.

Buyurun Sayın Bakan.

ADALET BAKANI MEHMET ALİ ŞAHİN (Antalya) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; biraz önce çeşitli defalarla ifade edildiği gibi, çoğu teknik maddelerden oluşan bir kanun tasarısını görüşüyoruz. Bu tasarıyla ilgili huzurumuza çıkan muhalefet partisine mensup arkadaşlarımız, bu tasarıdaki bazı kelimeler

ve ibareler nedeniyle hem Hükûmetimizi hem de grubumuzu zaman zaman ağır diyebileceğimiz sözlerle itham ettiler. Ne dediler? "Siz, bu tasarıda yer alan 'yerleşim yeri' ibaresi yerine 'ikametgâh' koymayarak büyük bir vebal altındasınız."

Değerli arkadaşlar, "yerleşim yeri" ibaresi ilk defa Türk hukukuna bu yasayla mı geliyor?

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Ne zaman girdi?

ADALET BAKANI MEHMET ALİ ŞAHİN (Devamla) – Medeni Kanun'la geldi 2001'de. Kim hazırladı bu Medeni Kanun'u?

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Onlar hazırladı.

ADALET BAKANI MEHMET ALİ ŞAHİN (Devamla) – 57'nci Cumhuriyet Hükûmeti. Kimlerden oluşuyordu? Demokratik Sol Parti, Milliyetçi Hareket Partisi ve Anavatan Partisi. (AK Parti sıralarından alkışlar)

Sayın Faruk Bal o Hükûmette Devlet Bakanıydı, o Hükûmet tasarısının altında imzası vardır. "İkametgâh" yerine "yerleşim yeri" ibaresini, o tasarıda Meclise sevk eden 57'nci Cumhuriyet Hükûmetidir. Eğer bunda bir vebal varsa, bu vebal Sayın Faruk Bal'ın üzerindedir. (AK Parti sıralarından alkışlar)

Şimdi, değerli arkadaşlar, yasalarımızın birinde "yerleşim yeri" diğerinde "ikametgâh" olur mu? Bu tür önemli kelime ve ibarelerin tüm hukukumuzda yeknesak şekilde bulunması gerekir. O nedenle, bu tasarının hazırlanmasına katkı sağlayan hukukçularımız, öğretim üyelerimiz, bu alanda uzman kişiler de bu birlikteliği sağlamak için tıpkı Medeni Kanun'da olduğu gibi burada da "yerleşim yeri" ibaresini kullandılar. Buradaki ithamı anlamak ve -dokuz tane- bu konuyla ilgili verilmiş her önergede buraya çıkarak, bir iki cümle söyleyerek "vebal altındasınız" demekteki ciddiyeti kamuoyunun ve sizlerin takdirine bırakıyorum.

İkinci başka bir şey daha söylediler, dediler ki: "Yabancılık unsuru taşıyan hukuki ihtilaflarda il mahkemeleri yetkili olsun." Örnek veriyorum: Ben Antalya Milletvekiliyim. Bir yabancı bir Türk'le evlenmiş, Alanya'da oturuyorlar. Aralarında ihtilaf çıktı. Boşanma davası açacaklar. Sayın Bal diyor ki, bu davayı Alanya mahkemesinde açmasınlar, Antalya mahkemesinde açsınlar. Niye? Çünkü Alanya mahkemesinde bu işe bakacaklar acemidir. Ben Alanya mahkemesinde görev yapan hâkim ve savcılarımızı, en az merkezde görev yapan hâkim ve savcılarımız kadar tecrübeli, hukuku okuduğunda anlayabilen yargıçlar olarak görüyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar) İstanbul'da Kadıköy'de oturan, yabancılık unsuru taşıyan bir ihtilaf için Sultanahmet'e geleceksiniz, Kartal'da Sultanahmet'e geleceksiniz, Bakırköy'de Sultanahmet'e geleceksiniz!

Şimdi, bunları doğrusu ben bir hukukçu olarak yerimde dinlerken gerçekten üzüldüm hukuk adına. Gerçekten bir yasanın mükemmel bir şekilde çıkmasına katkı sağlayabilirsiniz, nitekim bazı önerilerini kabul de ettik değerli arkadaşımızın, ama bu söylenenlerden dolayı Hükûmetimizi ve Grubumuzu itham etmesini kabul etmemiz mümkün değildir. Bunu hem size hem de sizin şahsınızda kamuoyuna izah etmek için huzurunuza çıktım.

Bu tasarı inanıyorum ki küreselleşen dünyada, insan ilişkilerinin gittikçe yaygınlaştığı bir dünyada önemli bir boşluğu dolduracaktır. Şimdiden hayırlı olmasını diliyor, saygılar sunuyorum efendim. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şahsı adına, Kocaeli Milletvekili Azize Sibel Gönül… Yok.

Şahsı adına, Konya Milletvekili Faruk Bal.

Buyurun Sayın Bal.

FARUK BAL (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, şahsım adına söz almış bulunuyorum ama şahsım adına Sayın Bakanın ifadelerini de değerlendirme imkânına sahip olmuş bulunuyorum.

Doğrudur, Medeni Kanun 2000 yılında kanunlaşmıştır. Doğrudur, Milliyetçi Hareket Partisi o tarihte koalisyon ortağıdır ama Adalet Bakanlığından sorumlu değildir. Doğrudur, ben -Sayın Bakana ilaveten ifade ediyorum- o Kanun'un, kanun tasarısı bölümünde Adalet Bakanlığında da içinde olmuşumdur. Bunlar doğrudur. Ancak bu Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihte milletlerarası özel hukukla ilgili bölümü değerlendirilmemiştir, şimdi değerlendiriliyor. O tarihte Milletlerarası Özel Hukuk Kanunu'nda "yerleşim

yeri", "ikametgâh" ayrımını ortaya koyabilecek, bugünkü tartışmalara getirebilecek bir terim farklılığı oluşmamıştı.

Değerli arkadaşlarım, ben, sözlerimin başında, Medeni Kanun'daki "yerleşim yeri"nin yanlış olduğunu en az on defa tekrar ettim.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Yanlışı kim yaptı o zaman?

FARUK BAL (Devamla) – Bu yanlıştır güzel kardeşim, yanlışın üzerinde ısrar etmek yanlıştır. Bu yanlışın üzerine gitmenin bir anlamı yoktur. O zaman o yanlışın üzerine tekrar yanlışları mı bina edelim? Yani farz edelim ki o tarihte yapılan yanlış var diye herkes her yanlışı yapma hakkına mı sahip olsun?

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Şimdi doğruyu yapıyoruz.

FARUK BAL (Devamla) - Düzeltelim. Şimdi düzeltme zamanı. Medeni Kanun'dan başlayarak düzeltme zamanı. Medeni Kanun'dan başlayarak düzeltmezsek, bu "yerleşim yeri", "ikametgâh" kavramlarından ortaya çıkabilecek tercüme hataları, bizim vatandaşlarımızın, yurt dışıyla ilişkili yabancı unsur taşıyan, yabancı hüküm taşıyan ihtilaflarında hem kanunların, yabancı kanunların uygulanması açısından hem de yabancı mahkemelerin yetkili olması açısından ciddi bir haksızlık doğabilecektir. Doğabilecek bu haksızlığı ben burada ifade ediyorum, açıklıyorum, bir tek ben değil. Sayın Bakanın Adalet Bakanı olarak hazırlamış olduğu tasarının gerekçesini okudum, o gerekçede diyor ki: "Biz bu yanlışı bile bile yapıyoruz, Genel Kurulda bu yanlış düzeltilsin." diye bas bas bağırıyor ama o gerekçeye rağmen eğer düzeltmiyorsanız, elbette ki, her kanaat izharının bir vebali vardır, o vebalin altında olacaksınız. Bunu tekrar etmeme veya bunu açıklamama Sayın Bakan niçin bu kadar üzüldü, bunu da anlamış değilim, üzülecek bir konu yok. Her kişi yaptığı hareketten mesuldür, milletvekili de mesuldür, milletvekili olmayan da mesuldür. Elbette ki bu mesuliyetin karşılığı da vebaldir diyor, hepinize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bal.

Saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım, ekranda soru için girmiş olan milletvekili arkadaşlarımızı görüyorum.

Şimdi soru-cevap işlemini gerçekleştireceğiz.

Sayın Genç, buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, bağımsız milletvekili olarak burada tek kişi oturunca, Türkiye Büyük Millet Meclisi çalışmalarına katılmamanın üzüntüsünü çekiyorum. Biliyorsunuz, 5 kişi olmadan kanunla ilgili imza veremiyoruz. Zaten, bugünkü iktidar partisinin belli başlı, eskiden Meclis Başkanlığı yapmış kişi de bizleri susturmak için her türlü tertip içinde.

Şimdi, biraz önce konuşan Bakan… Şimdi ben bu AKP'nin bakanlarına şaşırıyorum. Bir şey doğruysa "bu doğrudur" deyin. Eğer yanlışsa, "Benden önceki iktidar bunu yapmış ben de onu yapıyorum." demeyin, bu bir bahane olmaz. Doğru mudur, yanlış mıdır? "Yerleşim yeri" ile "ikametgâh" kelimesinin kullanılmasında, doğruysa doğru, yanlışsa yanlış…

MEHMET EMİN TUTAN (Bursa) – Soru nerede Sayın Başkan?

KAMER GENÇ (Tunceli) - Peki, soruya geleceğim Sayın Başkan. Bugün de sizi üzmemek için Danışma Kurulu kararının üzerinde çıkıp da konuşmadım. Çünkü hemen "yahu, bu Kamer Genç her şeyde çıkıyor" diyorlar. Hadi size bir bağışta bulunayım dedim.

Şimdi, burada "onanmış tercüme" kelimesi geçiyor Sayın Başkan, bu tercümeyi kim onaylayacak? Yani, orada belirtilmesi lazım, 52'nci maddede "onanmış tercüme" diyor. Biliyorsunuz bu yabancı ülkeler, bizim, vize için yurt dışına giden işçilerimizden çok büyük para alıyorlar. Hiç olmazsa orada, onanmış tercümenin oradaki Türk elçileri tarafından, konsoloslukları tarafından onanması lazım.

Yine, 53'üncü maddede "fiilî uygulamanın bulunması…" Bu fiilî uygulama nedir, nasıl bir fiilî uygulamanın bulunması hâlinde bu madde uygulanacak? Bunu bir lütfen açıklasınlar.

Kusura bakmayın, tabii, soru sorma hakkını da yalnız ben kullanmak da istemiyorum, diğer arkadaşlar da kullansın. Bu iki soruyu sormak istedim. Ama rica ediyorum Sayın Başkan, bu AKP'li bakanlar eğer bir şey doğruysa "doğru" desinler, yanlışsa "yanlış" desinler. Hep önceki bakanlara bahane bulmasın, o hükûmetler de... Onlar bu devletin, işte, devam eden hükûmetin bakanlarıdır.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, buyurun.

ADALET BAKANI MEHMET ALİ ŞAHİN (Antalya) – Sayın Başkanım, Türkiye Büyük Millet Meclisi çalışmalarına en çok katılan ve kürsüye de en çok çıkma şansı bulan Sayın Genç'in ilk sorusu "Sayın Bakan ikametgâh ve yerleşim yeriyle ilgili değerlendirme yaptılar, acaba doğru mu, yanlış mı diye bir… Hangisine katıldığını ifade etseydi iyi olurdu." temennisinde bulundu. Evet "yerleşim yeri"yle ilgili ibarenin Türk Medeni Kanunu'na girdiği dönemde ben de Adalet Komisyonu üyesiydim. Dönemin Adalet Bakanı Sayın Hikmet Sami Türk de Medeni Kanun'u Komisyonumuzda savunmuş ve birlikte bir mesai sarf ederek Medeni Kanun'u yasalaştırmıştık. Ben de, o dönemde üyesi bulunduğum siyasi parti adına "yerleşim yeri" ibaresinin "ikametgâh" yerine kullanılmasına destek vermiş bir milletvekiliyim. O bakımdan, tabii, yerleşim yeri mademki kanunumuza girmiş, Yargıtay ve yargı kararlarında artık bu yerini almıştır. Bundan sonra diğer kanunlarda farklı bir yola girmenin doğru olmadığı kanaatindeyim.

Diğer sorusunu iyice anlayamadım. Sayın Başkanım ben ilk sorusunu yazarken, zannediyorum, diğer, ikinci soruyu takip ettiler. İzin verirseniz, Komisyon Başkanımız, Sayın Genç'in ikinci sorusunun cevabını versinler efendim.

Teşekkür ederim.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Değerli Başkanım, görüşülmekte olan kanunun teselsülen 54'üncü maddesinde "fiilî uygulama" ifadesi geçmektedir. Bu, istikrar kazanmış, gelenekselleşmiş, iki ülke arasında veya iç hukuk arasındaki uygulama anlamındadır. "Teamül" karşılığıdır.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Delili ne, delili? Yani, sizin söylediğiniz çok müphem bir ifade.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Efendim, sizin hukuk bilginize göre bu müphem olabilir, milletlerarası özel hukukta kavramlaşmış, oturmuş, müesses bir ibaredir.

Teşekkür ediyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Saygıdeğer arkadaşlarım, üçüncü bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Katkıda bulunan bütün gruplara ve şahsı adına konuşmacı olan arkadaşlara teşekkür ediyorum.

Şimdi, üçüncü bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra, ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

50'nci maddenin başlığını okutuyorum:

İKİNCİ BÖLÜM

Yabancı Mahkeme ve Hakem Kararlarının Tenfizi ve Tanınması

Tenfiz kararı

MADDE 50-

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Görev ve yetki

MADDE 51-

BAŞKAN – Madde üzerinde iki adet önerge vardır. Önergeleri geliş sıralarına göre okutup, aykırılık durumlarına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 47 sıra sayılı Kanun Tasarısının 51. Maddesinde yer alan " yerleşim yeri" ibaresinin "ikametgah" olarak değiştirilmesini saygı ile arz ederiz.

Faruk Bal	Mehmet Şandır	Oktay Vural
Konya	Mersin	İzmir
Mümin İnan	Nevzat Korkmaz	Osman Ertuğrul
Niğde	Isparta	Aksaray

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 47 sıra sayılı Kanun Tasarısının 51. Maddesine ikinci fıkrasında yer alan "yeri, yoksa sakin olduğu yer mahkemesinden" ibaresinin fıkra metninden çıkarılarak, bunun yerine, "yerinin bağlı bulunduğu il mahkemesinden, yoksa sakin olduğu yerin bağlı bulunduğu il mahkemesinden" ibaresinin eklenmesini saygıyla arz ederiz.

Faruk Bal	Oktay Vural	Nevzat Korkmaz
Konya	İzmir	Isparta
Mehmet Şandır	Mümin İnan	Osman Ertuğrul
Mersin	Niğde	Aksaray

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Değerli Başkanım, İç Tüzük'ümüzün 87'nci maddesindeki "Komisyon ve Hükûmet katılmama gerekçelerini kısaca açıklayabilirler." hükmü gereği tekraren katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

ADALET BAKANI MEHMET ALİ ŞAHİN (Antalya) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Evet, Sayın Bal, konuşacak mısınız, gerekçeyi mi okutayım?

Önerge sahipleri adına Sayın Faruk Bal.

Buyurun.

FARUK BAL (Konya) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; tekraren huzurunuzdayız, Sayın İyimaya'nın ifade ettiği gibi. Tekraren, ikametgâhın yabancılarla ilişkisi olan, ihtilafı olan vatandaşlarımızın aleyhine ağır sonuçlar doğurabilecek, Adalet Bakanlığının gerekçesinde beni değiştirin diye bas bas bağıran bir madde olduğunu ifade edip, bunu tekrar değerlendirmeniz için huzurunuza bir kez daha "ikametgâh" maddesiyle ilgili gelmiş bulunuyorum.

Bu önergeyle ilgili ifadelerimi burada, eğer Sayın Başkan izin verirse kesip, tenfizle ilgili yetki konusunda düşüncelerimi arz etmek istiyorum.

Mümkün mü Sayın Başkanım? Yoksa, önerge oylandıktan sonra mı?

BAŞKAN – Önergenin üzerinde konuşun, buyurun.

Hukuki mütalaalar serdediyorsunuz. Tabii, Sayın Bakan hukukçu, Komisyon Başkanı hukukçu, sizler hukukçusunuz. Geçmişte siz de yaptınız...

FARUK BAL (Devamla) – Peki.

O zaman, tabii, Sayın Başkanın ikazına uyuyorum. İkametgâhla ilgili daha önceki söylediklerimi aynen tekrar ediyorum ve tekrar tekrar üzerine basmak istiyorum ki bu madde eğer değişmez ise Türk vatandaşları yabancılarla ilişkilerinde, işlerinde, ihtilaflarında, davalarında yabancı hukukun uygulanmasına muhatap olacaklardır ve Türkiye yerine yabancı bir ülkenin yargı yetkisinin kabul edilmesine vesile olabilecek bir yanlışlık vardır. Bu yanlışlığın düzeltilmesini kanunun noktalanacağı ana kadar ben ifade edeceğim, nokta konulana kadar da düşüncelerimde ısrar edeceğim.

Teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bal, bu, yerinin bulunduğu il mahkemeleriyle ilgili önergeydi, onu bir hatırlatayım.

FARUK BAL (Devamla) – İki önerge birden okundu Sayın Başkan.

BAŞKAN – Yok, ikincisini işleme aldım. Şu anda ifade şu: "Yerinin bağlı bulunduğu il mahkemesinden, yoksa sakin olduğu yerin bağlı bulunduğu il mahkemesinden" ifadesi var.

FARUK BAL (Devamla) – O zaman izin verirseniz…

BAŞKAN - Yani burada zaten ikisi de konuyla ilgili. Şimdi konuştunuz, bir sonraki önergede isterseniz tekrar konuşabilirsiniz.

FARUK BAL (Devamla) – Eğer izin verirseniz tamamını konuşayım.

BAŞKAN – Evet, buyurun, devam edin, süreniz devam ediyor.

FARUK BAL (Devamla) – Peki, teşekkür ediyorum arkadaşlar. Bir karışıklık oldu, muhtemelen hata bende olabilir, yanlış anlamış olabilirim.

Bu defa, teselsül eden sıra numarasına göre, madde numarasına göre 51'inci maddeyle sözlerime başlamak istiyorum. Bu madde, yabancı mahkemelerin vermiş olduğu kararların Türkiye'de icra edilebilmesi anlamına gelen tenfiz davalarıyla ilgili bir maddedir. Tenfiz davalarıyla ilgilidir, ancak aynı zamanda, bir sonraki maddede de göreceğimiz gibi, bu maddeyle ilgili yetki, yabancı mahkemelerden verilmiş kararların Türk mahkemelerince tanınması mahkemesine de uygulanacaktır, tanınması davasına da uygulanacaktır.

Dolayısıyla, bu madde, yabancı mahkemelerin vermiş olduğu kararların Türkiye'de hüküm ifade etmesidir ve belirli şartlar yerine geldiği takdirde, bu kanunda yazılan şartlar yerine getirildiği takdirde çok fazlaca bir direnme hakkı yoktur mahkemelerin. Dolayısıyla, o kararların tanınmasına veya tenfizine karar verilecektir.

İşte, burada teknik bazı hususlar ortaya çıkmaktadır. O hususların değerlendirilmesinin bilgi ve tecrübe sahibi hâkimler tarafından, bilgi ve deneyim sahibi olan hukukçular tarafından değerlendirilmesi gerektiği düşüncesindeyiz, mahkemelerin bu açıdan ihtisaslaşması gerektiği düşüncesindeyiz. Bu ihtisaslaşmaya, bilgiye, tecrübeye imkân sağlayabilmek üzere de bu gibi davaların il mahkemelerinde görülmesi gerektiğini ifade ediyoruz. O amaçla bir önerge vermiş bulunmaktayız.

Sayın Bakan bunları eleştirirken, biraz önce söz aldığında, biraz hamasi bir edebiyatla, "ben her yerdeki hâkimime güveniyorum…" Elbette güveniyoruz, elbette güveniyoruz. Ama biliyor musunuz ki Patnos'taki hâkimin sıkıntısı nedir? Biliyor musunuz ki İpsala'daki hâkimin sıkıntısı nedir? Tercüman bulamıyorsa, sözlük bulamıyorsa, kanunu bulamıyorsa…

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – İnternet var.

FARUK BAL (Devamla) – …bilgisi becerisi yetmiyorsa, eğitim almamışsa… Bunların hepsi yaşanan bir gerçek. Ben de o meslekten geldim. Peygamber değildir hâkim. Dolayısıyla, bilgi ve tecrübe esastır. Bilgi ve tecrübenin yoğunlaştığı yerlerde bu davalara bakmak, bu kabil davalarda Türkiye'nin uluslararası…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bir dakika süre vereyim, konuşmanızı tamamlayınız.

FARUK BAL (Devamla) - …hukuk alanında ciddi bir şekilde itibar kazanmasına sebebiyet verecektir. Mevcut hâliyle Türk mahkemelerinin kararları, değerli arkadaşlarım, gülümsemeyle karşılanmaktadır, Türk mahkemelerinin kararları hukuki değerlendirmeye bile tabi kılınmamaktadır.

Bu düşüncelerle hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 47 sıra sayılı Kanun Tasarısının 51. Maddesinde yer alan "yerleşim yeri" ibaresinin "ikametgah" olarak değiştirilmesini saygı ile arz ederiz.

Faruk Bal (Konya) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANI MEHMET ALİ ŞAHİN (Antalya) – Biz de katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Bal, konuşacaksınız.

FARUK BAL (Konya) – Evet efendim.

BAŞKAN - Buyurun.

FARUK BAL (Konya) – Evet, değerli arkadaşlar, vaktin geçtiğini biliyorum. Ne anlama geldiğinin de idraki içerisindeyim. Tekrar, Sayın Bakan alınsa da, bir cümleyle, bu madde ile Türk vatandaşlarının kayba uğrayabilecek hakkı üzerinde vebal sahibi olduğunuzu bildirmek istiyorum.

Teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, bu konuda bir şey söylemek istiyorum. Aynı konuda on tane önerge oyladınız, olmaz. Türkiye Büyük Millet Meclisi bir konuda irade beyan ettiyse, artık Başkanlık olarak aynı önergeyi işleme koymamanız lazım. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Genç.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Tenfiz istemi

MADDE 52 -

BAŞKAN – 52'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum arkadaşlar: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Dilekçeye eklenecek belgeler

MADDE 53 -

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Tenfiz şartları

MADDE 54 -

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Tebliğ ve itiraz

MADDE 55 -

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Karar

MADDE 56 -

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Yerine getirme ve temyiz yolu

MADDE 57 -

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Tanıma

MADDE 58 -

BAŞKAN – Komisyonun bir düzeltme talebi var.

Buyurun.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Efendim, 58'inci maddedeki "53" ifadesi "54" oluyor, bir rakam fazla oluyor.

BAŞKAN – 58'inci maddedeki "53" ifadesi "54" olarak değiştirilecektir. Gerekli not alınmıştır, düzeltilecektir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Kesin hüküm ve kesin delil etkisi

MADDE 59 -

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Yabancı hakem kararlarının tenfizi

MADDE 60 -

BAŞKAN – Madde üzerinde iki adet önerge vardır.

Önergeleri geliş sıralarına göre okutup, aykırılık durumlarına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 47 sıra sayılı Kanun Tasarısının 60. Maddesinin (2). fıkrasında yer alan "yeri, yoksa sakin olduğu bu da yoksa icraya konu teşkil edebilecek malların bulunduğu yer mahkemesi"

ibaresinin fıkra metninden çıkarılarak, bunun yerine, “yerinin bağlı bulunduğu il mahkemesi, yoksa sakin olduğu yerin bağlı bulunduğu il mahkemesi bu da yoksa icraya konu teşkil edebilecek malların bulunduğu yerin bağlı olduğu il mahkemesi” ibaresinin eklenmesini saygıyla arz ederiz.

Faruk Bal	Oktay Vural	Nevzat Korkmaz
Konya	İzmir	Isparta
Mehmet Şandır	Mümin İnan	Osman Ertuğrul
Mersin	Niğde	Aksaray

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutup işleme alacağım.

TBMM Başkanlığına

Görüşülmekte olan 47 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun Tasarısının 60. madde 1.fıkrasında yer alan “veya taraflar için bağlayıcı olan” ifadesinin metinden çıkarılmasını saygılarımla arz ederim.

Hüseyin Pazarcı

Balıkesir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANI MEHMET ALİ ŞAHİN (Antalya) – Biz de katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Pazarcı, buyurun efendim.

HÜSEYİN PAZARCI (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu söz konusu maddenin 1’inci fıkrasıyla ilgili olarak iki unsur var. Yabancı hakem kararlarının tenfizi için birinci unsur kesinleşmiş ve icra kabiliyeti kazanmış olma. Bu, bilindiği gibi hakemlik mahkemesinin bağlı bulunduğu eğer bir devlet hukuk düzeni varsa, o çerçevede, ayrıca bunun kesinleşip icra edilir hâle gelmesinin sağlanmasını ifade ediyor.

Bunun dışında, ikinci unsur olarak, bu yeni maddede “veya taraflar için bağlayıcı olan” ibaresi eklenmiş ve bununla kastedilen, daha ziyade, herhangi bir devlet düzeni içinde bir hakemlik müessesi şeklinde ortaya çıkmayan, uluslararası düzeyde hakemliklerin organını oluşturan kararların ifadelerini burada kapsamak üzere konulmuş. Örneğin, Paris'teki Uluslararası Ticaret Mahkemesi eğer herhangi bir karar verirse, bu bir devlet hukuk düzeni içinde de yer almadığı için bunun o devlet düzeni içinde kesinleşmesi ve icrasının beklenmeyeceği hesabıyla tarafların bu mahkemenin kararını bağlayıcı kılmasının yeterli olması şeklinde değerlendirilebilecek bir madde. Ancak ben bu ikinci kısmın "veya taraflar için bağlayıcı olan" deyiminin çıkarılmasını önerdim. En başta şunun için: Eğer bir uluslararası hakemlik organı hiçbir hukuk düzeni, bir devlet hukuk düzeni içinde bulunmuyorsa, onun kararları -taraflar da bağlayıcı karar vereceğine karar vermişlerse sözleşmelerinde- kesinleşmiş ve icra kabiliyeti kazanmış şeklinde, doktrinde tartışmalı olmakla birlikte kabul edilmektedir. Ama bundan da öteye bir başka nedenle bu deyimin çıkarılmasının uygun olacağını düşündüm. O da şu nedenle:

Bu konuda, bu uluslararası hakemlik organlarının kararlarının kesinleşmesi ve bağlayıcı olup icra kabiliyeti kazanması konusunda bir New York Sözleşmesi vardır. Buna büyük sayıda devlet taraftır. Türkiye Cumhuriyeti de 1992 yılında bunu onaylayarak taraf bulunmuştur. Dolayısıyla, bu tür hakemlik organlarının kararları bu sözleşme çerçevesinde ülkemizde zaten icra kabiliyeti kazanmıştır, uygulanmaktadır.

Şimdi, o zaman “Böyle bir sözleşmeye de taraf bulunduğuna göre Türkiye ve bunlar Türkiye'nin uygulamasını düzenleyen hükümler olduğuna göre, bu ikinci unsurun konulmasına gerek var mıydı?” diye soru sorduğumda, eğer New York Sözleşmesi koşullarıyla uygulanma koşullarıyla, bu yasadaki uygulanma koşulları aynı olsaydı, belki tekrarında, sağlamlaştırılmasında, teyidinde yarar vardı diyebilirdik. Ancak, New York Sözleşmesi’ne ilişkin olarak Türkiye bunu onaylarken bir çekince koymak suretiyle karşılıklılık ilkesini koymuştur. Hâlbuki burada bu karşılıklılık ilkesi yoktur ve baktığımız zaman bu maddenin gerekçesine, şu ifade edilmiştir, denmiştir ki: Hakemlik mahkemelerinin kararlarıyla ilgili karşılıklılığa ihtiyaç yoktur.

Hayır sayın milletvekilleri, tam tersine, hakemlik mahkemeleri, uluslararası hakemlik mahkemelerinin verdiği kararların da uygulanması Türkiye'de, tenfizi Türkiye'de söz konusu olacaktır. Daha önce Sayın Komisyon Başkanının bir başka vesileyle bu kanunun Türkiye'deki uygulamayı düzenlediğini bildirmesi gibi.

Şimdi, siz bizim vatandaşımızın aleyhine olan bir uluslararası hakemlik mahkemesi kararının tenfizinin incelenmesinde karşılıklılık koşulunu kaldırırsanız, bizim vatandaşımızın sözleşme yaptığı ve hakemliğe gittiği tarafın devleti bunu uygulamama şeklinde bir durumda ise, bir hukuki konumda ise, o zaman bu karşılıklılık koşulunun hakemlik kararlarında aranmaması bizim vatandaşımızın aleyhine bir durum doğuracaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Pazarcı, buyurun, konuşmanızı tamamlayınız efendim.

HÜSEYİN PAZARCI (Devamla) – Dolayısıyla, bu hüküm genişletmektedir Türkiye'nin hâlihazırdaki yükümlülüklerini. Bu nedenle, ilgili deyimin, tabirin bu yasadan çıkarılmasını önerdim.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (DSP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Pazarcı.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 47 sıra sayılı Kanun Tasarısının 60. Maddesinin 2. fıkrasında yer alan "yeri, yoksa sakin olduğu bu da yoksa icraya konu teşkil edebilecek malların bulunduğu yer mahkemesi" ibaresinin fıkra metninden çıkarılarak, bunun yerine, "yerinin bağlı bulunduğu il mahkemesi, yoksa sakin olduğu yerin bağlı bulunduğu il mahkemesi bu da yoksa icraya konu teşkil edebilecek malların bulunduğu yerin bağlı olduğu il mahkemesi" ibaresinin eklenmesini saygıyla arz ederiz.

Faruk Bal (Konya) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara)- Katılmıyoruz Değerli Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANI MEHMET ALİ ŞAHİN (Antalya) – Biz de katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Bal, buyurun efendim. (MHP sıralarından alkışlar)

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; tekrar hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu madde, milletlerarası yetki düzenlemesini öngören üçüncü maddedir. Hatırlanacağı üzere birincisinde, yabancılık unsuru taşıyan davaların Türk mahkemelerinde görülmesiyle ilgili hâllerde il mahkemelerinin görevlendirilmesine ilişkin önergemiz reddedilmiş idi. ikinci maddede ise tanıma ve tenfizle ilgili, Türk mahkemelerinin yabancı mahkeme kararlarının tanıma ve tenfizle ilgili yetkisinin il mahkemelerinde toplanmasına ilişkin önergemiz reddedilmişti. Bu ise, yabancı unsuru taşıyan hakem kararlarının tanınması ve tenfizine ilişkin Türk mahkemelerinin görevlerinin il mahkemelerinde toplanmasına ilişkin önergemizdir.

Değerli arkadaşlarım, üç maddeyi tekrarladım size. Çünkü, üç madde, basamaklar itibarıyla değerlendirdiğimiz zaman kabulü en mümkün olan önerge bu önergedir, yani hiç itirazsız kabul edilebilecek önerge bu önergedir. Niçin? Çünkü, hakem kararları ağırlıklı olarak zaten büyük illerde olur. İli bırakın, büyük illerde olur. Yabancı unsuru taşıyan hakem kararları ise büyük illerin içerisinde üç beş tane ilde olur: Ankara, İstanbul, İzmir, Mersin belki son zamanlarda. Bu derecede büyük çaptaki işlerin ve ilişkilerin yargılandığı hakem kararları ancak bu kadar büyük yerlerde, yani il bakımından büyük olan yerlerde açılmaktadır. O zaman gelin, hukukumuzu da buna göre düzenleyelim. İl mahkemelerinde bunun görülmesinin hiçbir mahzuru olmayacaktır. Bundan önce ifade ettiğimiz mahkemelerin ihtisaslaşması açısından da müspet bir adım atılacaktır. Tecrübeli, liyakatli hâkimlerimizin yoğunlaştığı illerde bu mahkemelerin ihtisas mahkemeleri olarak görevlendirilmesi Türk hukukuna ciddi bir katkı sağlayacak diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Dilekçe ve inceleme usulü

MADDE 61

BAŞKAN – Komisyonun bir düzeltme talebi vardır.

Sayın Komisyon…

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Sayın Başkanım, bu maddenin ikinci bendinde yer alan 54, 55, 56 ek takılarıyla beraber 55, 56, 57 olmuştur.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Düzeltmeyle ilgili gerekli notlar alınmıştır.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Ret sebepleri

MADDE 62

BAŞKAN – Madde üzerinde bir adet önerge vardır, önergeyi okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 47 sıra sayılı Kanun Tasarısının 62. Maddesinde yer alan “yer hukukuna” ibaresinin “ülke hukukuna” olarak değiştirilmesini arz ederiz.

Faruk Bal	Oktay Vural	Nevzat Korkmaz
Konya	İzmir	Isparta
Mehmet Şandır	Mümin İnan	Osman Ertuğrul
Mersin	Niğde	Aksaray

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Yüksek takdire bırakıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANI MEHMET ALİ ŞAHİN (Antalya) – Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Bal, gerekçeyi mi okutayım?

FARUK BAL (Konya) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarıda ülke ve yer kavramları aynı amaçla farklı maddelerde kullanılmıştır. Bu durum uygulamada tereddüde ve kavram kargaşasına yol açacaktır.

Kavram birliği sağlamak amacıyla bu değişiklik önergesi verilmiştir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Yabancı hakem kararlarının tanınması

MADDE 63

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 64

BAŞKAN - Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Yürürlük

MADDE 65

BAŞKAN - Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Yürütme

MADDE 66

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, oyumun rengini belirtmek üzere aleyhte söz istiyorum.

BAŞKAN - Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünün oylamasından önce, oyunun rengini belirtmek üzere, aleyhte, Tunceli Milletvekili Sayın Kamer Genç.

Sayın Genç, buyurun efendim.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2675 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun'da değişiklik yapılmasına ilişkin bir kanun tasarısını görüşüyoruz.

Bu, Türk halkıyla çok yakından ilgili olan bir kanun. Tabii, uluslararası ilişkileri biliyoruz. Bakın, Türk vatandaşları herhangi bir Avrupa ülkesine gittiği zaman bir cehennem azabını çekiyorlar. Konsoloslukların kapılarında bekliyorlar, vize verilmiyor. Bir vatandaş gittiği zaman, en azından, her vatandaştan 100-150 euro alıyorlar, ama onlar Türkiye'ye geldiği zaman ellerini kollarını sallaya sallaya geliyorlar. Bu uluslararası tahkim müessesi, o kadar Türkiye aleyhine işliyor ki. Bir arkadaştan dinlemiştim: Bir uluslararası ihaleden dolayı, İstanbul Teknik Üniversitesinin teknik elemanlarının kabul ettiği bir teknik raporu, İtalya'daki hakem heyeti, bunu, efendim, bunlar gerçek bir bilim adamı değil, teknik adam değil diye kabul etmiyorlar ve kendi adamları… Yani, bugün uluslararası hakem heyetinde, tahkim heyetinde Türkiye Cumhuriyeti lehine kabul edilmiş ya bir karar var veya iki karar var. Yani, tabii, çok da şey etmedim.

Şimdi, bu konularla ilgili bir yasa düzenlerken Türk halkının menfaatlerini çok enine boyuna tartışmamız ve gözetmemiz gerekirdi, ama ne yazık ki bu kadar çok önemli bir kanunu siz temel kanun kabul ettiniz, burada inceleme imkânını bulamadık. Bu kanun hakikaten Türkiye'ye ne getiriyor, ne götürüyor, Türk halkına ne getiriyor, ne götürüyor, onu da tartışmadık. Biraz önce, DSP'li, Demokratik Sol Partili arkadaşımız burada çok güzel bir önerge verdi, dedi ki: Bu New York Sözleşmesi'nde karşılıklılık ilkesini getirdiği hâlde… Yani bir hakem heyetinin, bir Yunan hakem heyetinin verdiği bir kararın Türkiye'de uygulanabilmesi için Türk hakem heyetinin de verdiği bir kararın yine Yunanistan'da aynı şartlarda kabul edilebilir bir nitelikte olması lazım. Siz, bu karşılıklılık ilkesini de kaldırdınız.

Bir de, burada, Komisyon adına, Hükûmet adına konuşan arkadaşlarımız diyor ki: "Küreselleşen dünyada biz bunları getirmek zorundayız." Küreselleşen dünyada, kapitalizm lehine kararlar getiriliyor, yani büyük sermaye grupları lehine hükümler getiriliyor, yoksa bizler gibi ülkelerin menfaatini koruyan bir durum yok değerli milletvekilleri. Hiç olmazsa kendi ülkemizde kanunları yaparken halkımızın menfaatlerini uluslararası düzeyde, uluslararası tahkim kurullarında, hakem kurullarında, beynelmilel mahkemelerde bunları gözetecek sağlıklı düzenlemeler yapmamız lazım. E, bunları yapmıyoruz, bir de üstelik kanunları çok süratle çıkarıyorsunuz.

Arkadaşlar, burada kanunları süratle çıkarmak marifet değil. Burada çıkarılan kanunların, ülkemizin, halkımızın lehine olması lazım, bizi uluslararası düzeylerde zor duruma düşürmemesi lazım. Siz zannediyor musunuz ki bu çıkardığınız kanunlar, yarın, uluslararası düzeyde Türk halkına, Türk müteahhidine, Türk iş adamına lehine hükümler yorumlayacak. Diyecekler ki: "Kardeşim, siz öyle insanlarsınız ki karşılıklılık ilkesini kendi kanunlarınızda kaldırmışsınız, bizden daha ne istiyorsunuz?" Yani, böyle bir yasama düzenlemesi olmaz. Bunlar çok önemli, hayati konular. Kendi aramızda enine boyuna tartışsak, hakikaten olabilir. Doğru yolu bulmak önemli olan. Önemli olan, memleketimizin ve milletimizin menfaatine olan en iyi düzenleme gerekmiyor mu? Uluslararası hukukun düzenlenen belirli ilkeleri var. Bunları, işte, arkadaşımız "New York Sözleşmesi'nin daha ilerisine geçtiniz." diyor. Orada, biz de bunu ihtirazi kayıtla imzalamışız, ama siz bunların hiç birisini dinlemiyorsunuz. Burada, iki tane

komisyonun ben bilirim havası içine girerek bu işler olmaz sayın milletvekilleri. Bakın, bu kanunları çıkarırken çok enine boyuna tartışmamız lazım. Yoksa, yani Meclis eğer bu kanunları incelemeyecekse Meclisin varlığının ne anlamı var değerli milletvekilleri?

Onun için, çıkarılan bu kanunun Türk halkının menfaatlerini korumadığına, Türk milletinin uluslararası düzeyde haklarını korumadığına inanıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Genç, sürenizi verdim, konuşmanızı tamamlayınız.

KAMER GENÇ (Devamla) – Bu nedenle, bu kanuna ret oyu vereceğim. Çağımızda Türkiye üzerinde… En büyük sömürü düzeni Türkiye halkı üzerine kurulmuştur, Türk ekonomisi üzerine kurulmuştur, ama maalesef siz, özellikle AKP iktidara geldikten sonra, uluslararası sermaye gruplarına Türkiye'nin sömürülmesi için her türlü kolaylıklar getirilmiştir. Bu kolaylıklar, bu sömürü düzeninin tamamen uygulanması için de ufak tefek var olan engelleri de sizler çok böyle zevkle, gülerek kaldırıyorsunuz. Tabii ki bunun günahını elbette sizler çekeceksiniz. Bunu göreceğiz, zaman içinde göreceğiz. Ama, lütfen, bu kanunları enine boyuna iyi inceleyelim. Bizim hiçbir acelemiz yok. Gerekirse daha uzun zaman da tartışabiliriz, müzakere edebiliriz. Şahsen vicdanım bu kanunun çıkmasına elvermiyor.

Hepinize saygılar sunuyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, üçüncü bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Tasarının görüşmeleri de şu anda tamamlanmış bulunuyor.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır. Ülkemiz için, Türk milleti için hayırlar getirmesini diliyorum.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.18

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 22.29

BAŞKAN: Başkan Vekili Nevzat PAKDİL

KÂTİP ÜYELER : Yaşar TÜZÜN (Bilecik), Fatma SALMAN KOTAN (Ağrı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 25’inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

2’nci sırada yer alan, Tanık Koruma Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

2.- Tanık Koruma Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/346) (S. Sayısı: 34) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Hükûmet? Yerinde.

Komisyon raporu 34 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım, alınan karar gereğince, bu tasarı İç Tüzük’ün 91’inci maddesi kapsamında görüşülecektir. Bu nedenle, tasarı, tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp, maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Tasarının tümü üzerinde söz alan milletvekili arkadaşlarımın isimlerini okuyorum: AK Parti Grubu adına Zekeriya Aslan, Afyonkarahisar Milletvekili; Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Rıdvan Yalçın, Ordu Milletvekili; Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili İsa Gök. Şahısları adına Fahrettin Poyraz, Bilecik Milletvekili; Faruk Koca, Ankara Milletvekili; Recai Birgün, İzmir Milletvekili.

AK Parti Grubu adına Zekeriya Aslan, Afyonkarahisar Milletvekili.

Sayın Aslan, buyurun efendim. (AK Parti sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ZEKERİYA ASLAN (Afyonkarahisar) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Tanık Koruma Kanunu Tasarısı üzerinde, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, tanık, ceza ve hukuk yargılaması sırasında olayla ilgili bilgileri olan ve bilgileri hakkında beyanda bulunan üçüncü kişi ya da kişilerdir. Tanık, suça konu olan olayın ispat edilmesinde yararlanılan en önemli delillerden bir tanesidir. Suçun işlenmesinden ve dolayısıyla soruşturma evresinden başlayarak kovuşturma evresinin sonuna kadar her aşamada çok büyük öneme sahiptir. Ancak günümüzde, normal suçlarda bile tanıklık zor bir iş hâline gelmiştir. Tanıklar sunduğu ya da sunacağı bilgiler nedeniyle suç örgütleri tarafından sıklıkla tehditlere ve saldırılara maruz kalmaktadır. Özellikle, terör örgütleriyle suç işlemek amacıyla kurulmuş diğer örgütlerin sahip oldukları güç ve kullandıkları yöntemler karşısında klasik ceza muhakemesi önlemleri yetersiz kaldığından, bu tür örgütlere karşı farklı yöntemlerin kullanılması zorunlu olmuştur. Ayrıca bu türlü suç örgütle-

(x) 34 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

rinin aleyhlerinde tanıklık yapan tanık ve mağdurları korkutma, sindirme ve hatta cezalandırmaya yönelik eylemleri karşısında devletler, bu örgütlerle daha etkin mücadele edebilme amacıyla bu alanda gerekli iç yasal düzenlemelerin yanında, uluslararası alanda da yakın iş birliğine gitmektedirler. Bu çerçevede hazırlanan çeşitli uluslararası sözleşmelerde ve Avrupa Konseyi kararlarında tanık koruma tedbirlerine yer verilmiştir. Bu maksatla, Almanya ve Fransa gibi ülkeler konuyu ceza muhakemesi kanunlarında düzenlerken, İspanya ve Portekiz gibi ülkeler ayrı tanık koruma kanunları ihdas etmişlerdir.

Diğer taraftan, 4422 sayılı Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Kanunu 23/03/2005 tarihli ve 5320 sayılı Ceza Muhakemesinin Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun'un 18'inci maddesiyle yürürlükten kaldırıldığından, bu kanun kapsamında korunanlar bakımından hukuki boşluk meydana gelmiştir.

Tasarı, ülkemizin de taraf olduğu uluslararası sözleşmeler ve Avrupa Birliği müktesebatına uyum çabaları dikkate alınarak, önemli suçlarla mücadelede etkin koruma tedbirlerinin uygulanmasının sağlanması ve yasal boşluğun doldurulması hem de uluslararası sözleşmelerle üstlenilen yükümlülüklerin yerine getirilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Her ne kadar, daha önce mevzuatımızda kamu görevlilerinin, tanık ve ihbarcıların korunmasına ilişkin genel hükümler düzenlenmiş olsa da tasarı ile ilk defa tanıkların ve ihbarcıların kimliklerinin gizlenmesi, beyanlarının alınması ve kendilerinin korunmasına ilişkin ayrıntılı düzenlemelere yer verilmekte, münhasıran, bu koruma tedbirlerinin uygulanmasını takip etmek üzere tanık koruma kurulu kurulmaktadır.

Tanık koruma tedbirlerine, tedbirin niteliği ve soruşturma evresine göre, cumhuriyet savcılıkları veya mahkemeler ile tanık koruma kurulu tarafından karar verilebilecektir. Cumhuriyet savcılıkları ile mahkemeler, kimlik ve adres bilgilerinin kayda alınarak gizli tutulması ve kendisine yapılacak tebligatlara ilişkin ayrı bir adres tespit edilmesi, duruşmada hazır bulunma hakkına sahip bulunanlar olmadan dinlenmesi ya da ses veya görüntüsünün değiştirilerek özel ortamda dinlenmesi, tutuklu veya hükümlü olanların durumlarına uygun ceza infaz kurumu ve tutukevlerine yerleştirilmesi, fiziki koruma sağlanması kararlarını verebilirken, tanık koruma kurulunda da fiziki koruma sağlanması, kimlik ve ilgili diğer bilgi ve belgelerin değiştirilmesi ve düzenlenmesi, geçici olarak geçimini sağlama amacıyla maddi yardımda bulunulması, çalışan kişinin iş yerinin ya da iş alanının değiştirilmesi veya öğrenim görenin devam etmekte olduğu her türlü eğitim ve öğretim kurumunun değiştirilmesi, yurt içinde başka bir yerleşim biriminde yaşamasının sağlanması, uluslararası anlaşmalara ve karşılıklılık ilkesine uygun şekilde geçici olarak başka bir ülkede yerleştirilmesinin sağlanması, fizyolojik görünümünün estetik cerrahi yoluyla ya da estetik cerrahi gerektirmeksizin değiştirilmesi ve buna uygun kimlik bilgilerinin yeniden düzenlenmesinin kararını verebileceklerdir.

Tasarının yasalaşmasıyla birlikte, maruz kalınan tehditler veya duyulan korku nedeniyle tanıklıktan çekinen vatandaşlarımızın mahkemelerde tanıklık yapmasının sağlanabileceği, yapmış oldukları tanıklık nedeniyle hayati veya mal güvenliği tehlike altına giren tanık ve yakınlarının devlet tarafından etkin bir şekilde korunmasının sağlanacağı; vatandaşların endişelerinin bertaraf edilerek tanıklık yapmalarının

sağlanması neticesinde, özellikle terör suçları ve örgütlü suçların aydınlatılması, bu suçlarla mücadele ve örgütlerin çökertilmesine büyük katkılar sağlanacağı; etkin mücadele neticesinde örgütlü suçların aşamalı olarak azalacağı; kara para aklama, kaçakçılık, gasp, kapkaç gibi örgütlü olarak işlenen suçlar nedeniyle vatandaşın ve devletin uğradığı ciddi ekonomik zararın azaltılacağı; hâlen kısıtlı olarak uygulanmakta olan tanık koruma tedbirlerinin daha kapsamlı, bu konuda uzmanlaşmış bir yapılanma ile tüm ülke çapında uygulama birliği içerisinde süratli ve etkin bir karar alma mekanizması içerisinde gerçekleşebileceği, bu şekilde insan ve mali kaynaklar bakımından önemli oranda tasarruf sağlanabileceği, ülkemizin de taraf olduğu ve tanık koruma tedbirlerini içeren çeşitli uluslararası sözleşme hükümlerinin yerine getirileceği, kamu düzeninin etkin bir şekilde korunmasının sağlanacağı, bu sayede vatandaşların kolluk kuvvetleri ve yargı teşkilatı temelinde devlete olan güveninin pekiştirileceği değerlendirilmektedir ki, bu kanun tasarısı olayların çözümlenmesinde çok faydalı olacaktır.

Bu duygu ve düşüncelerle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.(AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Madde üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, Mersin Milletvekili İsa Gök.

Sayın Gök, buyurun efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İSA GÖK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Tanık koruma kanunu, az önce görüştüğümüz, "MÖHUK" dediğimiz milletlerarası özel hukuktan farklı bir kanun. Arkadaşlar, bu kanuna dikkat kesilmek lazım, zira tanık koruma kanunu temel hak ve özgürlüklerle alakalı bir kanundur.

Şimdi, yasama, yürütme, yargı ayrımını yüce Meclisin saygıdeğer üyeleri gayet iyi biliyorlar. Bu yargı içinde bir ayrım daha var: Sav, yani iddia, savcılık; savunma, yani avukatlar ve karar üçlüsü. Sav, savunma, karar… Tanık koruma kanunu için birtakım doneleri önce gözünüzün önüne getirin, daha sonra bunları tümevarım metoduyla toplayacağız arkadaşlar, hepsini toplayacağım. Şimdi, sav, savunma, karar üçlüsünde "silahların eşitliği" deriz biz, yani özellikle iddia makamıyla, yani savcılıkla avukatlar arasında eşit silahlara sahip olma, ceza yargılamasının ana özelliklerindendir. Hâkimi ayrık tutuyorum; karar mercisidir, farklıdır.

Bir farklı kavram daha var arkadaşlar: Fayda ve zarar. Bir kanun ihdas edilirken, bir kanun yapılırken faydası ve zararı beraber düşünülmek zorundadır. Çünkü, özellikle ceza hukukuna ilişkin bir kanun getiriyorsanız bu kanunun mutlaka faydası vardır, ama her ceza kanunu değişikliği, ceza hukuku değişikliği mutlaka hak ve özgürlüklere belli oranda kısıtlamalar getirdiği için de bir zararı vardır. Kanun yapma tekniğinde fayda ve zarar kısmını iyi idrak etmek zorundayız. Bunu da bir kenara koyun, bunu da unutmayın.

Meclisimizden çok güzel yasalar geçti daha önce. Anayasa madde 90 son fıkra değişikliği, 2004 değişikliği; bunu alkışlamıştık. Ne diyordu Anayasa madde 90 son değişikliği? Temel hak ve özgürlüklere ilişkin uluslararası olup usulüne göre onaylanan sözleşmelerle iç mevzuatımızdaki bazı kanunlar çatışırsa bu uluslararası sözleşmeler esas alınacaktır. Bu, temel hak ve özgürlükler anlamında, yine, devrim maddelerdendir. Yapanların eline sağlık. Bunu da koyun bir kenara.

Bir şey daha var: 2004 Ceza Muhakemesi Kanunu değişikliği arkadaşlar. Burada 201'inci madde geldi. Nedir 201'inci madde? Doğrudan soru yöneltme. Kimlerin doğrudan soru yöneltmesi arkadaşlar? Avukatın, savcının, bilirkişiye, tanığa, sanığa soru yöneltmesi. Buna genelde o şovmatik adıyla çapraz sorgu, karşılıklı sorgulama falan dendi. Çapraz sorgu bir Amerikan sistemidir. 2004 yılındaki CMK değişikliğiyle 201'inci maddeye çapraz sorgu geldi. Getirenlerin eline sağlık. Güzel bir değişimdi bu. Bunu da alkışladık. Bunu da alkışladık.

Şimdi, arkadaşlar, suç ve suçlulukla mücadele önemlidir. Suç ve suçlulukla mücadele temel ilkedir, hedeftir. Bunu yaparken fayda ve zarar dengesini hepimiz -arkadaşlar, içimizde hukukçu olmayanlarımız var, o yüzden mümkün olduğunca basite indirgeyerek arz etmeye çalışıyorum- çok iyi gözetmek zorundayız, fayda ve zararı. Bir şeyin ayarını kaçırırsanız o kadar büyük zarar verir ki, bunun önünü almak mümkün değildir. Bakın, hatalar var. İçimizde kürsüden gelen arkadaşlarım var, benim gibi savunma masasından gelen arkadaşlarım da var, savcılar da var.

Arkadaşlar, örneklemek lazım bunu. Mesela, en basit örnek: Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu -haziran ayında bir değişiklik yapıldı arkadaşlar- 16'ncı maddesi. Nedir Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu, 2559 sayılı Kanun? Polisin silah kullanma yetkisini belirler, silah kullanma.

Bu Kanun, bizim 12 Eylülleri yaşadı, 12 Eylül sonrasını yaşadı bu Kanun ve bu Kanun'un 16'ncı maddesi, polisin silah kullanması yetkisi için birtakım kriterler koymuştu. Orada, sanıyorum, (c), (d), (e) olabilir, üç ayrı fıkrası vardı onun. Arkadaşlar, orada, polisin silah kullanabilmesi için mutlaka ağır cezalık suç kriteri vardı. Cezacı arkadaşlar bunu çok iyi bilirler. Ağır cezalık bir suç işlenme durumu varsa, -3005 vardı eskiden, cürmü meşhut derdik, suçüstü derdik- suçüstü bir hâl varsa, polisin ağır cezalık suçlarda doğrudan silah kullanma yetkisi vardı. Buna benzer kanunlarımız var. Mesela bu Asayişe Müessir… Yine bu Polis ve Jandarma Yetki Kanunu vardı, o 1934'lerin Kanunu. Yine o Kanun'da da buna benzer bir maddemiz vardı, 4'üncü maddemiz vardı arkadaşlar.

Şimdi, biz ne yaptık? 2007 yılının Haziran ayında, bu yılın Haziran ayında 16'ncı maddede bir değişiklik yaptık. Polislere, polis arkadaşlara doğrudan silah kullanma yetkisini değiştirdik konjonktüre göre "suçüstü hâlinde" dedik yalnızca. Bakın, ağır cezalık hâlleri kaldırdık, yalnızca "suçüstü hâli" dedik. Ağır cezalık hâli kaldırdığınızda, sizin basit bir hırsızlık olayının suçüstünde dahi, taksirli bir fiilde dahi polise silah kullanma yetkisi verdik. Yetkiyi gereğinden fazla verirseniz, birileri kendilerini dengeleyici farz eder, düzenleyici farz eder, ekolayzer farz eder; yargı yapar, hüküm kurar, infaza geçer. Ne olursa olsun, hukuk devletinin ana ilkesi mutlaka dengeler üzerine kuruludur. Yetkiyi veriyorsanız görevi kadar vereceksiniz, yetkiyi veriyorsanız, bizim oranın deyimiyle, Mersin'in deyimiyle "karerinde" vereceksiniz. Fazla yetki vermek o polis arkadaşlarımızı da töhmet altında koyar, onları da perişan eder.

Ne oldu arkadaşlar? İşte, cumartesi günü İzmir'de bir olay oldu. Genç bir çocuk ehliyetsiz araba kullanmaktan… Adı: Baran Tursun. Babasının adı: Mehmet. Annesinin adı: Berrin. Yirmi yaşında, üniversite mezunu.

Polis arkadaşlarımı eleştirmiyorum. Orada bir hata var, hata buradan çıktı. Gereğinden fazla yetki verdik, bu Meclis verdi -ben yoktum ama Mecliste devamlılık aslıdır. Devlet düzeninde devamlılık vardır. Biz bin yıllık devlet geleneği olan bir toplumuz. Devlet devam eder- büyük bir yetki verildi ve bir çocuğun beynine bir kurşun girdi, beyin ölümü gerçekleşti.

Arkadaşlar, ceza hukukuna ilişkin her şey silsile olarak takip eder. Çünkü siz, toplumu yönlendiriyorsunuz, biçimlendiriyorsunuz, ilişkilere yasalarla şekiller çizerek daireler içerisine alıyorsunuz eylemleri. Çok hassastır. Bu olayda polis arkadaşlara verilen yetki gereğinden fazla mıydı? Gereğinden fazlaydı. Gözden mi kaçtı? Bilmiyorum…

Ben Mersin'den bas bas bağırdım -o zamanlar baro başkanıydım- bu Kanun'u değiştirmeyin. Çünkü, Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu 12 Eylülleri yaşadı bu maddeyle. Daha sonrasında üstesinden geldi. Ağır cezalık kriterini kaldırmayın, çünkü polis arkadaşları töhmet altında bırakacaksınız. O polisin savunması hazır. Kanunda "Suçüstü…" O maddeyi de getirdim: "Suçüstü hâlinde şüphelilerin yakalanmasını sağlayacak ölçüde silah kullanmaya yetkilidir." diyor kanun maddesi. Biz bu yetkiyi verdik. Meclis verdi. Daha sonra sorgulayamazsınız. Kanunla yetki verdiniz. Yetki verildi. O, Asayişe Müessir Bazı Fillerin Önlenmesi Hakkında Kanun var, 1481 sayılı Kanun. O Kanun dahi ağır cezalık kriteri koyuyordu.

Şimdi fayda-zarara geliyorum arkadaşlar ve o dengeye geliyorum. Tanık koruma kanununda şiraze kaçıyor. Öyle bir kaçıyor ki, ceza yargılamasında ipin ucunu kaçırırsanız geriye getiremezsiniz.

Arkadaşlar, tanık koruma kanununda, tanığı aşarak mağdura dahi bu kanundan faydalanma yetkisi getiriliyor, mağdura, müştekiye. Bu kanunla yalnız tanığa değil, eşine, ikinci, üçüncü derece kan ve sıhri hısımına, ilişki içinde olduğu, yakın ilişkideki herkese, boşanmış olduğunda dahi eski eşe, nişanlısına, sevgilisine… Herkesi katıyor bu kanun. Yapmayın, yapmayın! Bu kanun gerekçesinde de yazdığı üzere, Sınıraşan Örgütlü Suçlara Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi birinci dayanağı, mehazı. İki: Çocuk Haklarına Dair Sözleşmeye Ek Çocuk Satışı, Çocuk Fahişeliği ve Çocuk Pornografisiyle İlgili İhtiyari Protokol. Üçüncü donesi bu kanunun, Yolsuzluğa Karşı Ceza Hukuku Sözleşmesi. Bunların hepsini okuduğunuzda bir şey görürsünüz… Sakın ha, bana, birisi buraya çıkıp da "Avrupa'da bu kanunun aynısı var." demeyin, çünkü yok. Bu sözleşmeler de bize böyle bir kanun yapma zorunluluğu getirmiyor.

Bakın, maddeler aynen ne diyor: "İfade veren tanıkların etkin ve uygun şekilde korunmalarını sağlamak amacıyla gerekli gördükleri yasal ve diğer önlemleri alırlar." diyor sözleşmeler, sözleşmeler bunu diyor. Her sözleşmenin mağdurlarla ilgili bir satırı var. Biz ne yaptık peki? Öyle bir araba solluyoruz

ki, sözleşme bize böyle bir yükümlülük veriyor, sol sinyali yaktık, sol şeride geçtik, gaza sonuna kadar basıyoruz, duvara çarpacağız. Çünkü bu kanun ifrat kanunu, bir aşırılık kanunu.

Bu kanunda, arkadaşlar, yalnızca terör suçları değil, örgütlü suçlar da değil, örgütlü suçlar dışına çıkan -vakayı adiyeden deriz ya- normal ceza mahkemesi görevine giren suçlar dahi bu kanun kapsamına giriyor. Yapmayalım, yapmayalım! Bu sözleşmelerin bir ana mantığı var. Nedir bu mantık? Çok spesifik, çok özel, çok önemli durumlarda, örgütlü suçlar -terörün de bir kısmını buna katabiliyoruz- örgütlü ve terör suçlarına ilişkin, çok dar, yüksek cezalı, uygulama alanı çok sınırlı, belli maddeler için öngörülen bir kanun tekniğidir bu tanık koruma kanunu. Neden? Nedeni de şu: Temel hak ve özgürlüklere, savunma hakkına, adil yargılanma hakkına, bizim Anayasa'mızın verdiği temel hak ve özgürlüklere sınırlama getireceği için.

Fayda ve zarar dengesini anlattım size. Anayasa'mız bu kanuna kısmen engeldir, çünkü fayda ve zarar dengesinde bu kanunun zarar kısmı fazlalık arz ediyor. O yüzden de, bu kanunu, mutlaka ve mutlaka, arkadaşlar, iyice incelemek zorundasınız. Bu kanunun her maddesi geldiğinde, lütfen, fayda ve zarar, gereklilik, suç ve suçlulukla mücadelede oran, bunları düşünmek zorundayız. Aksi hâlde, klasik bir mantıkla, ya arkadaşlar, bir kanun yapıyoruz, bu kanunu en şedit, en şiddetli, en ağır şekliyle yapalım mantığına gidersek, ceza hukukunda bizi bu, katle götürür. Nasıl katle götürür? Arkadaşlar, kanunda denge önemli demiştim size, aksi hâlde, kırmızı ışıkta geçen insanları asalım, o da bir suç. Yere tükürenleri kırbaçlayalım veya on yıl hapis verelim. Bakın, suçta, fiilde, cezada bir denge olmak zorunda. Tanık koruma kanununda da, mantığıyla kanun arasında dengesizlik var.

Arkadaşlar, ben avukatım, ben baro başkanlığından gelmeyim, ben savunma tarafındayım. Ben insanları savunuyorum, ama bakın, iddia karşısında, savcılık karşısında -bu kanun öyle bir kanun ki- tanığı ben göremeyeceğim, ben dinleyemeyeceğim, yalan mı doğru mu söylüyor, gözüne bakamayacağım, ses tonunu inceleyemeyeceğim, sesi ayrı bir frekansla verilecek, yüzü saklanacak, hatta ve hatta bazen hiç görmeyeceğiz, bizim uyuşturucu davalarında olur, adı "x" diye geçecek veya mahkeme adını değiştirecek, bir ifade gelecek, bu ifadeyle yargılama yürüyecek. Arkadaşlar, bu çok hassas bir konu. Çok hassas bir konu. Buna iyi bakmak zorundayız.

Üstelik de bu kararı kimler verebilecek? Fiziki korumayı kolluk veriyor, ama bakın savcılık veriyor. Birçok noktada savcı, soruşturma aşamasında, arkadaşlar, tanık koruma kanununu devreye koyabilecek. Yani benim ceza yargılamasında güçlerimi çarpıştırdığım, göğüs göğüse mücadele ettiğim, silahların eşitliğinin ana ilkesi olması gereken yargıda savcı benden en büyük delili saklayacak, ben göremeyeceğim. Bu kanun gelir. Nasıl gelir? Bu kanun çok önemli suçlarda, belli bazı maddelerde gelir. Bu kanun, arkadaşlar, bu hâliyle doksan sekiz ayrı suç tipine uygulanabiliyor. Doksan sekiz ayrı suç tipi. Burada el insaf demek lazım. Arkadaşlar doksan sekiz suç tanımı bu kanuna giriyor. Yani ceza sistemine giren kanunların yüzde 80'ini buna katabilirsiniz. Terörü ayırabilirsiniz. Örgütlü suçlarda ceza alt sınırını yükseltin. Onu da ayırabilirsiniz. Ama iki yıl derseniz olmaz. Bir apartmana giren hırsızlık… Çocukların çetesi diye örgütlü bir çete kurmuşlar, hırsızlık örgütü, bunda bile tanık korumadan faydalanabiliyor. Apartmandakilerin yüzünü değiştirirsiniz, adını değiştirirsiniz, para verirsiniz, kanun öyle net yetkiler veriyor ki, yurt dışına gönderirsiniz, hiçbirisinin adını kullanmazsınız… Yapmayın ya! Yapmayın! Bizim amacımız ne? Ceza yargılamasının amacı maddi gerçeğe ulaşmaktır. Bu uluslararası sözleşmelerin de amacı, maddi gerçeğe ulaşmada temel hak ve özgürlüklere, adil yargılanmaya, insan haklarına zarar vermeden, bir dengeyle ama suç ve suçluyla mücadeleyi de kabul ederek bir ara formül bulmadır. Bu kanun bu hâliyle, arkadaşlar, kabul edilemez. Bu kanun bu hâliyle geçecek olduğunda, bir daha dönüşü olmayan, aynı İzmir'de başından vurulan çocuğun olayında… O çocuğun ailesine de acıyorum, polise de acıyorum. Çünkü yetki, abartı bir yetki. Kolluğa verilen yetki, abartı bir yetki. İşte direkt silah kullanma yetkisi verdik haziranda ve bu Meclisten tartışılmadan geçti, farkına varılmadan geçti. O Kanun'un kaynağı olan eski 16'ncı maddedeki aynı benzeri Asayişe Müessir Bazı Fiillerin Önlenmesi Hakkında Kanun'daki maddelere aykırı olarak geçti. Aynı mantıkla şimdi tanık koruma kanunu huzurlarınızda.

Bu Meclis bu hatayı bir daha yapmaz, eminim. Sayın Bakanlık, Sayın Komisyon bu hatayı bir daha yapmaz, eminim. Çünkü hepimizin ortak amacı, doğruyu, iyiyi bulmak. Bu Mecliste bulunan her ferdin ortak amacı, hele ki ceza yargılaması gibi yargılamada doğruya ulaşmak, maddi gerçeği bulmak, yargılamayı sıhhatli götürmek, ama götürürken de temel hak ve özgürlüğü de yok etmemek.

Hepinize ben saygılar sunuyorum. Bu kanun konusunda hassasiyetinizi arz ediyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP ve DTP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gök.

Saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım, çalışma süremizin tamamlanmasına çok az kalmıştır. Gruplar adına yapılacak konuşmalar vardır. Dolayısıyla tamamlanması mümkün değildir, çünkü çok az bir süremiz kalmıştır.

Bütün bunları dikkate alarak, alınan karar gereğince, kanun tasarı ve tekliflerini sırasıyla görüşmek için, 28 Kasım 2007 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Sizlere hayırlı geceler diliyorum, Fenerbahçe'ye başarılar diliyorum.

Kapanma Saati: 22.57